

Parametarsko 3D oblikovanje i proračuni cijevnih pročistača tipa PY

Čukman, Ana

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Bjelovar University of Applied Sciences / Veleučilište u Bjelovaru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:144:571966>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-22**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Bjelovar University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ MEHATRONIKA

**PARAMETARSKO 3D OBLIKOVANJE I PRORAČUNI
CIJEVNIH PROČISTAČA TIPA PY**

Završni rad br. 02/MEH/2018

Ana Čukman

Bjelovar, rujan 2018.

Veleučilište u Bjelovaru

Trg E. Kvaternika 4, Bjelovar

1. DEFINIRANJE TEME ZAVRŠNOG RADA I POVJERENSTVA

Kandidat: Čukman Ana

Datum: 07.03.2018.

Matični broj: 001259

JMBAG: 0035192873

Kolegij:

KONSTRUIRANJE 3D MODELIRANJEM

Naslov rada (tema): Parametarsko 3D oblikovanje i proračuni cijevnih pročistača tipa PY

Područje: Tehničke znanosti

Polje: Strojarstvo

Grana: Opće strojarstvo (konstrukcije)

Mentor: Božidar Hršak, mag.ing.mech.

zvanje: viši predavač

Članovi Povjerenstva za ocjenjivanje i obranu završnog rada:

1. Tomislav Pavlic, mag.ing.mech., predsjednik
2. Božidar Hršak, mag.ing.mech., mentor
3. mr.sc. Stjepan Golubić, komentor

2. ZADATAK ZAVRŠNOG RADA BROJ: 02/MEH/2018

U radu je potrebno:

- opisati cijevne pročistače tipa PY
- izraditi proračune deblijine stijenki cilindričnog dijela kućišta tipa PY-80.10, PY-100.10 za radne tlakove 1,0 MPa (10 bara) i 1,6 MPa (16 bara), ispitni tlak 2,4 MPa (24 bara), i materijal kućišta Č1214 na temelju postojeće 2D dokumentacije u zavarenoj izvedbi.
- izraditi 3D modele svih pozicija i sklopa cijevnog pročistača tipa PY-100.10, te 3D prikaz i animaciju sklopa u rastavljenom stanju
- generirati konfiguracije - familije proizvoda za PY-80.10, PY-65.10
- izraditi analize naprezanja (FEA) kućišta tipa PY-80.10, PY-100.10 za radne tlakove 1,0 MPa (10 bara) i 1,6 MPa (16 bara), ispitni tlak 2,4 MPa (24 bara) i materijal kućišta Č1214
- izraditi analizu tijeka strujanja fluida u 3D modelu sklopa cijevnog pročistača PY-100.10
- izraditi (generiranjem iz 3D modela) kompletну 2D radioničku dokumentaciju svih pozicija i sklopa za tip PY-100.10.

Zadatak uručen: 07.03.2018.

Mentor: Božidar Hršak, mag.ing.mech.

Zahvala

Veliku zahvalnost dugujem svome mentoru Božidaru Hršaku, mag.ing.mech. koji mi je predložio ovu temu te mi je pomogao i olakšao izradu ovog završnog rada. Također se zahvaljujem svim profesorima i asistentima Veleučilišta u Bjelovaru na suradnji i stečenim znanjima. Veliku zahvalu dugujem svojim roditeljima i obitelji što su mi omogućili studiranje i stjecanje dodatnih znanja te se ujedno zahvaljujem svojem dečku na strpljenju i razumijevanju tokom pisanja ovog rada.

Sadržaj

1. UVOD	1
2. PROČISTAČI.....	2
2.1 <i>Princip rada.....</i>	3
2.2 <i>Radne karakteristike PY pročistača.....</i>	4
3. KONTROLNI PRORAČUN DEBLJINE STIJENKE KUĆIŠTA ....PROČISTAČA.6_Toc525411521	
3.1 <i>Kontrolni proračun debljine stijenke kućišta cijevnog pročistača tipa PY-80.10.....</i>	8
3.1.1 Radni tlak 1,0 MPa (10 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214)	9
3.1.2 Radni tlak 1,6 MPa (16 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214)	10
3.1.3 Ispitni tlak 2,4 MPa (24 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214).....	11
3.2 <i>Kontrolni proračun debljine stijenke kućišta cijevnog pročistača tipa PY-100.10.....</i>	13
3.2.1 Radni tlak 1,0 MPa (10 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214)	14
3.2.2 Radni tlak 1,6 MPa (16 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214)	15
3.2.3 Ispitni tlak 2,4 MPa (24 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214).....	16
4. IZRADA 3D MODELA PROČISTAČA PY-100.10 I ....GENERIRANJE FAMILIJE PROIZVODA PY-80.10 I PY-65.10	18
4.1 <i>Izrada 3D modela poklopca pročistača PY 100.10 .....</i>	19
4.2 <i>Generiranje familije proizvoda poklopca PY-80.10 i PY-65.10 .....</i>	23
4.3 <i>Izrada 3D modela cijevi pročistača tipa PY-100.10.....</i>	26
4.4 <i>Generiranje familije proizvoda cijevi PY-80.10 i PY-65.10 .....</i>	30
4.5 <i>Izrada 3D modela cijevnog luka pročistača PY-100.10 .....</i>	33
4.6 <i>Generiranje familije proizvoda cijevnog luka pročistača PY-80.10 i PY-65.10 .....</i>	37
4.7 <i>Izrada 3D modela prirubnice pročistača PY-100.10.....</i>	39
4.8 <i>Generiranje familije proizvoda prirubnice pročistača PY-80.10 i PY-65.10 .....</i>	44
4.9 <i>Ostali dijelovi 3D sklopa pročistača PY 100.10 i njegove konfiguracije .....</i>	46
4.10 <i>Renderirani prikaz dijelova pročistača PY-100.10.....</i>	48
5. IZRADA 3D SKLOPA PROČISTAČA PY- 100.10 I GENERIRANJE NJEGOVIH KONFIGURACIJA PY- 80.10 I PY- 65.10.....	53
5.1 <i>Izrada 3D sklopa pročistača PY-100.10.....</i>	54
5.2 <i>Animacija sklopa .....</i>	58
5.3 <i>Generiranje sklopa pročistača PY-80.10 i PY-65.10.....</i>	60
6. ANALIZA NAPREZANJA (FEA) PROČISTAČA PY-100.10 I PROČISTAČA PY-80.10	63
6.1 <i>Analize naprezanja (FEA) za pročistač PY-100.10 za radne tlakove 1,0 MPa (10 bar-a) i 1,6 MPa (16 bar-a) i ispitni tlak 2,4 MPa (24 bar-a) .....</i>	63
6.2 <i>Analize naprezanja (FEA) za pročistač PY-80.10 za radne tlakove 1,0 MPa (10 bar-a) i 1,6 MPa (16 bar-a) i ispitni tlak 2,4 (24 bar-a) .....</i>	71
7. ANALIZA TOKA STRUJANJA FLUIDA U PROČISTAČU PY-100.10.....	78
8. IZRADA 2D RADIONIČKE DOKUMENTACIJE	85
9. ZAKLJUČAK.....	88

10. LITERATURA	89
11. OZNAKE I KRATICE.....	90
12. SAŽETAK.....	91
13. ABSTRACT	92
14. PRILOZI.....	93

Popis slika

Slika 2.1 Pročistač PY [1]	2
Slika 2.2 Prikaz pročistača u sustavu [2].....	3
Slika 2.3 Prikaz PY pročistač izvan pogona	3
Slika 2.4 Prikaz filterskih elemenata[5]	4
Slika 3.1 Presjek pročistača [2]	6
Slika 3.2 Prikaz tipa filtera [2]	6
Slika 3.3 Dodatak c_1 pri proračunu debljine stijenke [8]	7
Slika 3.4 Prikaz cijevi PY-80.10 [2]	8
Slika 3.5 Prikaz cijevi PY-100.10 [2]	13
Slika 4.1 Prikaz sučelja <i>SolidWorks-a</i>	18
Slika 4.2 Odabir ravnine i stvaranje skice (eng. <i>Sketch</i>)	19
Slika 4.3 Modeliranje poklopaca pročistača značajkom dodavanja materijala (eng. <i>Extruded Boss/Base</i>)	19
Slika 4.4 Modeliranje poklopca pročistača značajkom dodavanja materijala (eng. <i>Extruded Boss/Base</i>).....	20
Slika 4.5 Stvaranje provrta pomoću alata (eng. <i>Hole Wizard</i>).....	21
Slika 4.6 Značajkom zrcaljenja (eng. <i>Mirror</i>) dodana su tri dodatna provrta na poklopac pročistača.....	21
Slika 4.7 Stvaranje zaobljenja na rubovima	22
Slika 4.8 Dodavanje utora i provrta za filter	23
Slika 4.9 Kreiranje tablice (eng. <i>Desing Table</i>) i dodavanje mjera	24
Slika 4.10 Primjer tablice	24
Slika 4.11 Prikaz tablice (eng. <i>Desing Table</i>) poklopca pročistača	25
Slika 4.12 Prikaz nove konfiguracije poklopca pročistača PY-65.10	25
Slika 4.13 Prikaz nove konfiguracije poklopca pročistača PY-80.10	26
Slika 4.14 Prikaz izrade skice (eng. <i>Sketch</i>) pročistača PY-100.10	26
Slika 4.15 Dodavanje materijala na skicu (eng. <i>Extruded Boss/Base</i>)	27
Slika 4.16 Stvaranje provrta na cijevi pročistača PY-100.10.....	28
Slika 4.17 Stvaranje provrta i prikaz alatne trake	28
Slika 4.18 Gotov 3D model cijevi pročistača PY-100.10	29
Slika 4.19 Popis dimenzija za izradu familije proizvoda cijevi PY-80.10 i PY-65.10	30

Slika 4.20 Prikaz tablice (eng. <i>Desing Table</i>) cijevi pročistača.....	31
Slika 4.21 Gotov 3D model za cijev pročistača PY-80.10 temeljem konfiguracije (eng. <i>Configuration</i>) u modulu (eng. <i>Desing Table</i>).....	32
Slika 4.22 Gotov 3D model za cijev pročistača PY-65.10 temeljem konfiguracije (eng. <i>Configuration</i>) u modulu (eng. <i>Desing Table</i>).....	32
Slika 4.23 Izrada prve skice cijevnog luka pročistača PY-100.10	33
Slika 4.24 Izrada druge skice kružnog luka promjera Ø304 mm pročistača PY-100.10	33
Slika 4.25 Gotova skica-1 i skica-2 za izradu cijevnog luka pročistača PY-100.10.....	34
Slika 4.26 Korištenje značajke (eng. <i>Sweep</i>)	34
Slika 4.27 Gotov 3D model cijevnog luka pročistača PY-100.10	35
Slika 4.28 „Finalni“ 3D model cijevnog luka pročistača PY-100.10.....	35
Slika 4.29 Korištenjem značajke oduzimanja materijala (eng. <i>Extruded Cut</i>) za izradu finalnog 3D modela cijevnog luka pročistača PY-100.10.....	36
Slika 4.30 Gotov finalni 3D model cijevnog luka pročistača PY-100.10	37
Slika 4.31 Prikaz prozora sa dimenzijama	37
Slika 4.32 Prikaz tablice za stvaranje konfiguracije cijevnog luka pročistača PY-80.10 i PY-65.10	38
Slika 4.33 Prikaz konfiguracije cijevnog luka pročistača PY-80.10.....	38
Slika 4.34 Prikaz konfiguracije cijevnog luka pročistača PY-65.10.....	39
Slika 4.35 Izrada skice (eng. <i>Sketch</i>) prirubnice pročistača PY-100.10	39
Slika 4.36 Dodavanje materijala na skicu (eng. <i>Extruded Boss/Base</i>) prirubnice pročistača PY-100.10	40
Slika 4.37 Oduzimanje materijala (eng. <i>Extruded Cut</i>) kroz cijeli volumen prirubnice.....	40
Slika 4.38 Oduzimanje materijala (eng. <i>Extruded Cut</i>) zbog stvaranja utora na prirubnici	41
Slika 4.39 Dodavanje provrta na prirubnicu pomoću čarobnjaka za izradu provrta (eng. <i>Hole Wizard</i>)	41
Slika 4.40 Dodavanje preostalih provrta pomoću značajke „kružni uzorak“ (eng. <i>Circular Pattern</i>).....	42
Slika 4.41 Dodavanje novog provrta sa suprotne strane prirubnice.....	42
Slika 4.42 Gotov 3D model prirubnice pročistača PY-100.10.....	43
Slika 4.43 Prikaz tablice za familije proizvoda prirubnice pročistača PY-80.10 i PY-65.10	44
Slika 4.44 Prikaz konfiguracije prirubnice PY-80.10	45
Slika 4.45 Prikaz konfiguracije prirubnice PY-65.10	45
Slika 4.46 Nastavak pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10	46

Slika 4.47 Dno pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10	46
Slika 4.48 Nastavak za cijevni luk pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10.....	46
Slika 4.49 Filtracioni element pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10.....	47
Slika 4.50 Prirub pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10	47
Slika 4.51 Brtva pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10	47
Slika 4.52 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model prirubnice pročistača PY-100.10	48
Slika 4.53 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model cijevnog luk pročistača PY-100.10.....	49
Slika 4.54 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model nastavka za cijev pročistača PY-100.10	49
Slika 4.55 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model cijevi pročistača PY-100.10.....	50
Slika 4.56 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model dna pročistača PY-100.10.....	50
Slika 4.57 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model priruba pročistača PY-100.10 ...	51
Slika 4.58 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model poklopca pročistača PY-100.10	51
Slika 4.59 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model brtve pročistača PY-100.10	52
Slika 5.1 Prikaz za odabir sklopa (eng. Assembly)	53
Slika 5.2 Prikaz za odabir dijela (eng.Part-a) prilikom stvaranja cjeline	54
Slika 5.3 Prikaz „prozora“ za odabir površina i linija te veze između dvaju 3D modela	55
Slika 5.4 3D sklop pročistača PY-100.10	56
Slika 5.5 Renderirani prikaz (foto-realističan) pročistača PY-100.10	57
Slika 5.6 Odabir udaljenosti poklopca od ostalih dijelova prilikom izrade sklopa u rastavljenom stanju	58
Slika 5.7 3D model pročistača u rastavljenom stanju PY-100.10.....	59
Slika 5.8 „Prozor koji se otvara prilikom kreiranja animacije	59
Slika 5.9 Stvaranje sklopa pomoću konfiguracija	60
Slika 5.10 3D model sklopa pročistača PY-80.10.....	61
Slika 5.11 3D model sklopa pročistača PY-65.10.....	62
Slika 6.1 Odabir vrste analize naprezanja kod pročistača PY-100.10	63
Slika 6.2 Odabir fiksnih oslonaca na pročistaču PY-100.10.....	64
Slika 6.3 Tlačno opterećenja (eng. <i>Pressure</i>) unutar kućišta pročistača PY-100.10	64
Slika 6.4 Odabir površina za analizu naprezanja unutar stijenke kućišta pročistača PY-100.10.	65
Slika 6.5 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-100.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a)	65

Slika 6.6 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. <i>FOS</i>) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10bar-a)	66
Slika 6.7 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-100.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$ (16bar-a)	67
Slika 6.8 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. <i>FOS</i>) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$ (16 bar-a)	68
Slika 6.9 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-100.10 za ispitni tlak $p_{\text{ispitni}} = 2,4 \text{ MPa}$ (24 bar-a)	69
Slika 6.10 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. <i>FOS</i>) za ispitni tlak $p_{\text{ispitni}} = 2,4 \text{ MPa}$ (24 bar-a)	70
Slika 6.11 Tlačno opterećenje (eng. Pressure) unutar kućišta pročistača PY-80.10	71
Slika 6.12 Odabir površina za analizu naprezanja unutar stijenke kućišta PY-80.10	72
Slika 6.13 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-80.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a)	72
Slika 6.14 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. <i>FOS</i>) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a)	73
Slika 6.15 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-80.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$ (16 bar-a)	74
Slika 6.16 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. <i>FOS</i>) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$ (16 bar-a)	75
Slika 6.17 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-80.10 za ispitni tlak $p_{\text{radni}} = 2,4 \text{ MPa}$ (24 bar-a)	76
Slika 6.18 Uvećani prikaz spoja cijevi i cijevnog luka pročistača PY-80.10 gdje su vidljive znatnije promjene na stijenkama	77
Slika 6.19 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. <i>FOS</i>) za ispitni tlak $p_{\text{radni}} = 2,4 \text{ MPa}$ (24 bar-a)	77
Slika 7.1 „Čarobnjak“ analize strujanja fluida (eng. <i>Flow Simulation</i>)	78
Slika 7.2 Odabir fluida (voda) za analizu	78
Slika 7.3 Definiranje ulaznih parametara	79
Slika 7.4 Definiranje izlaznih parametara	79
Slika 7.5 Pokretanje analize toka strujanja fluida	80
Slika 7.6 Prikaz obavijesti o završetku analize strujanja fluida	80
Slika 7.7 Odabir površina za analizu strujanja fluida.....	81

Slika 7.8 Grafički prikaz (linijski) strujanja fluida kroz pročistač PY-100.10 za protok $0,001 \text{ m}^3/\text{s}$	81
Slika 7.9 Grafički prikaz strujanja fluida „efektom mineralne vode“ kroz pročistač PY-100.10 za protok $Q = 0,001 \text{ m}^3/\text{s}$	82
Slika 7.10 Grafički prikaz strujanja fluida „efektom mineralne vode“ kroz pročistač PY-100.10 za protok $Q = 0,01 \text{ m}^3/\text{s}$	83
Slika 7.11 Grafički prikaz strujanja fluida „efektom mineralne vode“ kroz pročistač PY-100.10 za protok $Q = 0,01 \text{ m}^3/\text{s}$ (izometrija).....	84
Slika 8.1 Prikaz „prozora“ u programskom alatu <i>SolidWorks</i> za odabir alata (eng. <i>Drawing</i>) izrade 2D radioničke dokumentacije.....	85
Slika 8.2 Odabir veličine sastavnice (eng. <i>Sheet Format/Size</i>).....	86
Slika 8.3 Ispunjavanje sastavnice za PY-100.10 pročistač	86
Slika 8.4 Nacrt pročistača PY-100.10 sa ispunjenom sastavnicom i prikazom u izometriji.....	87

Popis tablica

Tablica 2.1 Radne krakteristike PY pročistača [2].....	5
Tablica 3.1 Vrijednost stupnja sigurnosti S prema čvrstoći [6]	7
Tablica 3.2 Analiza dobivenih podataka	12
Tablica 3.3 Analiza dobivenih podataka	17

1. UVOD

U ovom završnom radu prikazan je opis pročistača tipa PY i analitički kontrolni proračun debljine stijenki cilindričnog dijela kućišta tipa PY-80.10, PY-100.10 za radne tlakove 1,0 MPa i 1,6 MPa, ispitni tlak 2,4 MPa. Materijal kućišta pročistača je čelik P235G1TH (Č1214).

Prikazana je izrada 3D modela svih pozicija i sklopa cijevnog pročistača PY-100.10, te 3D prikaz i animacija sklopa u rastavljenom stanju u programskom alatu *SolidWorks*. „Generiranjem“ konfiguracija razvijene su „familije“ proizvoda pročistača PY-80.10 i PY-65.10.

Izrađene su analize naprezanja (eng. *Finite Element Analysis- FEA*) kućišta pročistača PY-80.10 i PY-100.10 za radne tlakove 1,0 MPa i 1,6 MPa te ispitni tlak 2,4 MPa. Prikazana je i analiza tijeka strujanja fluida (eng. *Flow Simulation*) za PY-100.10.

U programskom alatu *SolidWorks* također je izrađena kompletna radionička dokumentacija svih pozicija i sklopa za tip pročistača PY- 100.10.

2. PROČISTAČI

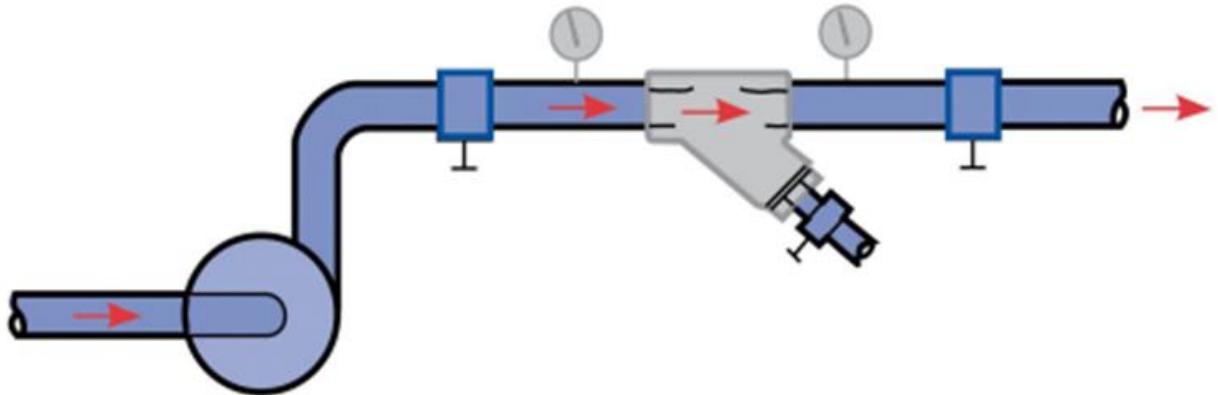
Pročistači općenito koriste se za odvajanje čestica iz ulja, goriva, a u posebnoj izvedbi pri pročišćavanju vode. Postrojenja ih koriste kako bi zaštitile ostale komponente procesnog sustava u industrijskim postrojenjima. Proizvode se dvije vrste pročistača : 1. Lijevane pročistače – jednostruki i dvostruki, 2. Pročistače u zavarenoj izvedbi [1].

PY pročistač sastoji se od komore u kojoj se nalazi filterski cilindar izrađen od noseće konstrukcije i nehrđajuće metalne tkanine. On se koristi za grubu zaštitu pumpi, mjerača protoka, regulatora i sl., za zaštitu od čestica pijeska i šljunka, koje možemo pronaći u naftnim derivatima, polusintetičkim i sintetičkim uljima, nekorozivnim tekućinama ili nekom drugom mediju. Nečistoće se redovito pojavljuju u radnoj tekućini, a njihovo stvaranje uzrokuju neželjeni zaostatci proizvodnje ili montaže i sl. PY pročistač vrlo je jednostavan za održavanje s obzirom da se ugradnja vrši na bilo kojem prikladnom mjestu cjevovoda [1].

Slika 2.1 Pročistač PY [1]

2.1 Princip rada

Slika 2.2 Prikaz pročistača u sustavu [2]

Ugradnja pročistača vrši se na pristupačnom mjestu cjevovoda. Slika 2.2 prikazuje „crvene strijelice“ (oznake smjera) kretanja fluida. Pročistač se postavlja tako da je element sa cilindričnim filterom prema dolje. To omogućuje mrežici filtera da lakše prikuplja nečistoće i to na najnižoj točki [3].

Slika 2.3 Prikaz PY pročistač izvan pogona

Slika 2.4 Prikaz filterskih elemenata[5]

2.2 Radne karakteristike PY pročistača

PY pročistači se izrađuju od ugljičnog i nehrđajućeg čelika. Imaju veliku izdržljivost te se mogu podvrgnuti visokim temperaturama do 200 °C i tlakovima do 1,6 MPa. Kućište pročistača izrađeno je u zavarenoj konstrukciji, unutar njega je filterski element koji spriječava prolazak nečistoća dalje u sustav. Bočne strane sa prirubnicama koriste se za spajanje u sustav. Na dnu se nalazi poklopac pomoću kojeg se vrši čišćenje i održavanje sustava [2].

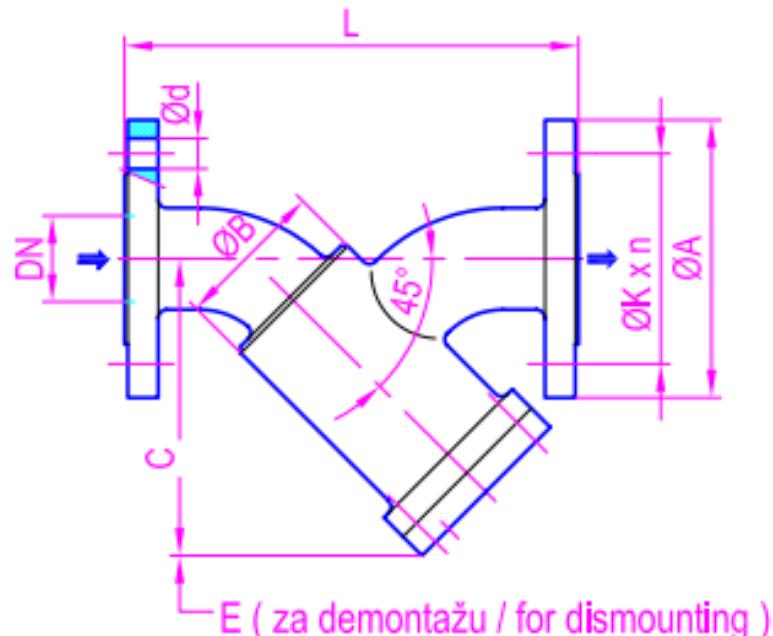
Ekonomični su u postrojenjima gdje je količina neželjenih čestica vrlo mala. Glavni nedostatak je zaustavljanje rada sustava ukoliko dolazi do izmjene filtera. Ako su količine prljavštine male problem čišćenja može se rješiti „propuhivanjem“. Radne karakteristike prikazane su tablicom 2.1 [2].

Tablica 2.1 Radne karakteristike PY pročistača [2]

Protok	Prema profilu cjevovoda
Radni tlak	Do 1,6 MPa
Finoća filtracije	0.5 mm do 5 mm
Radna temperatura	Standardno do 200°C
Materijali	Ugljični čelik/ nehrđajući čelik

3. KONTROLNI PRORAČUN DEBLJINE STIJENKE KUĆIŠTA PROČISTAČA

Proведен je analitički kontrolni proračun debljine stijenki kućišta pročistača PY-100.10 i PY-80.10 na temelju postojeće (izvedbene) 2D radioničke dokumentacije kućišta pročistača za radne tlakove 1,0 MPa i 1,6 MPa, te ispitni tlak 2,4 MPa.

Slika 3.1 Presjek pročistača [2]

Tip filtra Filter type	Mjere / Dimensions (mm)									Masa kg Mass	
	DN	ØA	ØB	C	E	G	ØK	L	Ød		
PY-15.10*	15	95	60.3	110	80	G1/4	65	220	14	4	3
PY-20.10*	20	105	60.3	110	80	G1/4	75	220	14	4	4
PY-25.10*	25	115	76.1	140	100	G1/4	85	220	14	4	4.5
PY-32.10*	32	140	76.1	150	100	G1/4	100	220	18	4	5
PY-40.10*	40	150	88.9	180	120	G1/4	110	270	18	4	12
PY-50.10*	50	165	88.9	180	120	G1/4	125	270	18	4	13
PY-65.10	65	185	114.3	210	150	G1/4	145	320	18	4	15
PY-80.10*	80	200	114.3	250	170	G1/4	160	320	18	8	17
PY-100.10	100	220	139.7	290	170	G1/4	180	375	18	8	24
PY-125.10	125	250	168.3	350	190	G1/2	210	440	18	8	38
PY-150.10	150	285	193.7	405	200	G1/2	240	500	22	8	46
PY-200.10	200	340	323.9	580	220	G1/2	295	640	22	12	100
PY-250.10	250	405	355.6	670	330	G1/2	355	875	26	12	163
PY-300.10	300	460	457	720	380	G1/2	410	965	26	12	243

Slika 3.2 Prikaz tipa filtera [2]

$$s = \frac{D_s \cdot p}{20 \cdot \frac{K}{S} \cdot v + p} + c_1 + c_2 [mm] \quad [6]$$

Gdje je :

- D_s = vanjski promjer kućišta;
- p = radni tlak, [bar];
- K = proračunska čvrstoća, [N/ mm²];
- S = stupanj sigurnosti za materijal pri proračunskoj temperaturi;
- v = koeficijent valjanosti zavarenog spoja;
- c_1 = dodatak za dopušteno odstupanje materijala, [mm];
- c_2 = dodatak za koroziju i trošenje iznosi maksimalno 1 mm i najčešće je sadržan u zaokruženju proračunate stijenke cijevi, [mm];

Tablica 3.1 Vrijednost stupnja sigurnosti S prema čvrstoći [6]

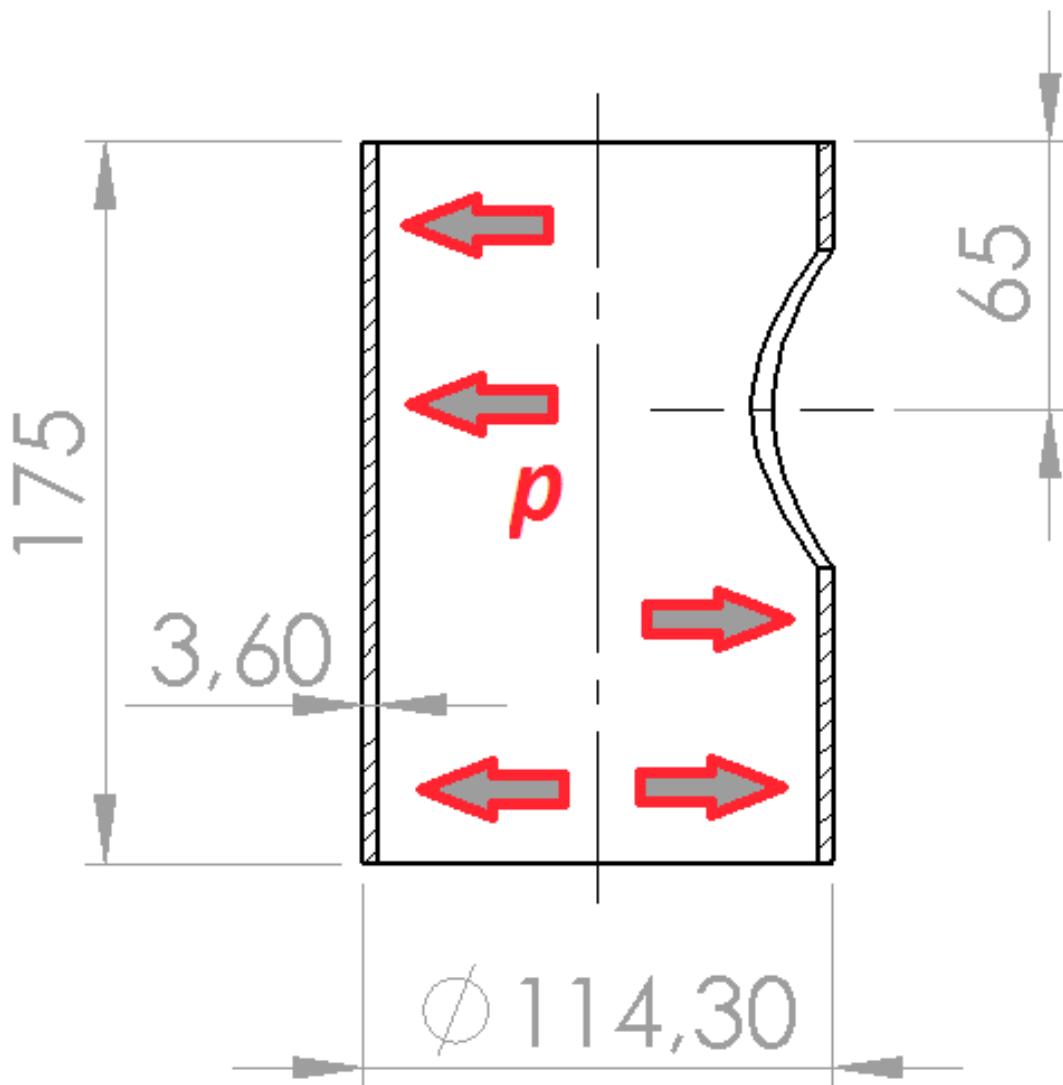
Vrsta materijala	Stupanj sigurnosti za materijal pri proračunskoj temperaturi, S	Stupanj sigurnosti za materijal pri ispitnom tlaku, S'
1. Sivi lijev 1.1. Nežaren 1.2. Žaren ili emajliran	9.0 7.0	3.5
2. Bakar i njegove legure, valjana i lijevana bronca 2.1. Bešavne ili zavarene posude 2.2. Lemljene posude	3.5	2.5

Bešavne cijevi		Šavne (zavarene) cijevi			
Dopušteno smanjenje debeline stijenke cijevi prema uvjetima isporuke %	dodatak c_1	područje debeljina mm	dodatak c_1 mm		
			limovi	vruće valjane trake	hladno valjane trake
8	0,085 s_0	3 do 3,5	0,25 do 0,4	0,15 do 0,30	0,08 do 0,21
10	0,11 s_0	4 do 4,75	0,3 do 0,5	0,15 do 0,3	0,11 do 0,23
12	0,14 s_0	5 do 7	0,3	0,15 do 0,3	0,12 do 0,25
13	0,15 s_0	7 do 10	0,3	0,15 do 0,3	
15	0,18 s_0	10 do 30	0,5		
18	0,22 s_0	30 do 35	0,6		
		35 do 40	0,7		

Slika 3.3 Dodatak c_1 pri proračunu debljine stijenke [8]

3.1 Kontrolni proračun debljine stijenke kućišta cijevnog pročistača tipa PY-80.10

Proведен je kontrolni proračun debljine stijenke cilindričnog dijela kućišta cijevnog pročistača tipa PY-80.10 u zavarenoj izvedbi prema normi HRN M.E2.253 za: radne tlakove 1,0 MPa (10 bar-a) i 1,6 MPa (16 bar-a), ispitni tlak 2,4 (24 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214), na temelju postojeće 2D dokumentacije (slika 3.4).

Slika 3.4 Prikaz cijevi PY-80.10 [2]

**3.1.1 Radni tlak 1,0 MPa (10 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH
(Č1214)**

- $D_s = 114,3$ mm (slika 3.4. vrijednost za PY-80.10)
- $p_{\text{radnitlak}} = 10$ bar-a
- $K_{\text{P235G1TH } 200^\circ\text{C}} = 186 \text{ N/mm}^2$ [7]
- $S_{\text{bešavnecijevi}} = 3,5$ (tablica 3.1) [6]
- $\nu = 1$, za bešavne cijevi [6]
- $c_1 = 0,306$
- $c_2 = 1$ mm
- $s_{\text{stand}} = 3,6$ (slika 3.2) [8]

$$c_1 = 0,085 \cdot s_{\text{stand}} \quad [8]$$

$$c_1 = 0,085 \cdot 3,6_{\text{stand}} = 0,306$$

iz (3.1) slijedi :

$$s = \frac{114,3 \cdot 10}{20 \cdot \frac{186}{3,5} \cdot 1 + 10} + 0,306 + 1 \quad [\text{mm}]$$

$$s = 2,37 \text{ mm}$$

**3.1.2 Radni tlak 1,6 MPa (16 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH
(Č1214)**

- $D_s = 114,3 \text{ mm}$ (slika 3.4. vrijednost za PY-80.10)
- $p_{\text{radnitlak}} = 16 \text{ bar-a}$
- $K_{\text{P235G1TH } 200^\circ\text{C}} = 186 \text{ N/mm}^2$
- $S_{\text{bešavnecijevi}} = 3,5$ (tablica 3.1) [6]
- $\nu = 1$, za bešavne cijevi [6]
- $c_1 = 0,306$
- $c_2 = 1 \text{ mm}$
- $s_{\text{stand}} = 3,6$ (slika 3.2) [8]

$$c_1 = 0,085 \cdot s_{\text{stand}} [8]$$

$$c_1 = 0,085 \cdot 3,6_{\text{stand}} = 0,306$$

iz (3.1) slijedi :

$$s = \frac{114,3 \cdot 16}{20 \cdot \frac{186}{3,5} \cdot 1 + 16} + 0,306 + 1 [\text{mm}]$$

$$s = 2,37 \text{ mm}$$

**3.1.3 Ispitni tlak 2,4 MPa (24 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH
(Č1214)**

- $D_s = 114,3 \text{ mm}$ (slika 3.4. vrijednost za PY-80.10)
- $P_{\text{ispitnitlak}} = 24 \text{ bar-a}$
- $K_{\text{P235G1TH } 200^\circ\text{C}} = 186 \text{ N/mm}^2$
- $S_{\text{bešavnecijevi}} = 3,5$ (tablica 3.1) [6]
- $\nu = 1$, za bešavne cijevi [6]
- $c_1 = 0,306$
- $c_2 = 1 \text{ mm}$
- $s_{\text{stand}} = 3,6$ (slika 3.2) [8]

$$c_1 = 0,085 \cdot s_{\text{stand}} \quad [8]$$

$$c_1 = 0,085 \cdot 3,6_{\text{stand}} = 0,306$$

iz (3.1) slijedi :

$$s = \frac{114,3 \cdot 24}{20 \cdot \frac{186}{3,5} \cdot 1 + 24} + 0,306 + 1 \quad [\text{mm}]$$

$$s = 3,83 \text{ mm}$$

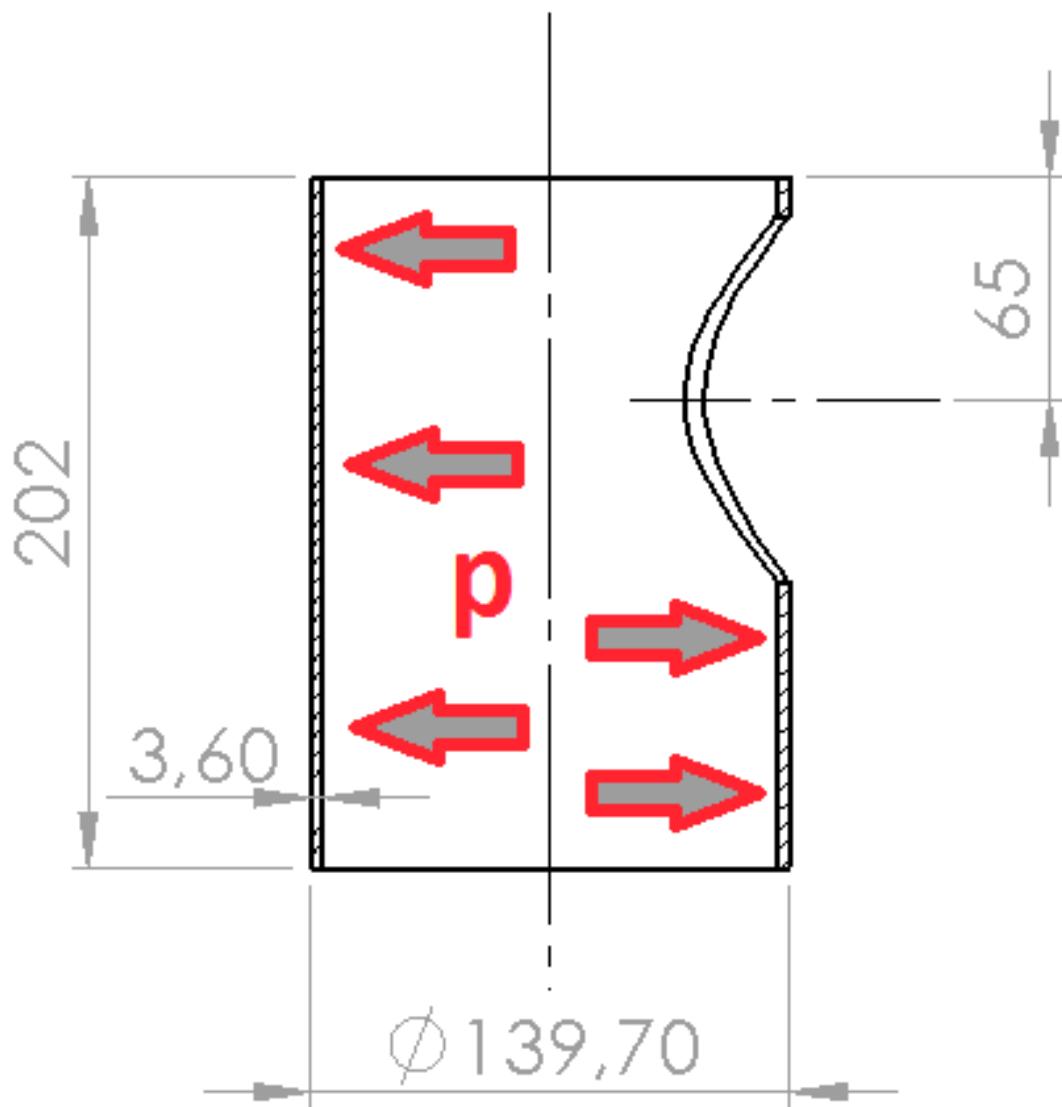
Tablica 3.2 Analiza dobivenih podataka

	Radni tlak, $P_{\text{radni tlak}}$ [MPa]	Materijal	Potrebna debljina stijenke, s [mm]	Usvojena vrijednost stijenke, s[mm]
Cijevni pročistač PY 80.10	1,0	P235G1TH	2,37	3,6
	1,6	P235G1TH	3,00	3,6
	Ispitni tlak, $P_{\text{radni tlak}}$ [MPa]			
	2,4	P235G1TH	3,83	4

Iz tablice 3.2 za radne tlakove 1,0 MPa i 1,6 MPa usvojena vrijednost debljine stijenke je 3,6 mm, dok je za ispitni tlak od 2,4 MPa usvojena vrijednost debljine stijenke od 4 mm.

3.2 Kontrolni proračun debljine stijenke kućišta cijevnog pročistača tipa PY-100.10

Proведен je kontrolni proračun debljine stijenke cilindričnog dijela kućišta cijevnog pročistača tipa PY-100.10 u zavarenoj izvedbi prema normi HRN M.E2.253 za: radne tlakove 1,0 MPa (10 bar-a) i 1,6 MPa (16 bar-a), ispitni tlak 2,4 MPa (24 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214), na temelju postojeće dokumentacije (slika 3.5).

Slika 3.5 Prikaz cijevi PY-100.10 [2]

3.2.1 Radni tlak 1,0 MPa (10 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214)

- $D_s = 139,7 \text{ mm}$ (slika 3.5. vrijednost za PY-100.10)
- $p_{\text{radnitlak}} = 10 \text{ bar-a}$
- $K_{\text{P235G1TH } 200^\circ\text{C}} = 186 \text{ N/mm}^2$
- $S_{\text{bešavnecijevi}} = 3,5$ (tablica 3.1) [6]
- $\nu = 1$, za bešavne cijevi [6]
- $c_1 = 0,306$
- $c_2 = 1 \text{ mm}$
- $s_{\text{stand}} = 3,6$ (slika 3.2) [8]

$$c_1 = 0,085 \cdot s_{\text{stand}} [8]$$

$$c_1 = 0,085 \cdot 3,6_{\text{stand}} = 0,306$$

iz (3.1) slijedi :

$$s = \frac{139,7 \cdot 10}{20 \cdot \frac{186}{3,5} \cdot 1 + 10} + 0,306 + 1 [\text{mm}]$$

$$s = 2,61 \text{ mm}$$

3.2.2 Radni tlak 1,6 MPa (16 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214)

- $D_s = 139,7 \text{ mm}$ (slika 3.5. vrijednost za PY-100.10)
- $p_{\text{radnitlak}} = 16 \text{ bar-a}$
- $K_{\text{P235G1TH } 200^\circ\text{C}} = 186 \text{ N/mm}^2$
- $S_{\text{bešavnecijevi}} = 3,5$ (tablica 3.1) [6]
- $\nu = 1$, za bešavne cijevi [6]
- $c_1 = 0,306$
- $c_2 = 1 \text{ mm}$
- $s_{\text{stand}} = 3,6$ (slika 3.2) [8]

$$c_1 = 0,085 \cdot s_{\text{stand}} [8]$$

$$c_1 = 0,085 \cdot 3,6_{\text{stand}} = 0,306$$

iz (3.1) slijedi :

$$s = \frac{139,7 \cdot 16}{20 \cdot \frac{186}{3,5} \cdot 1 + 16} + 0,306 + 1 [\text{mm}]$$

$$s = 3,38 \text{ mm}$$

3.2.3 Ispitni tlak 2,4 MPa (24 bar-a) i materijal kućišta čelik P235G1TH (Č1214)

- $D_s = 139,7 \text{ mm}$ (slika 3.5. vrijednost za PY-100.10)
- $P_{\text{ispitnitlak}} = 24 \text{ bar-a}$
- $K_{\text{P235G1TH } 200^\circ\text{C}} = 186 \text{ N/mm}^2$
- $S_{\text{bešavnjecjivi}} = 3,5$ (tablica 3.1) [6]
- $\nu = 1$, za bešavne cijevi [6]
- $c_1 = 0,306$
- $c_2 = 1 \text{ mm}$
- $s_{\text{stand}} = 3,6$ (slika 3.2) [8]

$$c_1 = 0,085 \cdot s_{\text{stand}} \quad [8]$$

$$c_1 = 0,085 \cdot 3,6_{\text{stand}} = 0,306$$

iz (3.1) slijedi :

$$s = \frac{139,7 \cdot 24}{20 \cdot \frac{186}{3,5} \cdot 1 + 24} + 0,306 + 1 \quad [\text{mm}]$$

$$s = 4,39 \text{ mm}$$

Tablica 3.3 Analiza dobivenih podataka

	Radni tlak, $P_{\text{radni tlak}}$ [MPa]	Materijal	Potrebna debljina stijenke, s [mm]	Usvojena vrijednost stijenke, s[mm]
Cijevni procistač PY 100.10	1,0	P235G1TH	2,61	3,6
	1,6	P235G1TH	3,38	3,6
	Ispitni tlak, $P_{\text{radni tlak}}$ [MPa]			
	2,4	P235G1TH	4,39	4,5

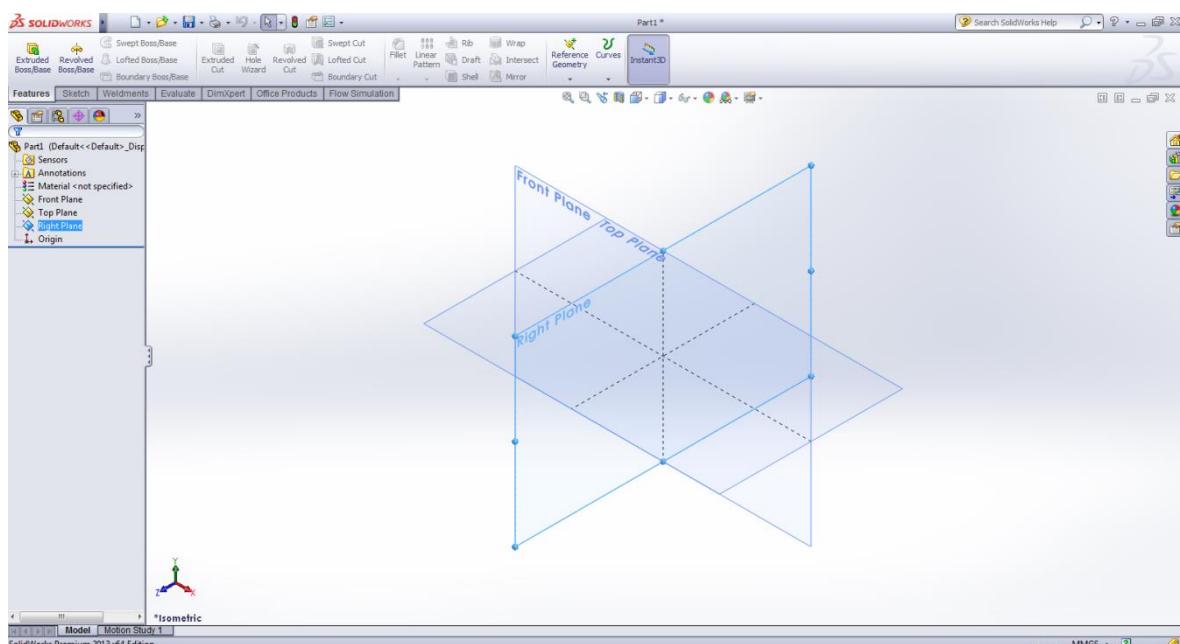
Iz tablice 3.3 za radne tlakove 1,0 MPa i 1,6 MPa vrijednost debljine stijenke usvojena je debljina 3,6 mm, dok je za ispitni radni tlak od 2,4 MPa usvojena vrijednost debljine stijenke od 4,5 mm.

4. IZRADA 3D MODELA PROČISTAČA PY-100.10 I GENERIRANJE FAMILIJE PROIZVODA PY-80.10 I PY-65.10

Na temelju postojeće 2D radioničke dokumentacije prikazana je izrada 3D modela pojedinih dijelova cijevnog pročistača PY-100.10. Postupak izrade 3D modela temelji se na linearnom hijerarhijskom stablu koje je prikazano sa lijeve strane sučelja (slika 4.1), kao i na slijedu skica (eng. *Sketch-ova*) i značajki (eng. *Feature*).

Modeliranje konfiguracija pomoću tablice (eng. *Design Table*) su značajke *SolidWorks-a* koje pomažu korisnicima modelirati proizvode različitih dimenzija, dizajna u samoj jednoj datoteci bez obzira radilo se o dijelu proizvoda, sklopu ili o nacrtima. Korištenjem takvog tipa modeliranja moguće je generirati konfiguracije proizvoda, familije proizvoda koje su pohranjene unutar iste datoteke. Dodatan programski alat koji se koristi je *Microsoft Excel*. Postoji nekoliko načina korištenja modeliranja pomoću tablica. Prvi način je automatsko kreiranje tablice, drugi način je otvaranje prazne tablice, te samostalno unošenje parametara, i treći način je stvaranje tablice u *Excel-u* pri čemu se ona posebno dodaje modelu u *SolidWorks-u*. Posebno treba pripaziti na imena konfiguracija u tablici. Ona ne smiju sadržavati samo brojeve jer ih program automatski prepoznaje kao vrijednosti.

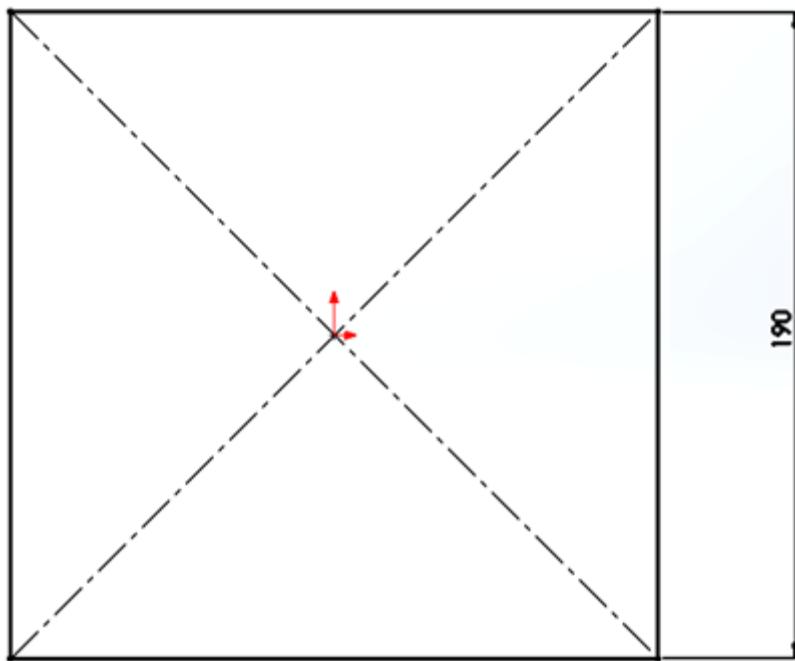
Velika prednost ovakvog modeliranja je ušteda vremena i veoma brzi razvoj novih proizvoda. U sljedećim poglavljima istaknuti su interesantniji primjeri modeliranja dijelova (eng. *Part-ova*) pročistača te temeljno objašnjenje dobivanja familije proizvoda.

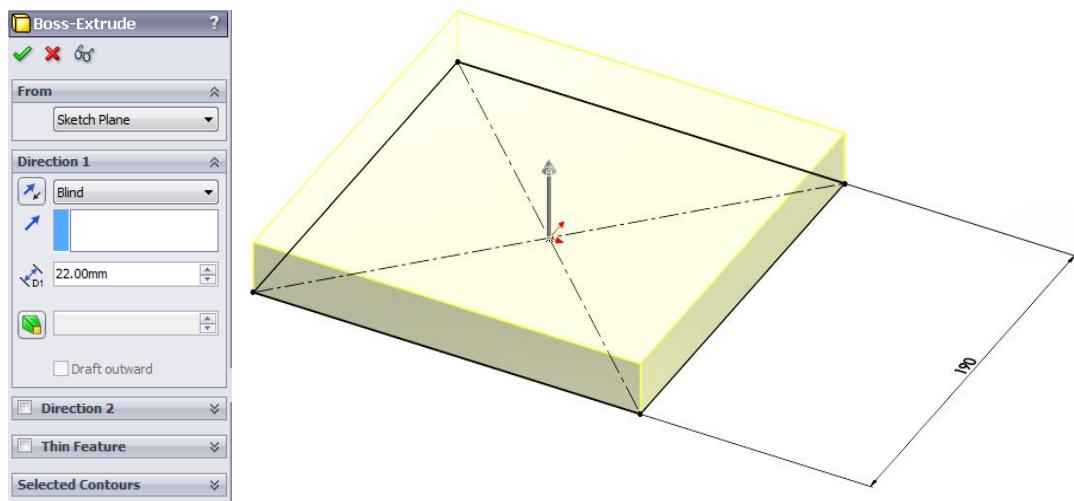
Slika 4.1 Prikaz sučelja *SolidWorks-a*

4.1 Izrada 3D modela poklopca pročistača PY 100.10

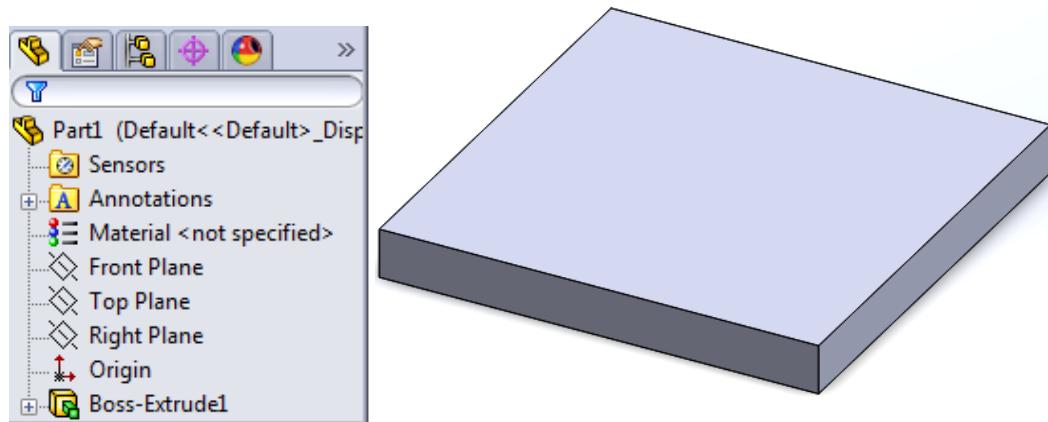
Postupak 3D modeliranja poklopca pročistača PY-100.10 započinje odabirom ravnine te izradom skice (eng. *Sketch*). Nakon izrade skice (slika 4.2.), „dodaje se materijal“ (eng. *Extruded Boss/Base*) na zadanu ravninu skice (eng. *Sketch*) (slika 4.3, 4.4.).

Slika 4.2 Odabir ravnine i stvaranje skice (eng. *Sketch*)

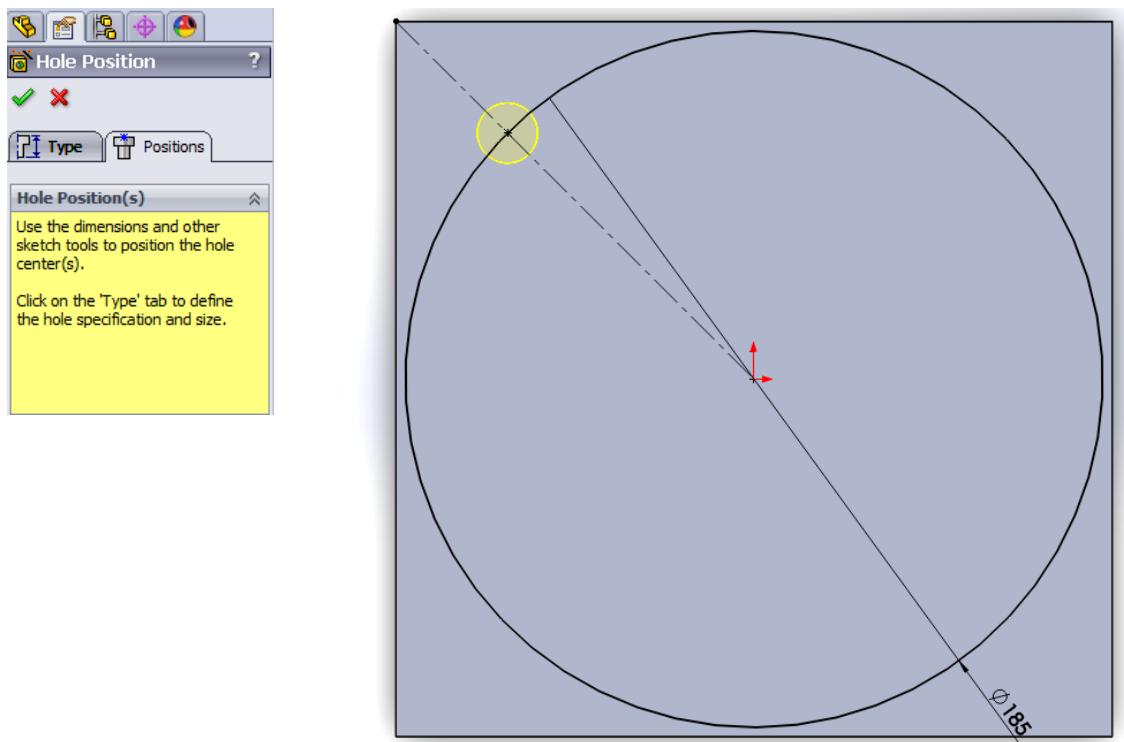

Slika 4.3 Modeliranje poklopaca pročistača značajkom dodavanja materijala (eng. *Extruded Boss/Base*)

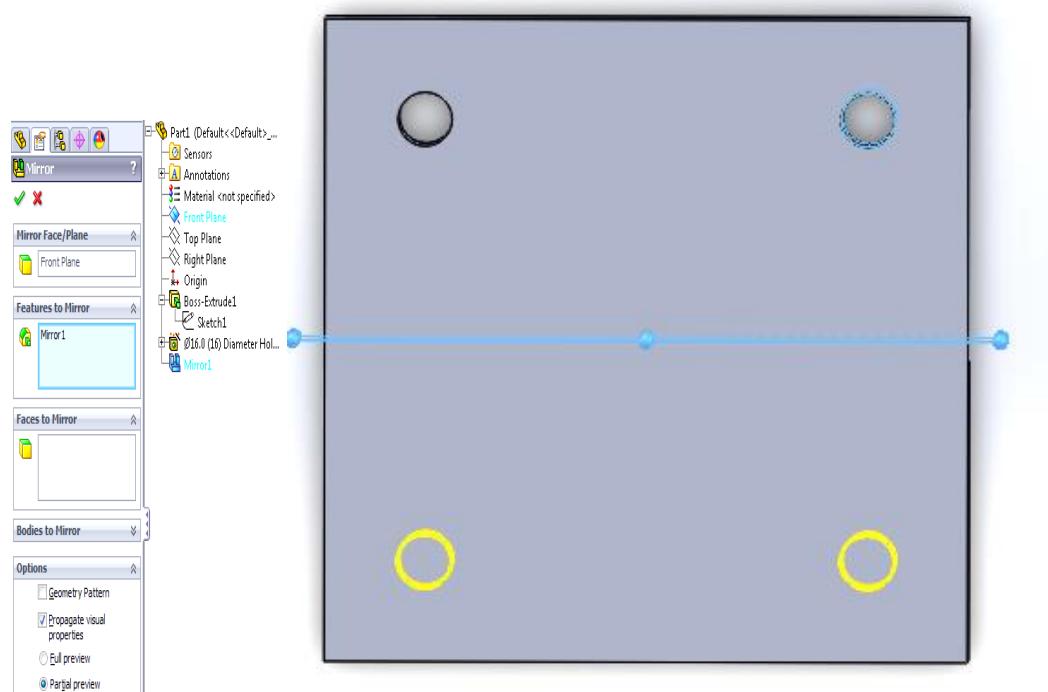

Slika 4.4 Modeliranje poklopca pročistača značajkom dodavanja materijala (eng. *Extruded Boss/Base*)

Dodavanjem materijala na skicu (eng. *Sketch*) prijelazi se na sljedeći korak - stvaranje provrta. Za stvaranje provrta odabiremo značajku provrt (eng. *Hole Wizard*). Ta značajka omogućuje različit odabir provrta, provrte različitih veličina i navoja prema određenim standardima (ISO, Ansi Metric, itd.). U tijeku izrade provrta potrebno je značajkom zrcaljenja (eng. *Mirror*) dodati još tri dodatna provrta (slika 4.5.)

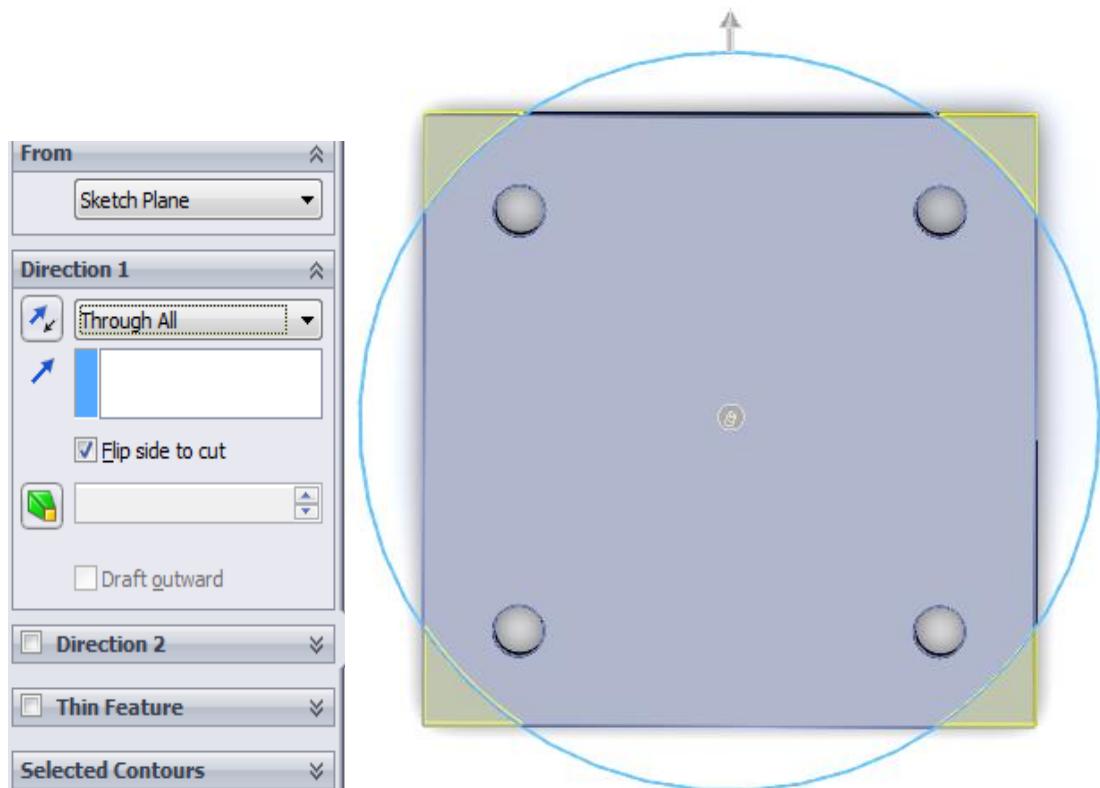

Slika 4.5 Stvaranje provrta pomoću alata (eng. *Hole Wizard*)

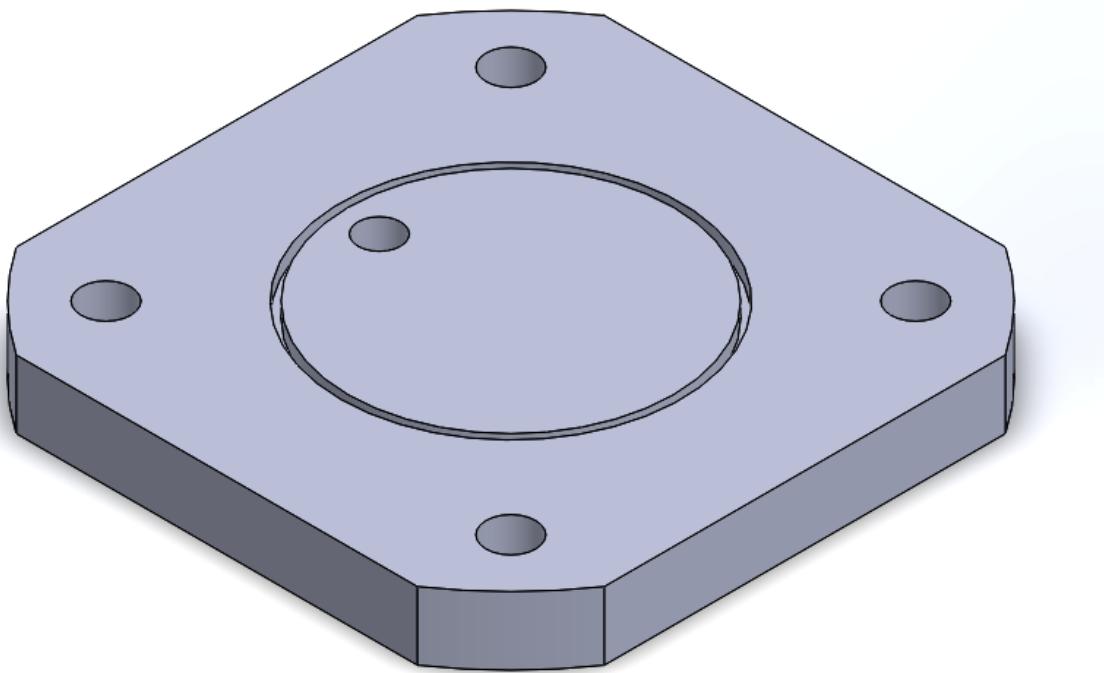

Slika 4.6 Značajkom zrcaljenja (eng. *Mirror*) dodana su tri dodatna provrta na poklopac pročistača

Značajkom oduzimanja materijala (eng. *Extruded Cut*) izrađena su zaobljenja na rubovima. Promjer zaobljena iznosi $\varnothing$ 230 mm. Odabirom skice (eng. *Sketch-a*) potrebno je obrnuti smjer oduzimanja (eng. *Flip side to cut*) materijala kroz cijelu površinu (eng. *Through All*).

Slika 4.7 Stvaranje zaobljenja na rubovima

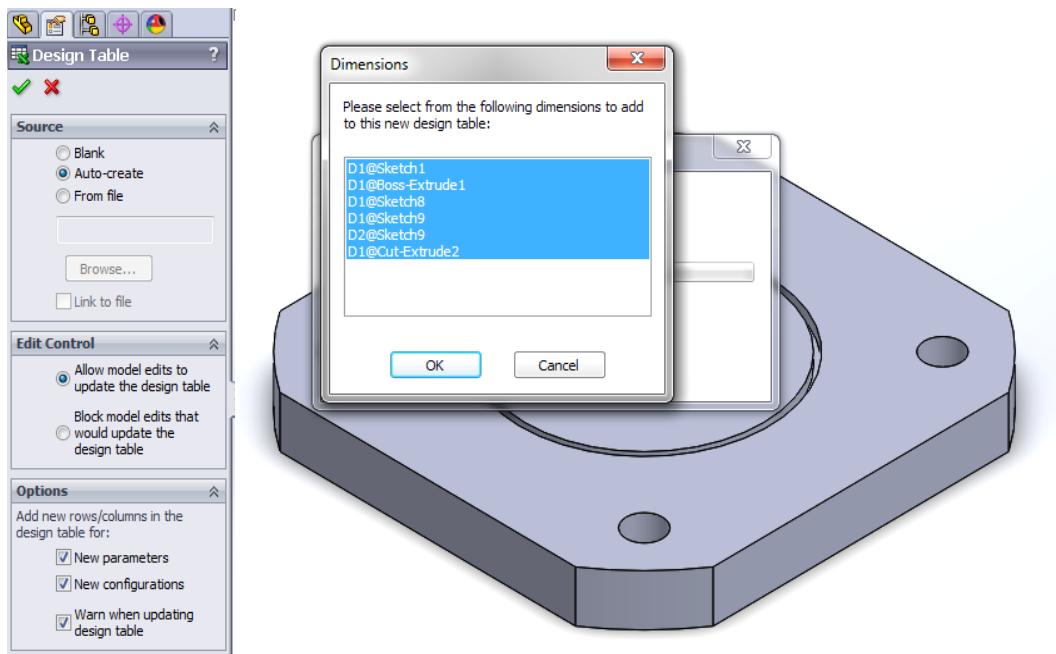

Slika 4.8 Dodavanje utora i provrta za filter

U zadnjem koraku modeliranja poklopca potrebno je izraditi utor za filter. Odabrana je skica (eng. *Sketch*) na kojoj su izrađene su dviye kružnice promjera $\varnothing 114,3$ mm i $\varnothing 107,1$ mm, a značajkom oduzimanja materijala (eng. *Extruded Cut*) dobiven je utor. Provrt je izrađen pomoću „čarobnjaka“ (eng. *Hole Wizard*) gdje je odabran tip, mjera i dubina provrta. Sličan primjer izrade provrta prikazan je unaprijed nekoliko koraka. Slika 4.8. pokazuje gotov 3D model poklopca filtera PY-100.10 .

4.2 Generiranje familije proizvoda poklopca PY-80.10 i PY-65.10

Generiranje familije proizvoda započinje kreiranjem tablice (eng. *Design Table*). Na alatnoj traci odabire se umetanje (eng. *Insert*), zatim tablica (eng. *Tables*), stvari tablicu (eng. *Desing Table*). Klikom na „stvari tablicu“ sa lijeve strane prikazana je traka sa izbornikom gdje su navedene mogućnosti i opcije za kreiranje tablice. Zbog jednostavnosti modela ostavljene su ostale opcije koje nudi programski alat *SolidWorks*. Tablica će se automatski kreirati i osvježavati nakon svih promjena koje korisnik unese. Potvrdom na zelenu „kvačicu“ otvara se novi prozor gdje se učitavaju sve dimenzije modela (Slika 4.9). Odabir dimenzija ovisi o korisniku nakon čega dolazi do kreiranja tablice.

Slika 4.9 Kreiranje tablice (eng. *Desing Table*) i dodavanje mjera

Stupac A predodređen je za ime konfiguracije, dok se u ostalim stupcima nalaze imena dimenzija značajki koje su korištene prilikom modeliranja poklopca pročistača PY-100.10. Imena dimenzija mogu se dodjeljivati odmah tijekom modeliranja ili naknadno u tablici. Vrlo važno je ne dirati adresu značajke koju pozivamo već samo promjeniti ime dimenzije, primjer: ime_dimenzije@Sketch1 (slika 4.11.).

The screenshot shows the 'Configurations' tree on the left with 'Part1 Configuration(s) (Def)' expanded, showing 'Tables' and 'Design Table'. The 'Design Table' node is selected. The main area shows a spreadsheet titled 'Design Table for: Part1'. The columns are labeled A through J. Row 1 contains column headers: 'Design Table for: Part1', 'Duljina poklopca@Sketch1', 'Dodavanje mat.@Boss-Extrude1', 'Promjer 1@Sketch8', 'Promjer 3@Sketch9', 'Promjer 2@Sketch9', and 'Oduzimanje mat. @Cut-Extrude2'. Row 2 contains values: 'PY 100.10', '190', '22', '230', '110', '105', and '5'. The 3D model of the part is shown on the right.

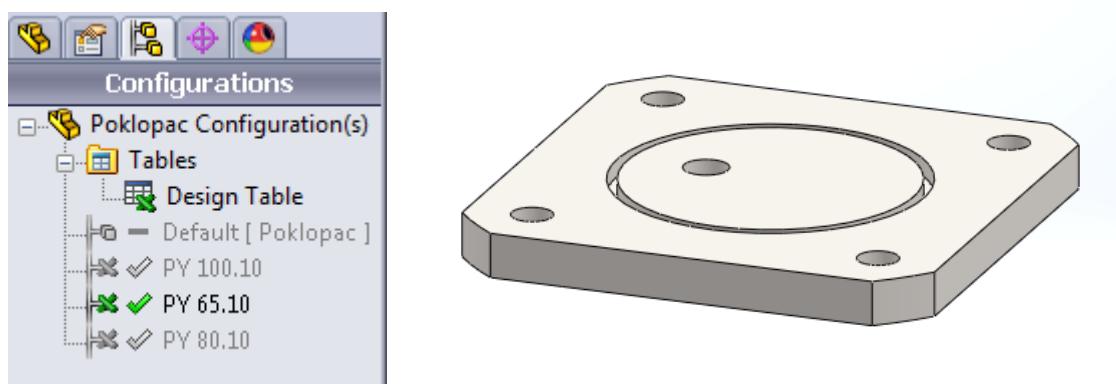
	Duljina poklopca@Sketch1	Dodavanje mat.@Boss-Extrude1	Promjer 1@Sketch8	Promjer 3@Sketch9	Promjer 2@Sketch9	Oduzimanje mat. @Cut-Extrude2
PY 100.10	190	22	230	110	105	5

Slika 4.10 Primjer tablice

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O
1	Design Table for: Part1														
2															
3	PY 100.10	190	190	22	230	22	110	105	5	NONE	40	93	92,5	M16	
4	PY 80.10	140	140	13	180	13	85	91	5	NONE	20	73	72,5	M12	
5	PY 65.10	140	140	13	180	13	85	91	5	NONE	20	73	72,5	M12	
6															

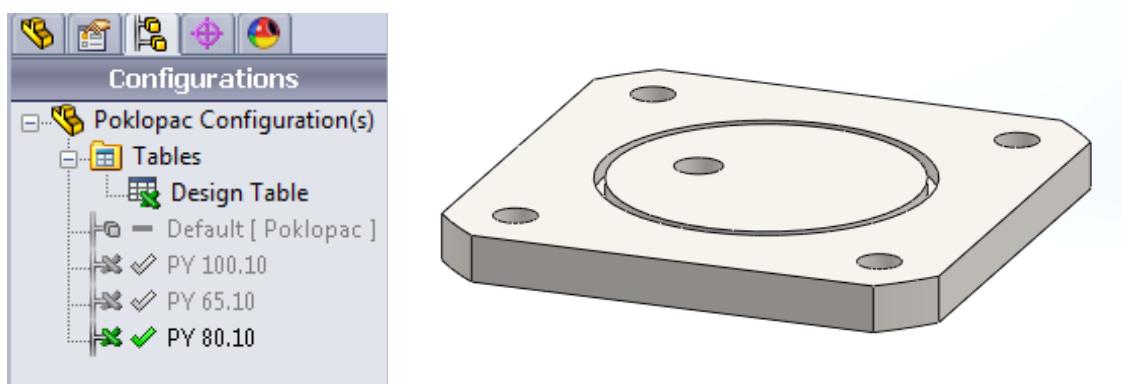
Slika 4.11 Prikaz tablice (eng. *Desing Table*) poklopca pročistača

Kod stvaranja preostalih konfiguracija potrebno je prvo unijeti njihova imena. Konfiguracije PY- 80.10 i PY- 65.10 unosimo u stupac A, dok u ostale stupce unosimo vrijednosti dimenzija koje su predviđene dobivenim nacrtima. Klikom miša na bilo koje mjesto izvan tablice Excela automatski dovodi do stvaranja novih konfiguracija.

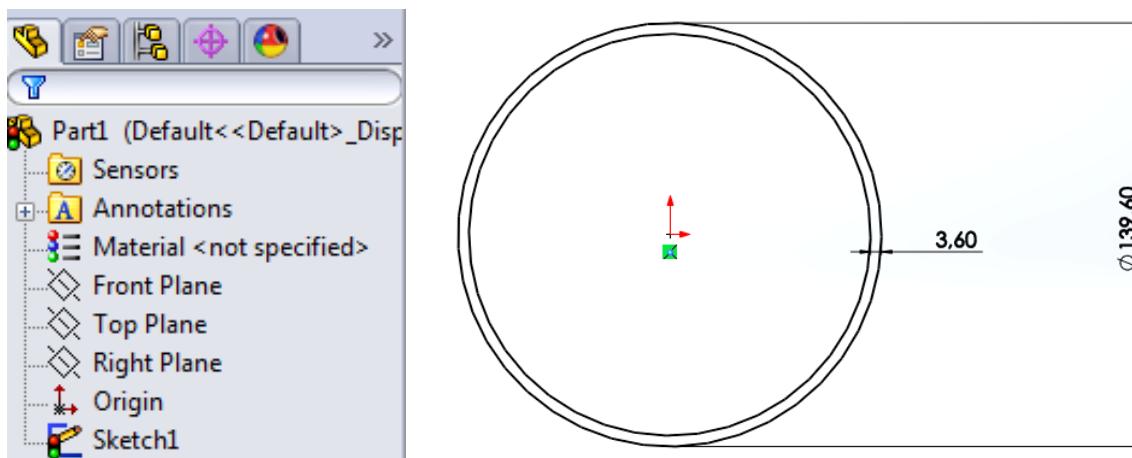
Slika 4.12 Prikaz nove konfiguracije poklopca pročistača PY-65.10

Popis novih konfiguracija nalazi se na slici 4.13. Dvoklikom na ime željenog pročistača on se automatski učitava. U ovom slučaju prikazan je poklopac pročistača PY 65.10. Ukoliko su potrebne preinake na dobivenom modelu, desnim klikom miša na „kreiraj tablicu“ (eng. *Design Table*) otvoriti će se izbornik gdje je potrebno odabratи „uredi tablicu“ (eng. *Edit table*) te će se ponovno otvoriti tablica u Excel-u.

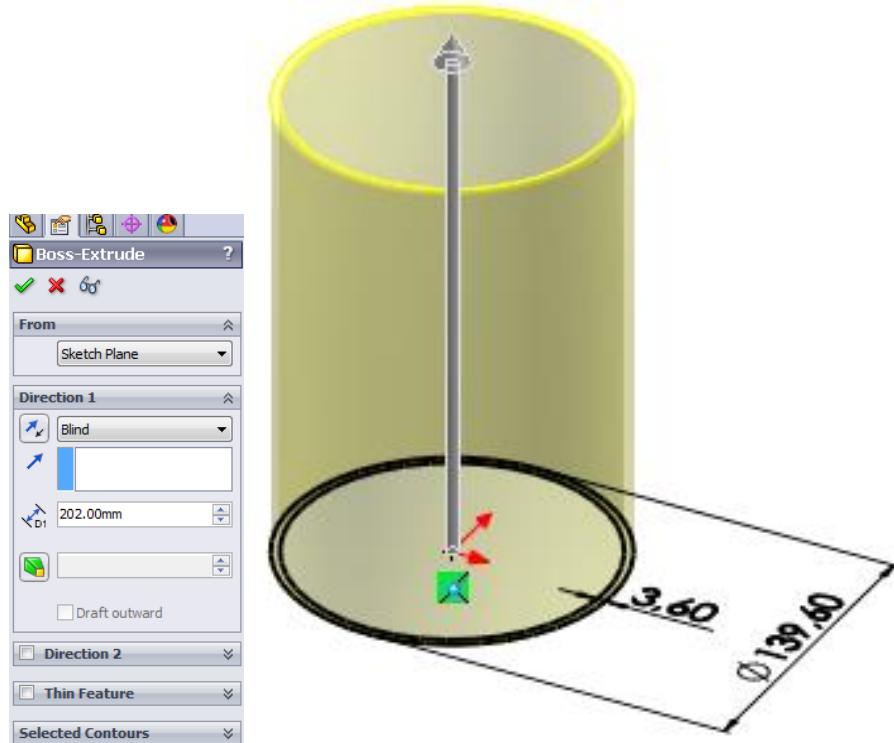
Slika 4.13 Prikaz nove konfiguracije poklopca pročistača PY-80.10

4.3 Izrada 3D modela cijevi pročistača tipa PY-100.10

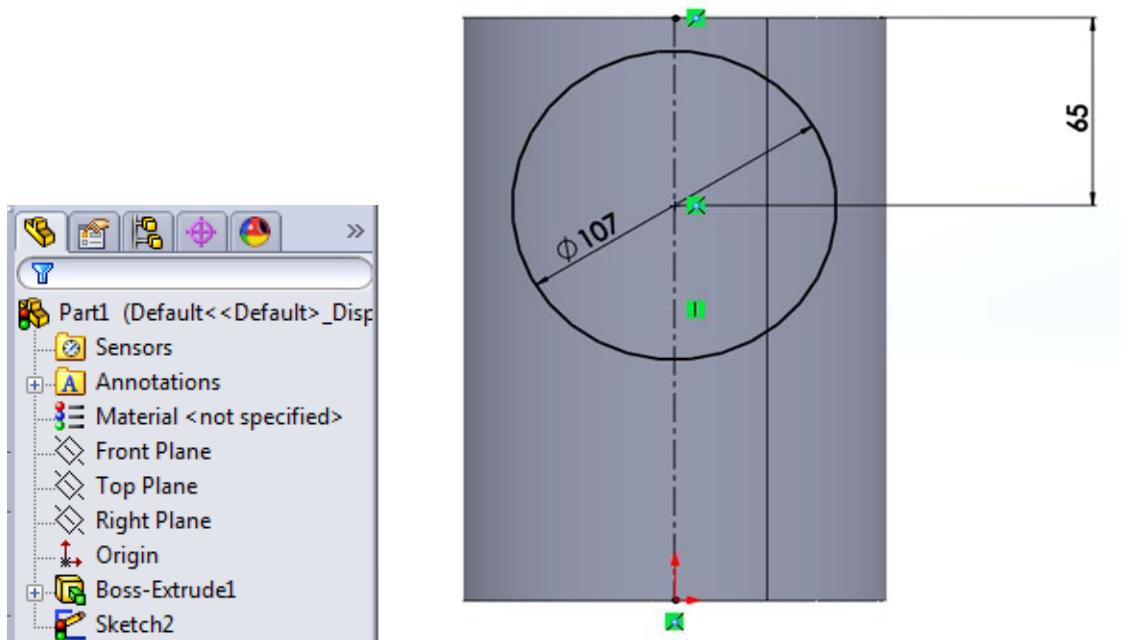
Slika 4.14 Prikaz izrade skice (eng. Sketch) pročistača PY-100.10

Izrada 3D modela cijevi pročistača PY-100.10 započinje izradom skice (eng. *Sketch*) dviju kružnica promjera $\varnothing 139,6$ mm i $\varnothing 132,4$ mm (slika 4.15.). Sljedeći korak je dodavanje materijala na skicu u iznosu 202 mm (eng. *Extruded Boss/ Base*) (slika 4.15).

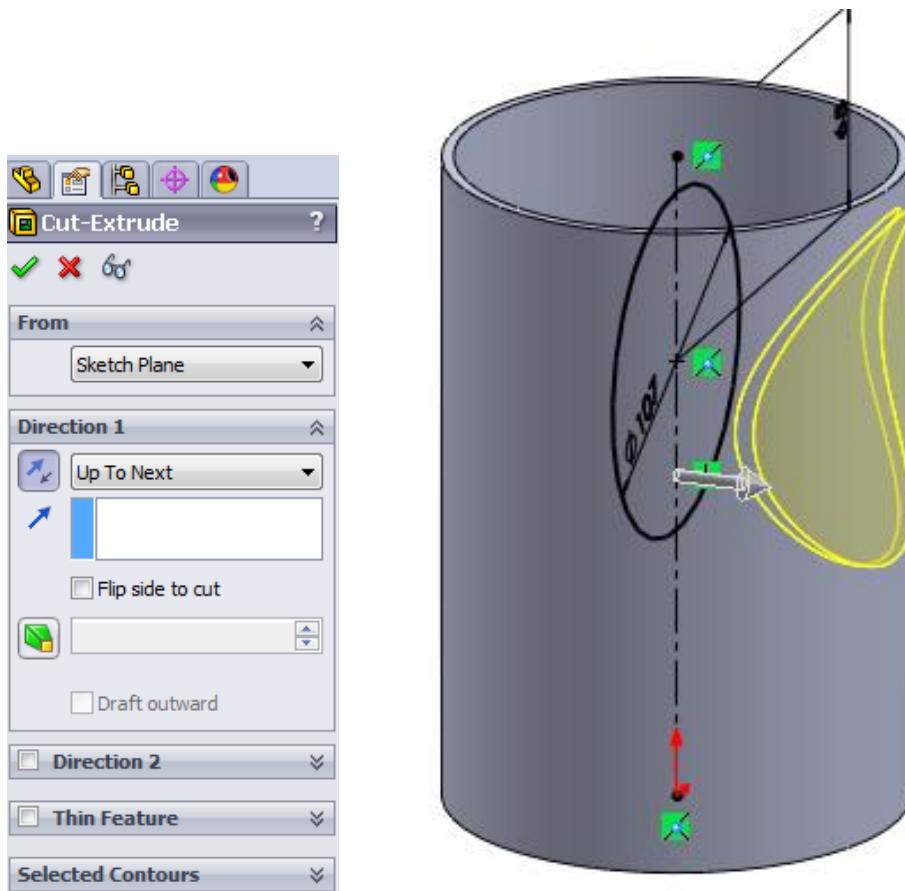

Slika 4.15 Dodavanje materijala na skicu (eng. *Extruded Boss/Base*)

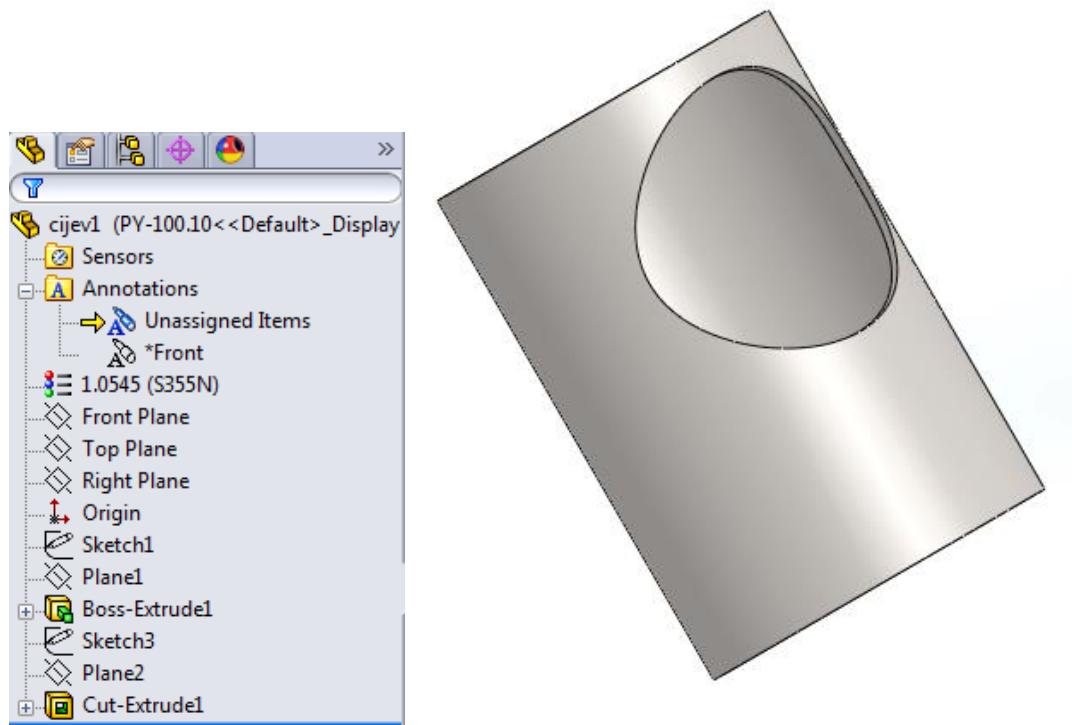
Nakon dodavanja materijala (eng. *Extruded Boss/Base*) stvara se nova skica (eng. *Sketch*). Na njoj se skicira kružnica $\varnothing 107$ mm. Odabirom značajke oduzimanja materijala (eng. *Extruded Cut*) otvara se prozor gdje je odabrana skica, i smjer oduzimanja do vanjske površine cijevi. Potvrdom na zelenu kvačicu dobiva se željeni provrt cijevi (slika 4.16 i 4.17).

Slika 4.16 Stvaranje prvorva na cijevi pročistača PY-100.10

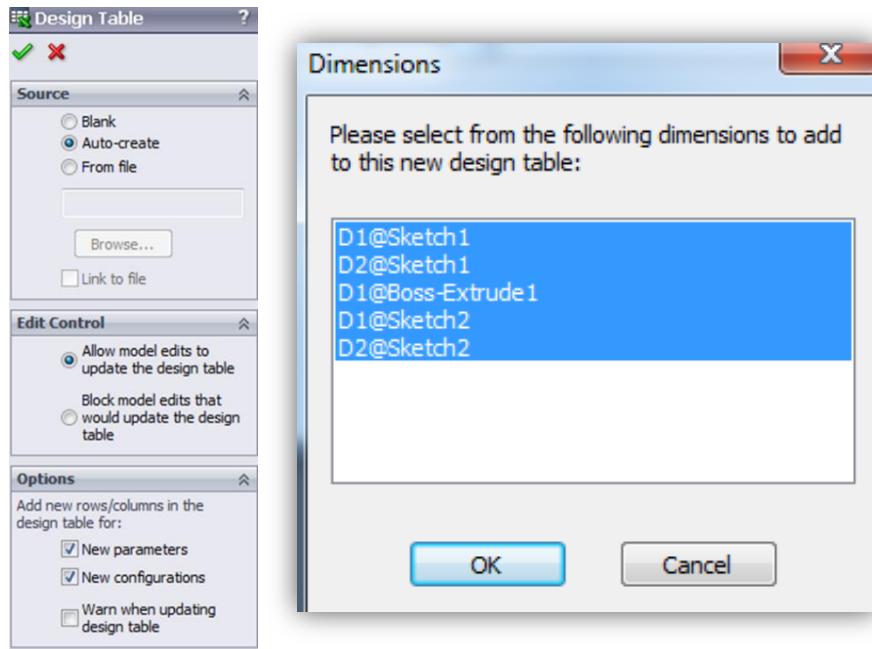

Slika 4.17 Stvaranje prvorva i prikaz alatne trake

Slika 4.18 Gotov 3D model cijevi procistača PY-100.10

4.4 Generiranje familije proizvoda cijevi PY-80.10 i PY-65.10

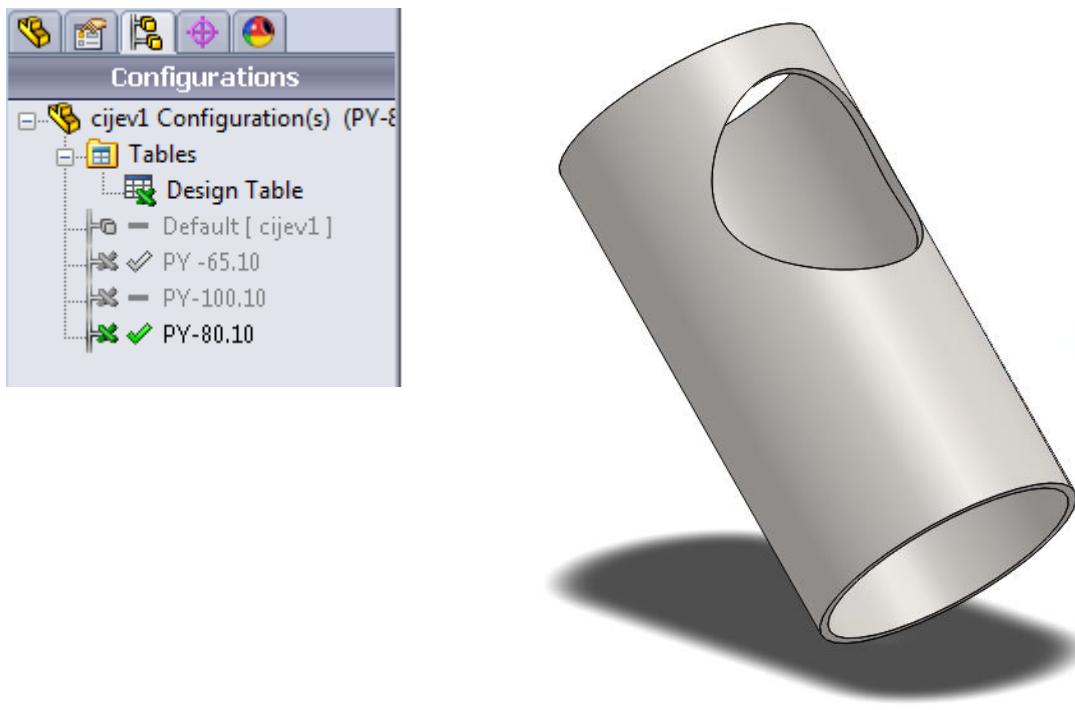
Slika 4.19 Popis dimenzija za izradu familije proizvoda cijevi PY-80.10 i PY-65.10

Preostale dvije konfiguracije cijevi pročistača PY-80.10 i PY-65.10 modeliraju se vrlo slično prethodnom primjeru poklopca pročistača. Prvi korak je dizajniranje tablice. Na alatnoj traci potrebno je odabrati „umetanje“ (eng. *Insert*), zatim odabrati tablice (eng. *Tables*) i odabrati „kreiraj tablicu“ (eng. *Desing Table*). Slika 4.20. prikazuje popis dimenzija i skica koje su korištene za modeliranje cijevi pročistača PY 100.10. Potrebno je označiti cijeli popis jer su nam sve skice i značajke potrebne za modeliranje konfiguracija.

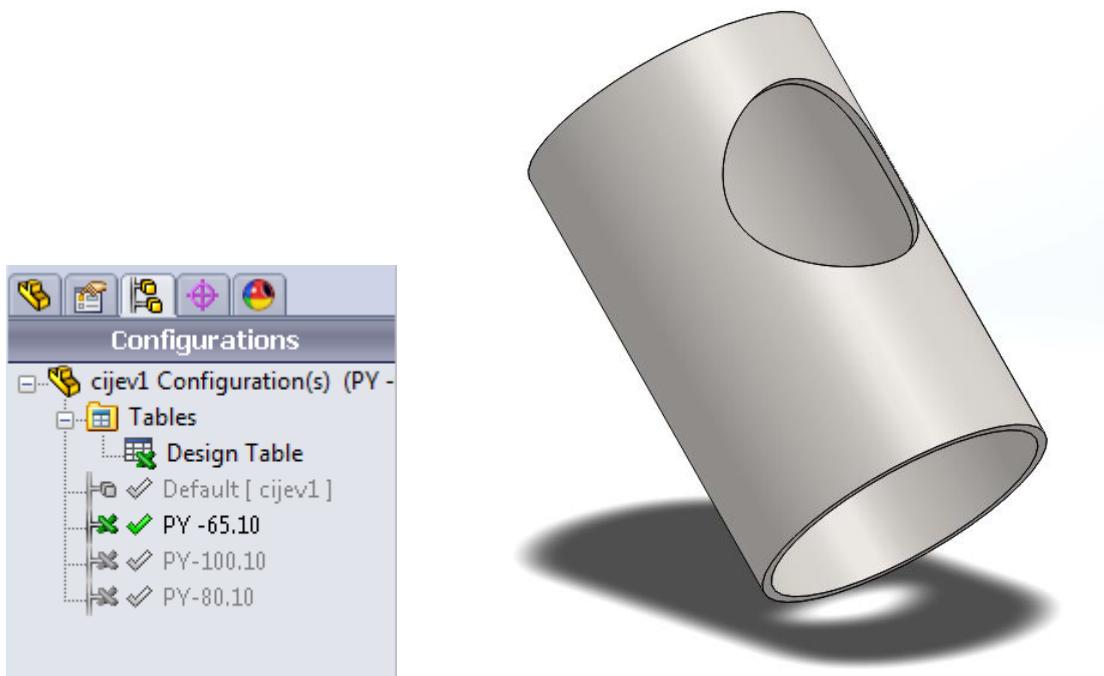
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Design Table for: cijev1								
2									
3	PY-100.10	45	202	139,7	3,6	69,85	65	107	65
4	PY-80.10	45	216	114,3	3,6	57,15	65	91	65
5	PY-65.10	45	175	114,3	3,6	57,15	65	77	65
6									

Slika 4.20 Prikaz tablice (eng. *Desing Table*) cijevi pročistača

U stupac A unose se imena konfiguracija, u ovom slučaju ponovno PY-80.10 te pripadajuće dimenzije očitane iz nacrtu, i PY-65.10 te njegove pripadajuće dimenzije. Sljedeći korak je klik miša bilo gdje na radnu površinu izvan tablice. Stvorile su se dvije nove konfiguracije. Slika 4.21. prikazuje cijev pročistača PY-80.10., a slika 4.22. prikazuje cijev pročistača PY-65.10.

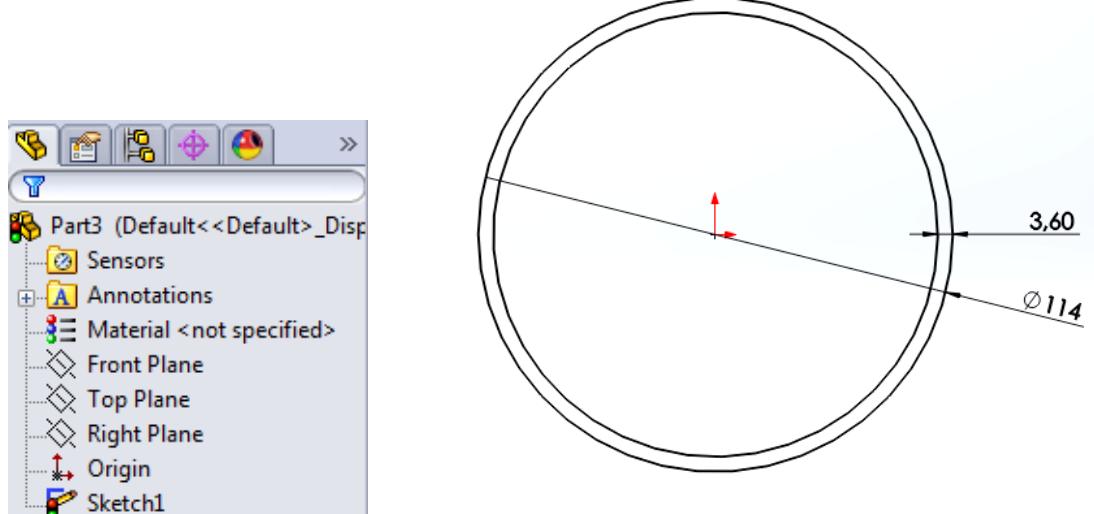
Slika 4.21 Gotov 3D model za cijev pročistača PY-80.10 temeljem konfiguracije (eng. *Configuration*) u modulu (eng. *Desing Table*)

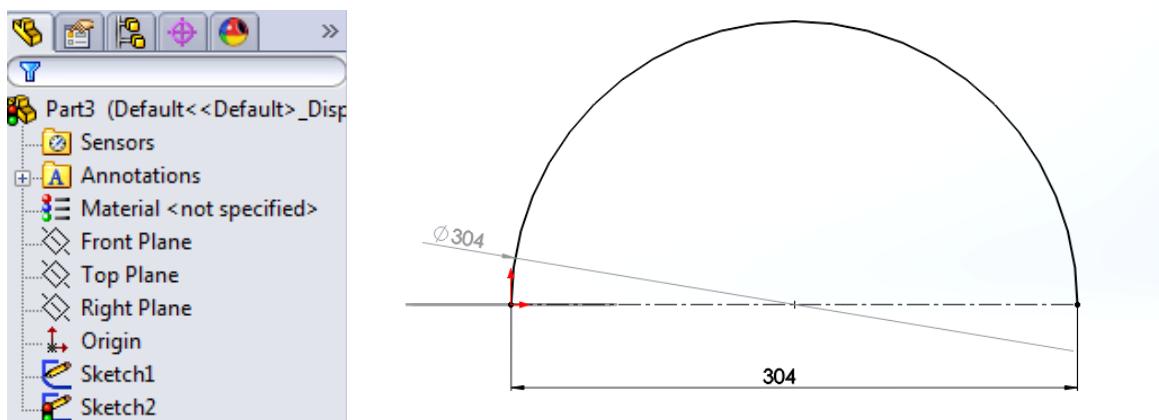
Slika 4.22 Gotov 3D model za cijev pročistača PY-65.10 temeljem konfiguracije (eng. *Configuration*) u modulu (eng. *Desing Table*)

4.5 Izrada 3D modela cijevnog luka pročistača PY-100.10

Postupak izrade 3D modela cijevnog luka započinje izradom dviju kružnica Ø114 mm i Ø106,8 mm tako da debljina stijenke iznosi 3,6 mm (slika 4.23).

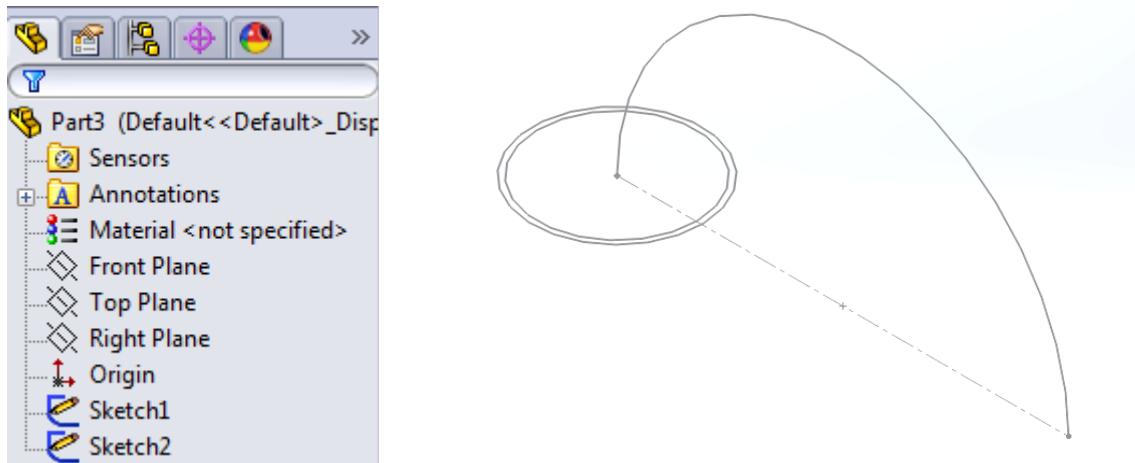

Slika 4.23 Izrada prve skice cijevnog luka pročistača PY-100.10

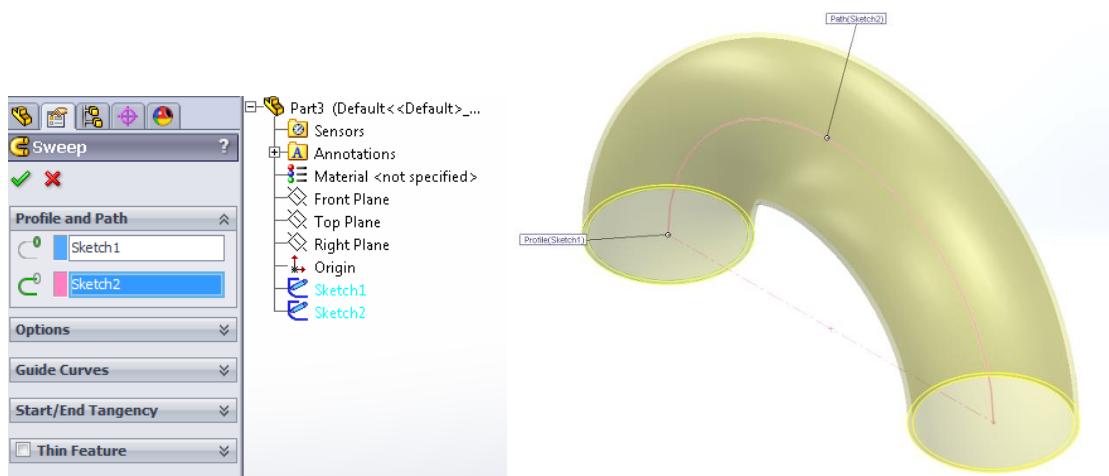

Slika 4.24 Izrada druge skice kružnog luka promjera Ø304 mm pročistača PY-100.10

Sljedeći korak je izrada nove skice (eng. *Front plane*) kružnog luka promjera Ø304 mm (slika 4.24), bitno je naglasiti kako se početak kružnog luka nalazi u središtu kružnice prve skice (eng. *Sketch*), (slika 4.25).

Slika 4.25 Gotova skica-1 i skica-2 za izradu cijevnog luka pročistača PY-100.10

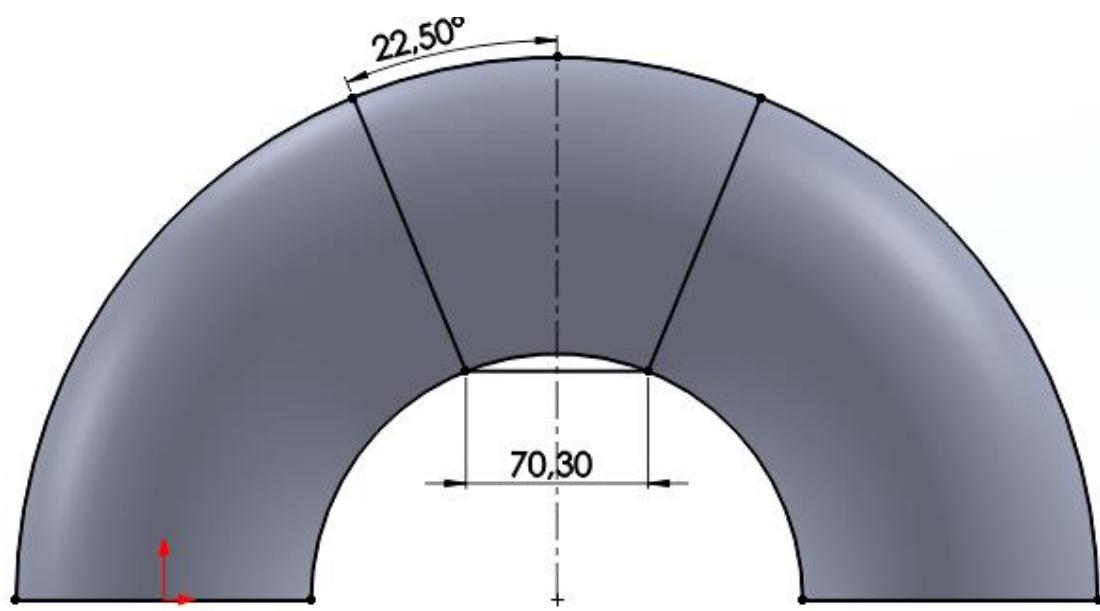

Slika 4.26 Korištenje značajke (eng. *Sweep*)

Zatim sa alatne trake odabiremo značajku dodavanja materijala prema skici (eng. Sweep). Sa desne strane otvara se prozor , te se odabire skica gdje se dodaje materijal, a nakon toga skica koja pokazuje smjer dodavanja materijala. U ovom primjeru za dodavanje materijala su odabrane kružnice iz prve skice, a za liniju koju prati dodavanje materijala kružni luk. Solidworks automatski prikazuje kako će cijevni luk izgledati te ukoliko je korisnik zadovoljan, potrebno je odabratи potvrđnu kvačicu. Kako izgleda gotov 3D model cijevnog luka pročistača PY-100.10 prikazuje slika 4.27.

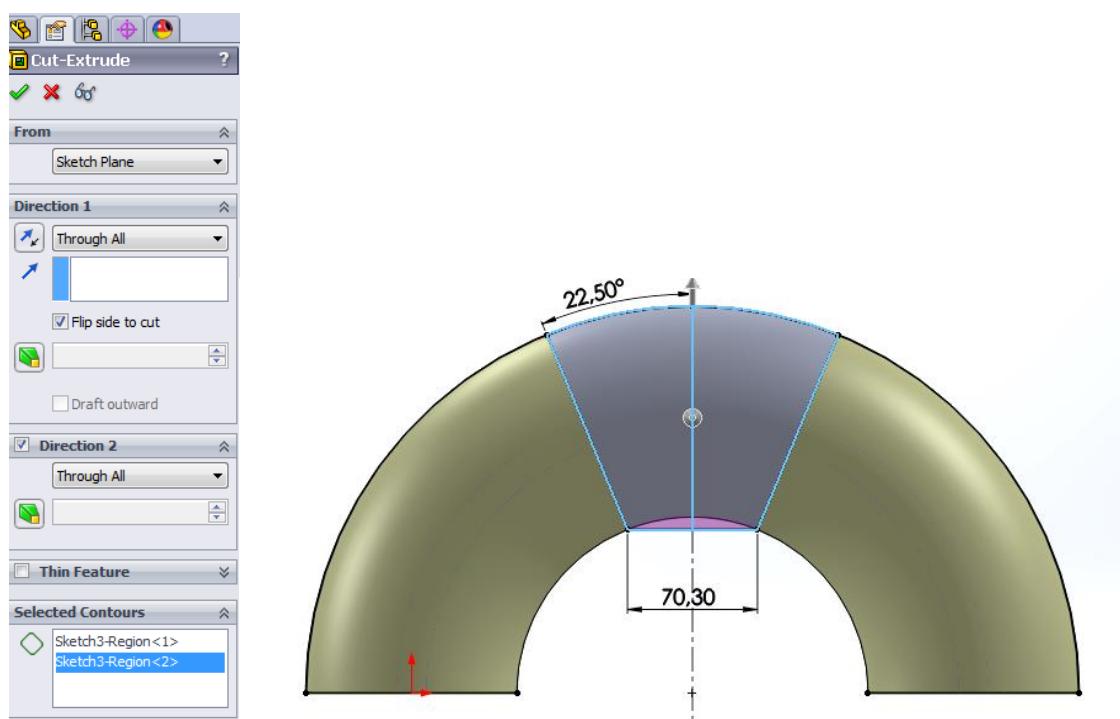

Slika 4.27 Gotov 3D model cijevnog luka pročistača PY-100.10

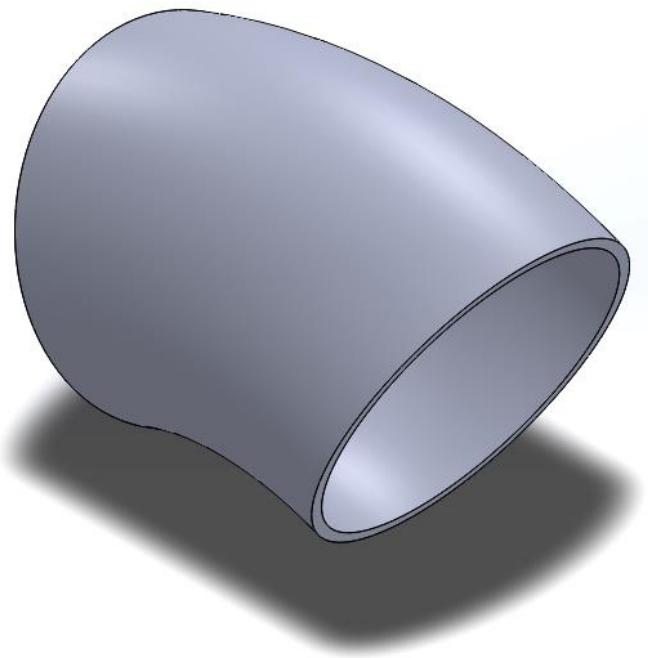

Slika 4.28 „Finalni“ 3D model cijevnog luka pročistača PY-100.10

Kako bi se dobio cijevni luk, potrebno je očitati vrijednosti dimenzija iz postojećih 2D nacrta. Cijevni luk odrezan je pod kutom 45° , dok razmak najnižeg dijela luka iznosi 70.3 mm (slika 4.28.). Značajkom oduzimanja materijala (eng. *Extruded Cut*) potrebno je zadržati središnji dio luka, a vanjski odstraniti. U tom slučaju potrebno je na otvorenom prozoru označiti kvačicom „odreži obrnuto“ (eng. *Flip side to cut*) i potvrditi značajku (slika 4.29). Slika 4.30. prikazuje kako izgleda gotov finalni oblik cijevnog luka pročistača PY 100.10.

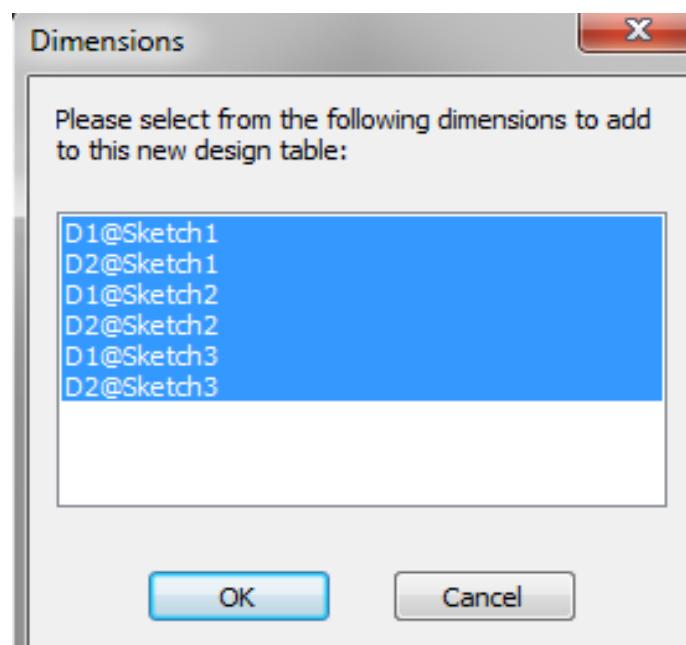
Slika 4.29 Korištenjem značajke oduzimanja materijala (eng. *Extruded Cut*) za izradu finalnog 3D modela cijevnog luka pročistača PY-100.10

Slika 4.30 Gotov finalni 3D model cijevnog luka pročistača PY-100.10

4.6 Generiranje familije proizvoda cijevnog luka pročistača PY-80.10 i PY-65.10

Generiranje familije proizvoda cijevnog luka pročistača PY-80.10 i PY-65.10 dobiva se na isti način kao i u prijašnjim primjerima. Prvi korak je stvaranje tablice, drugi korak je dodavanje dimenzija u tablicu (slika 4.31 i slika 4.32).

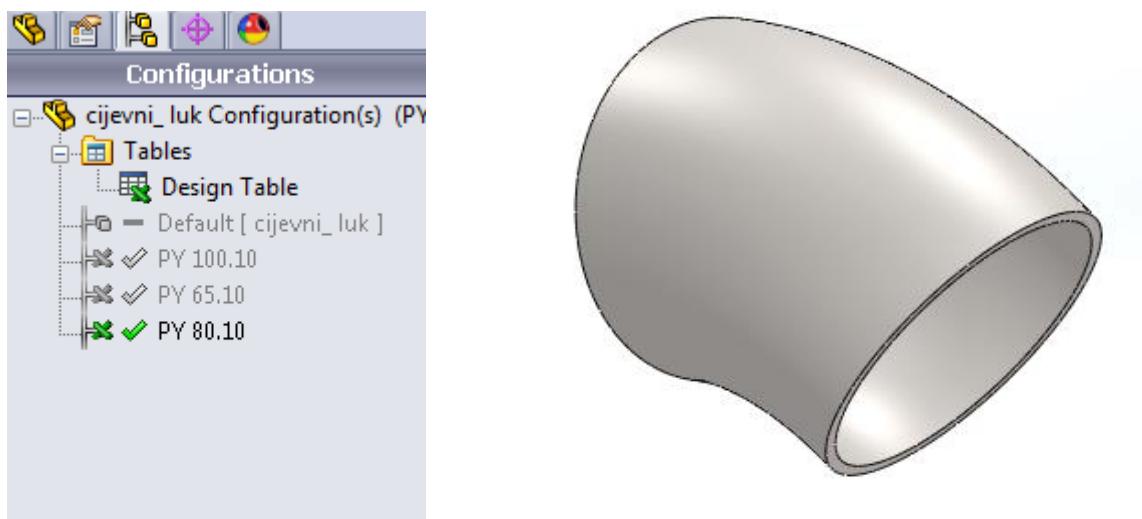

Slika 4.31 Prikaz prozora sa dimenzijama

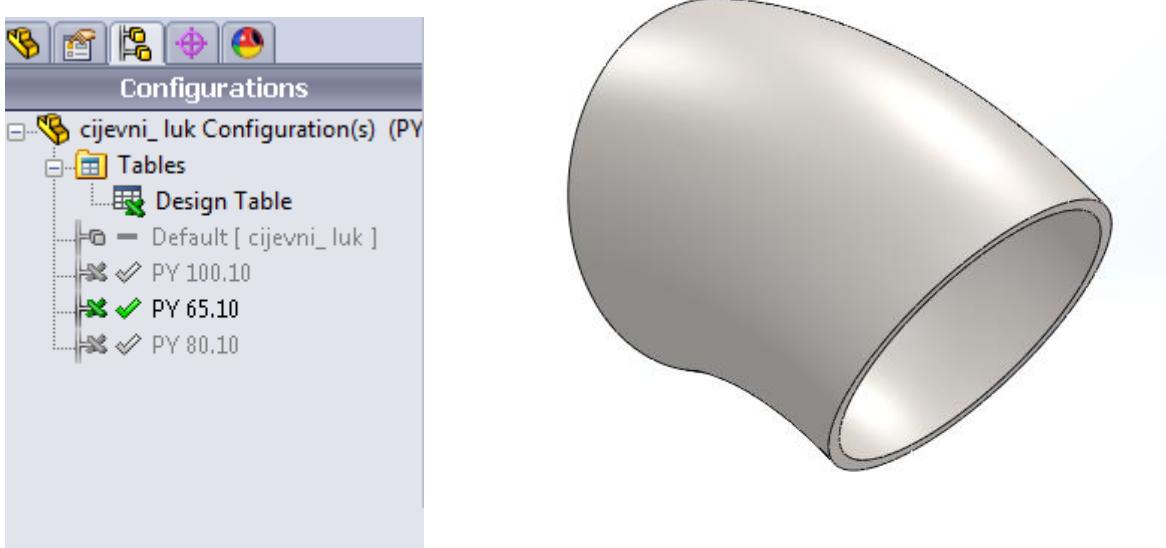
	A	B	C	D	E	F	G	H
1	Design Table for: Part1							
2		PromjerD1@Sketch1	Debljina stijenke@Sketch1	PromjerD2@Sketch2	UdaljenostD1@Sketch3	Nagib kuta@Sketch3	D3@Cut-Extrude1	D4@Cut-Extrude1
3	PY 100.10	114,3	3,6	304	70,3	22,5	10	10
4	PY 80.10	91	3,2	228	53,6	22,5	10	10
5	PY 65.10	76,1	2,9	190	45,8	22,5	10	10
6								

Slika 4.32 Prikaz tablice za stvaranje konfiguracija cijevnog luka pročistača PY-80.10 i PY-65.10

Treći korak je dodavanja imena konfiguracija u tablicu i odgovarajućih mjera (slika 4.32.) Stvaranjem tablice automatski se stvaraju i željene konfiguracije. U ovom slučaju to su PY- 80.10 i PY- 65.10. Slika 4.33. prikazuje konfiguraciju cijevnog luka PY-80.10, dok slika 4.34. prikazuje konfiguraciju cijevnog luka PY-65.10.

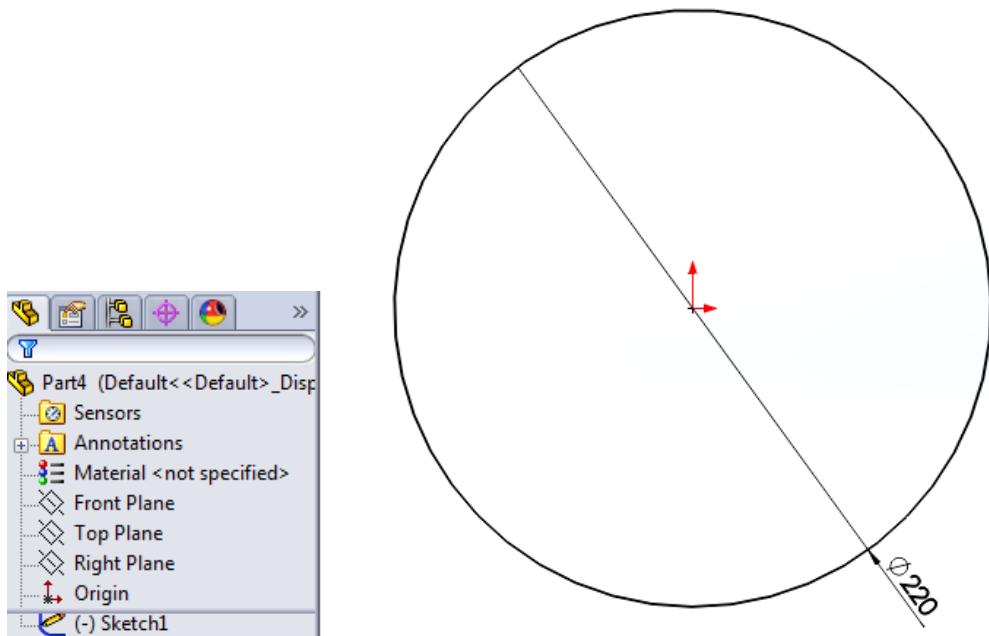

Slika 4.33 Prikaz konfiguracije cijevnog luka pročistača PY-80.10

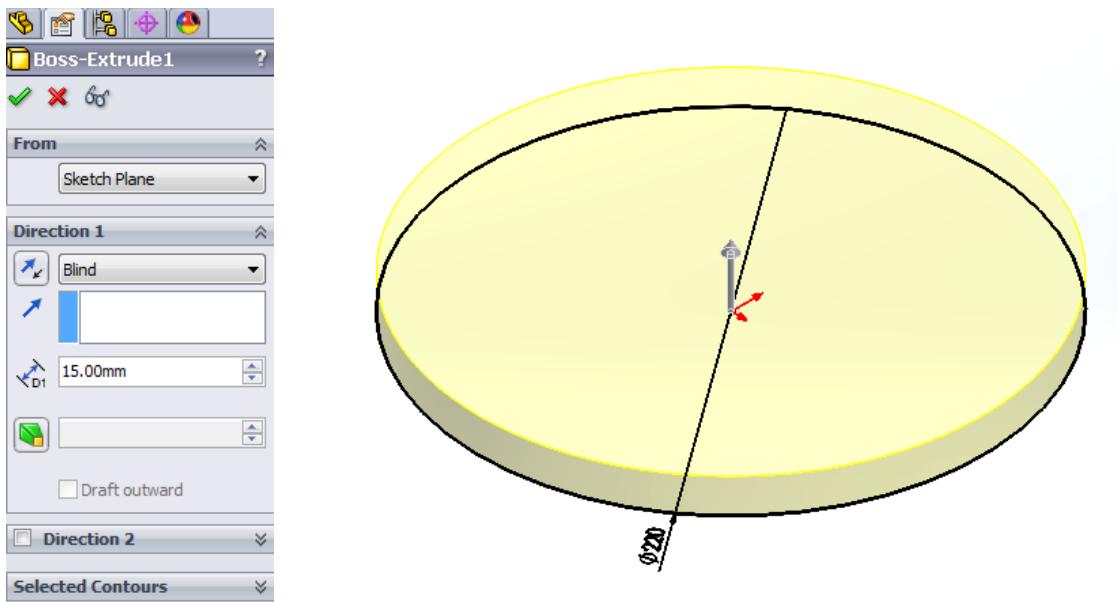
Slika 4.34 Prikaz konfiguracije cijevnog luka pročistača PY-65.10

4.7 Izrada 3D modela prirubnice pročistača PY-100.10

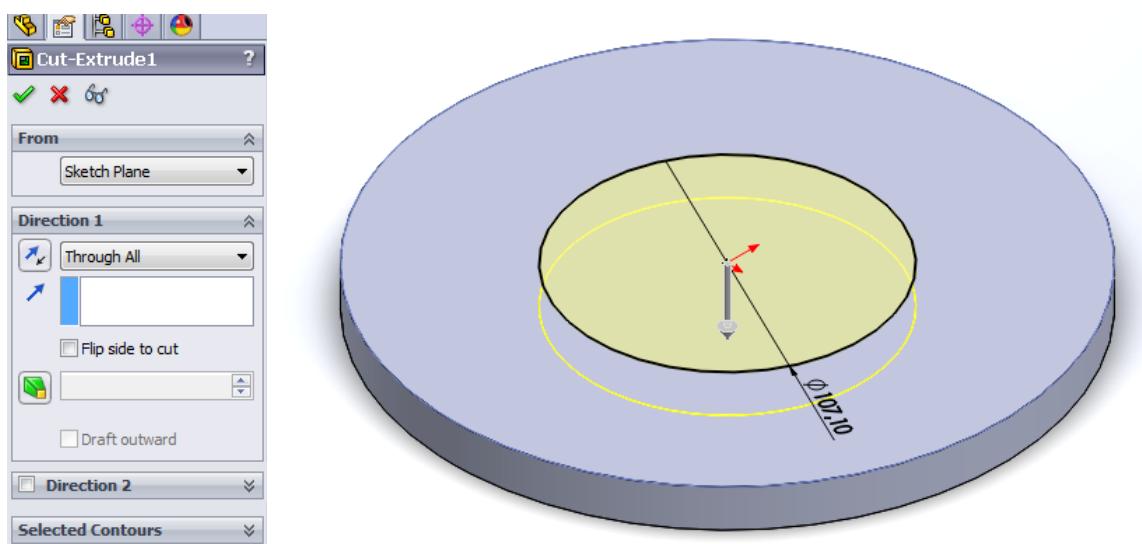
Slika 4.35 Izrada skice (eng. Sketch) prirubnice pročistača PY-100.10

Modeliranje prirubnice započinje skicom (eng.*Sketch*) kružnice promjera $\varnothing 220$ mm (slika 4.35.). Sljedeći korak je dodavanje materijala na skicu. Klikom na dodavanje materijala (eng. *Extruded Boss/Base*) unosimo željenu vrijednost debljine prirubnice od 15mm (slika 4.36.).

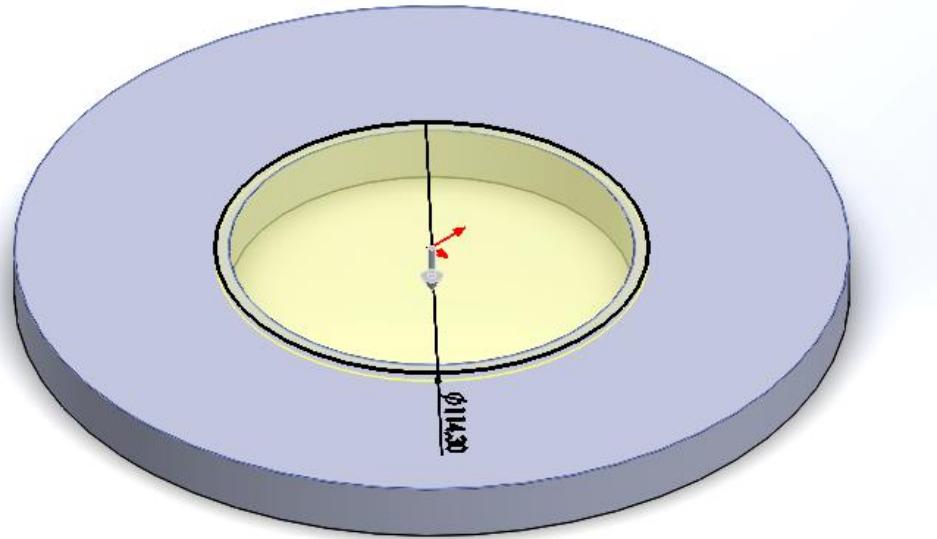
Slika 4.36 Dodavanje materijala na skicu (eng. *Extruded Boss/Base*) prirubnice pročistača PY-100.10

Nakon dodavanja materijala (eng. *Extruded Boss/Base*), potrebno je kreirati provrt na sedištu prirubnice čiji promjer iznosi $\varnothing 107,1$ mm. Oduzimanje materijala (eng. *Extruded Cut*) provodi se kroz cijeli volumen prirubnice (slika 4.37.).

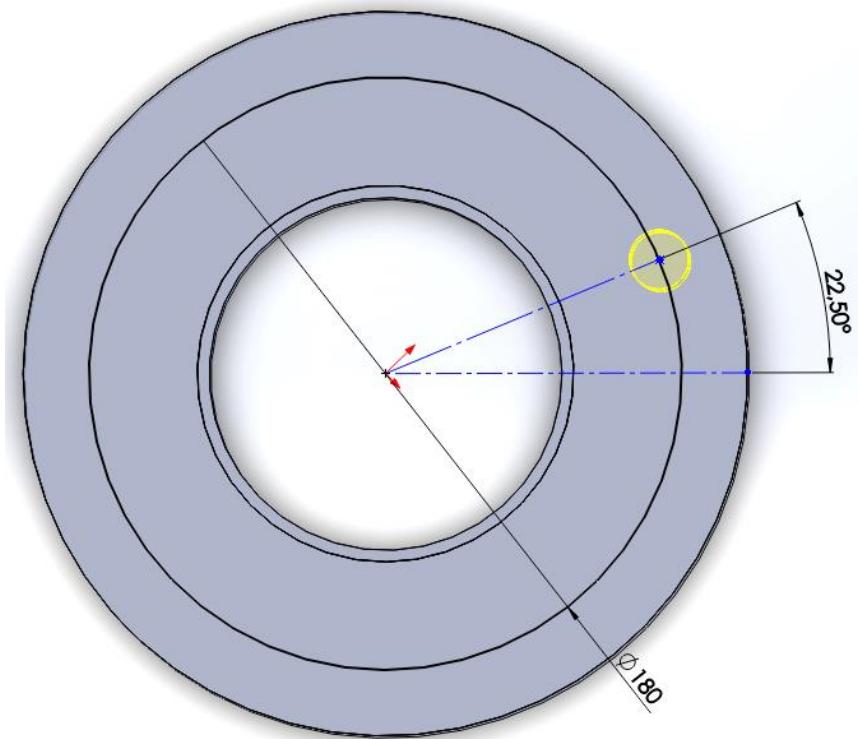

Slika 4.37 Oduzimanje materijala (eng. *Extruded Cut*) kroz cijeli volumen prirubnice

Na poklopcu se nalazi utor u koji dolazi filter. Utor se dobiva tako da se oduzme materijal (eng. *Extruded Cut*) iz sedišta kružnice u dubinu 2,5 mm, dok promjer utora iznosi Ø114,3 mm (slika 4.38.).

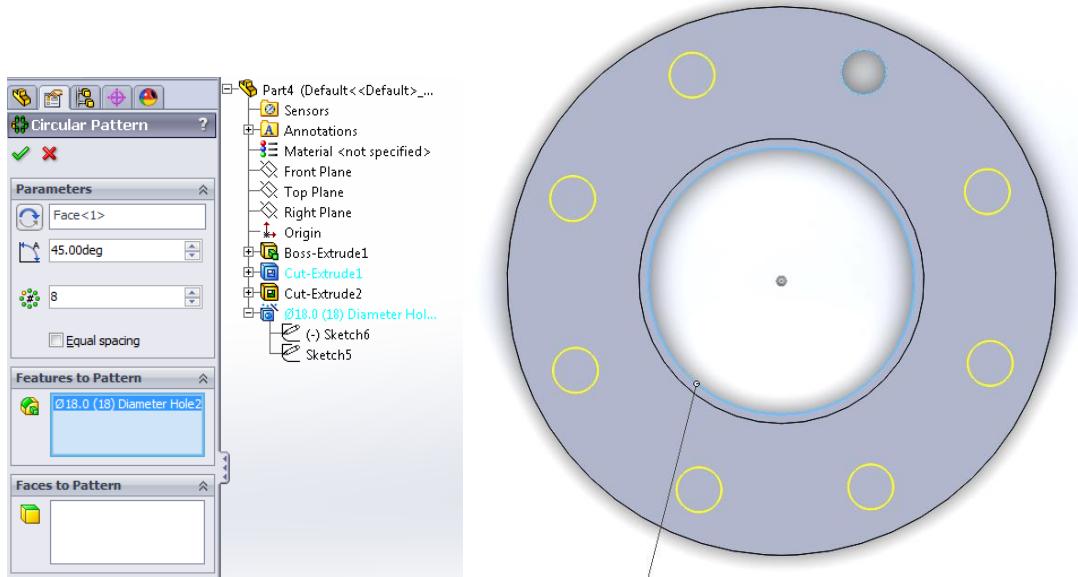

Slika 4.38 Oduzimanje materijala (eng. *Extruded Cut*) zbog stvaranja utora na prirubnici
Zatim su izrađeni provrti za vijke promjera Ø18 mm. Izrada provrta provodi se pomoću „čarobnjaka“ za izradu provrta (eng. *Hole Wizard*), (slika 4.39).

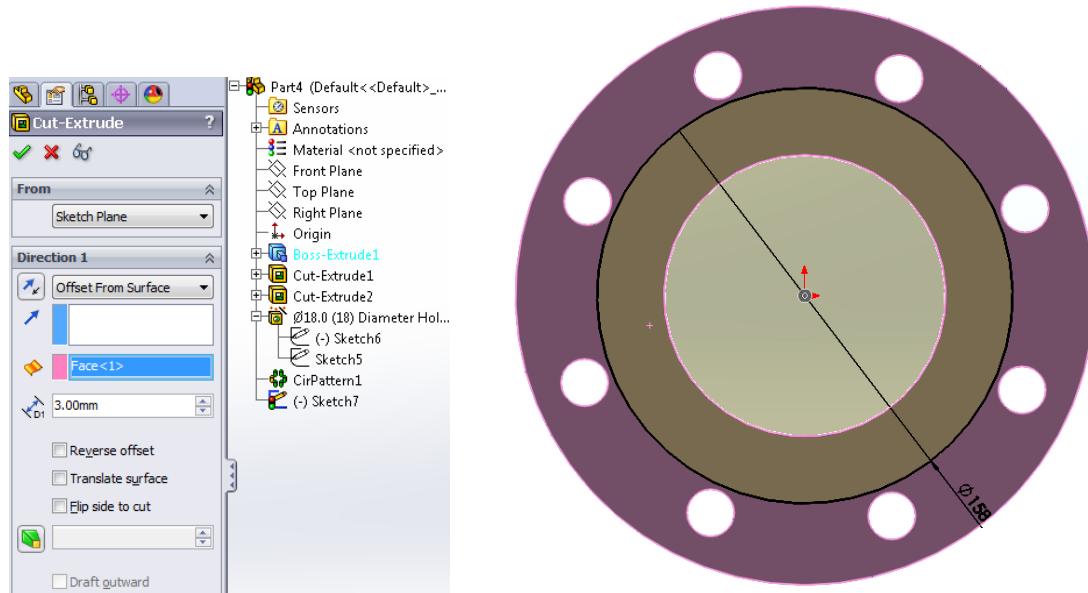
Slika 4.39 Dodavanje provrta na prirubnicu pomoću čarobnjaka za izradu provrta (eng. *Hole Wizard*)

Na poklopcu je potrebno izraditi 8 provrta promjera $\varnothing 18$ mm. Izrađen je jedan provrt te pomoću funkcije „kružnog uzorka“ (eng. *Circular Pattern*) dobivaju se preostali provrti. Pritiskom na fuknciju otvara se prozor gdje se unosi skica oko koje je potrebno napraviti provrte, zatim nagib između provrta, u ovom slučaju iznosi 45° te broj rupa – 8 (slika 4.40).

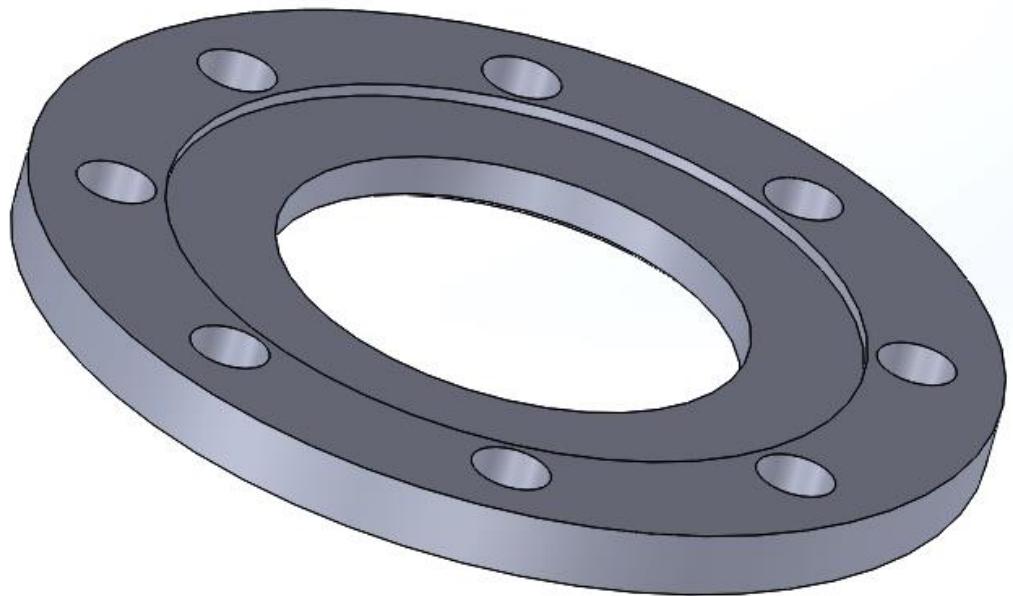

Slika 4.40 Dodavanje preostalih provrta pomoću značajke „kružni uzorak“ (eng. *Circular Pattern*)

Dodavanje novog provrta vrši se pomoću dodavanja materijala (eng. *Extruded Boss/Base*). Dodatan provrt ima promjer $\varnothing 158$ i udubljenje od 3 mm. U tom dijelu pirubnica se spaja na sustav cjevovoda (slika 4.41).

Slika 4.41 Dodavanje novog provrta sa suprotne strane prirubnice

Slika 4.42 Gotov 3D model prirubnice pročistača PY-100.10

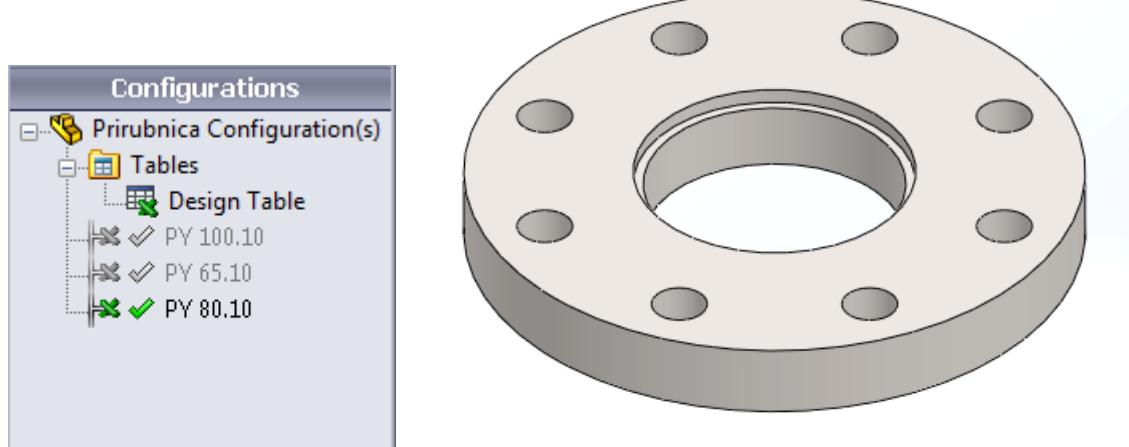
4.8 Generiranje familije proizvoda prirubnice pročistača PY-80.10 i PY-65.10

Generiranje familije proizvoda vrši se standardnim postupkom. Prvi korak je ponovno stvaranje tablice . Klikom miša na umetanje (eng. *Insert*), zatim tablica (eng. *Table*) i „kreiraj tablicu“ (eng. *Design Table*). Otvaranjem tablice potrebno je dodati željene konfiguracije, u ovom slučaju PY- 80.10 i PY- 65.10 te odgovarajuće dimenzije očitane iz postojećeg 2D nacrtta (slika 4.43.).

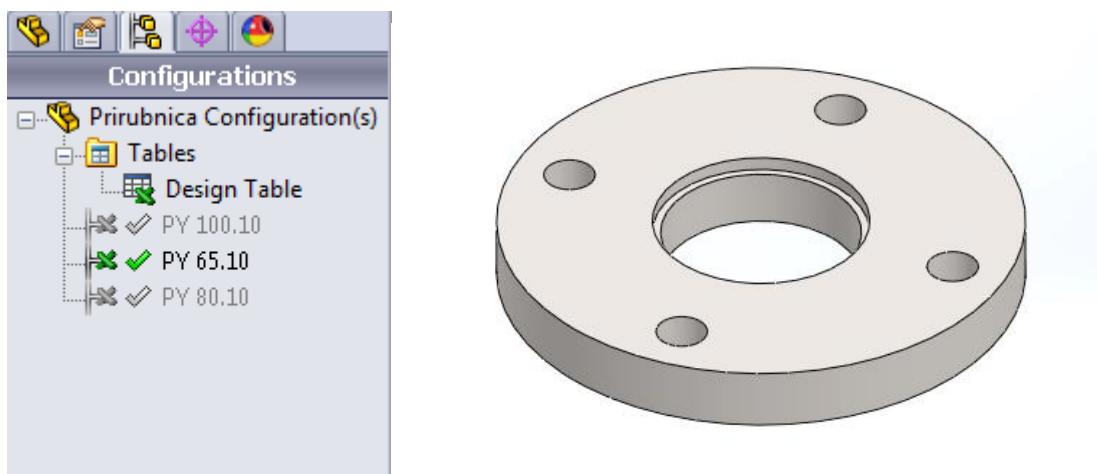
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	
1	Design Table for: Prirubnica											
2		Promjer1@Sketch1	Debljina @Boss-Extrude1	Površina d@Sketch2	Visina1@Cut-Extrude2	Promjer2@CirPattern1	Broj pravata@CirPattern1	Promjer3@Sketch8	Visina 2@Boss-Extrude2	Promjer4@3DSketch2	Promjer5@Sketch3	
3	PY 100.10	220	25	107	2,5	360	8	158	3	180	114	
4	PY 80.10	200	24	85	5	360	8	138	3	160	91	
5	PY 65.10	185	22	70	5	360	4	122	3	145	76	
6												

Slika 4.43 Prikaz tablice za familije proizvoda prirubnice pročistača PY-80.10 i PY-65.10

Slika 4.44. i slika 4.45 pokazuju gotove modele konfiguracije prirubnice PY-80.10 i PY-65.10. U ovih nekoliko poglavljia prikazano je modeliranje „zanimljivijih“ dijelova pročistača PY 100.10. i njihove konfiguracije PY-80.10 i PY-65.

Slika 4.44 Prikaz konfiguracije prirubnice PY-80.10

Slika 4.45 Prikaz konfiguracije prirubnice PY-65.10

4.9 Ostali dijelovi 3D sklopa pročistača PY 100.10 i njegove konfiguracije

Ostali dijelovi modela prikazani su u ovom poglavlju bez detaljnijeg opisa jer njihovo modeliranje ne zahtjeva korištenje „posebnijih“ funkcija. Slika 4.46 prikazuje nastavak pročistača za sve tri konfiguracije. Kod modeliranja korištena je značajka dodavanja materijala (eng. *Extruded Boss/ Base*) i oduzimanja materijala (eng. *Extruded Cut*). Isto se odnosi za dno pročistača i nastavak za cijevni luk. Kod nastavka za cijevni luk imamo samo dvije konfiguracije PY-80.10 i PY-65.10, za pročistač PY-100.10 on nije potreban.

Slika 4.46 Nastavak pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10

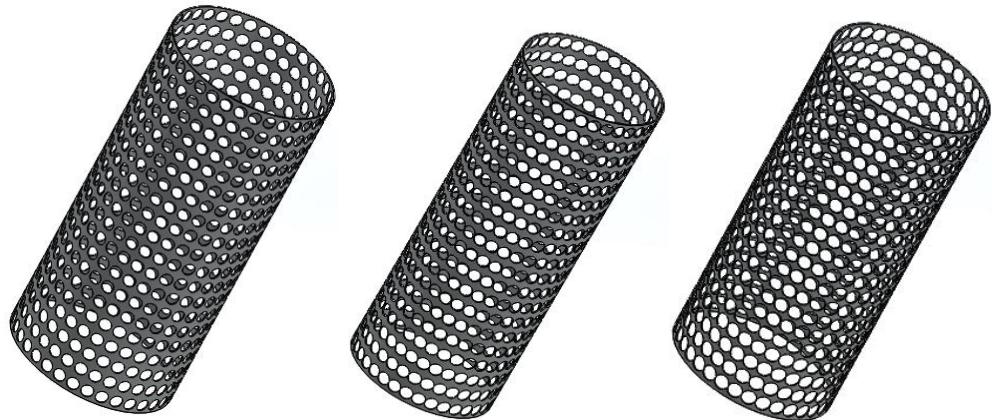

Slika 4.47 Dno pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10

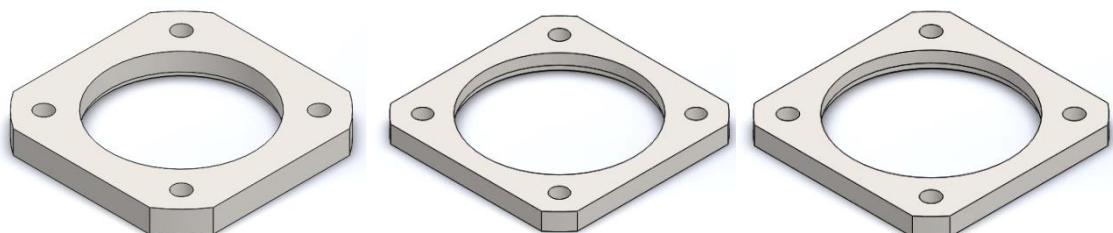
Slika 4.48 Nastavak za cijevni luk pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10

Filtracioni element modeliran je dodavanjem materijala (eng. *Extruded Boss/Base*) te stvaranjem provrta promjera Ø 8mm. Korišten je također „kružni uzorak“ (eng. Circular Pattern) kroz cijelu površinu elementa.

Slika 4.49 Filtracioni element pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10

Prirub i brtva pročistača isto su modelirani dodavanjem materijala (eng. *Extruded Boss/Base*) i oduzimanjem materijala (eng. *Extruded Cut*) kako bi se stvorili provrti za vijke (slika 4.50. i slika 4.51.)

Slika 4.50 Prirub pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10

Slika 4.51 Brtva pročistača PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10

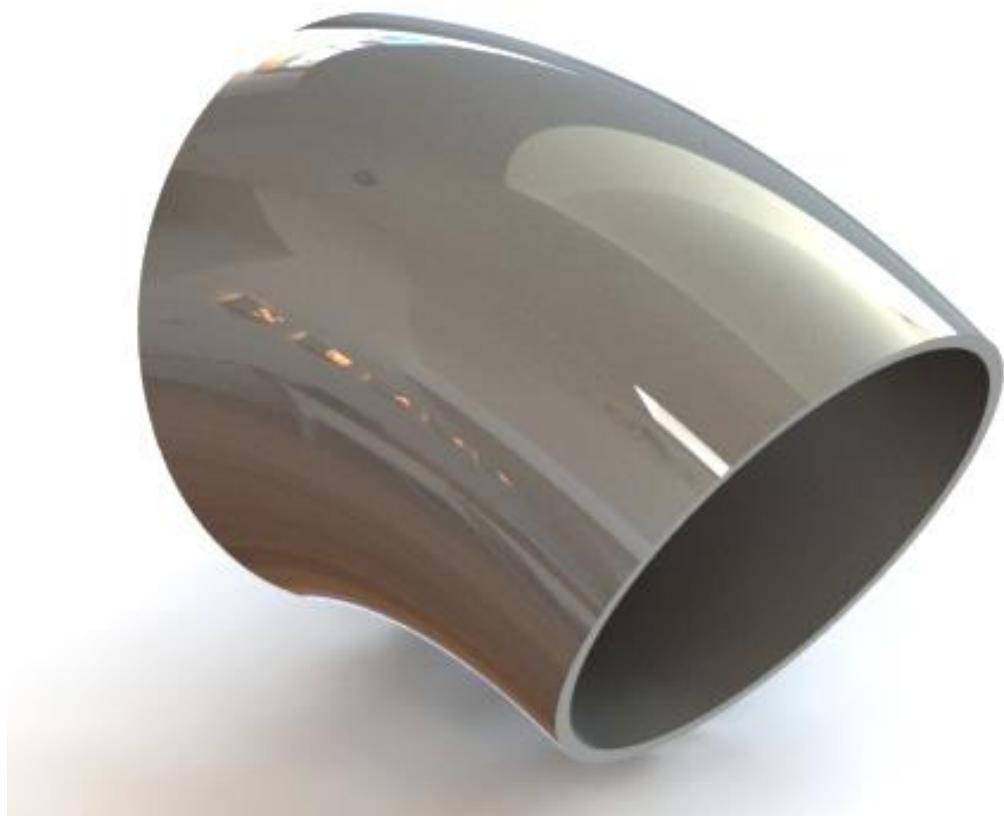
4.10 Renderirani prikaz dijelova pročistača PY-100.10

Foto-realistični prikaz renderiranih fotografija omogućuje programski alat *Photoview 360°*. Programski alat omogućuje korisniku odabir boja, tekstura materijala (eng. *Edit Appearance*) i pozadine (eng. *Edit Scene*) za željeni 3D model. Završno renderiranje (eng. *Final Render*) otvara se u novom prozoru koji omogućuje obradu, spremanje i ponovno učitavanje fotografije.

Sljedeći primjeri prikazat će dijelove (eng. *Part-ove*) pročistača PY- 100.10 sa značajkom završnog renderiranja u *transparent* prikazu.

Slika 4.52 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model prirubnice pročistača PY-100.10

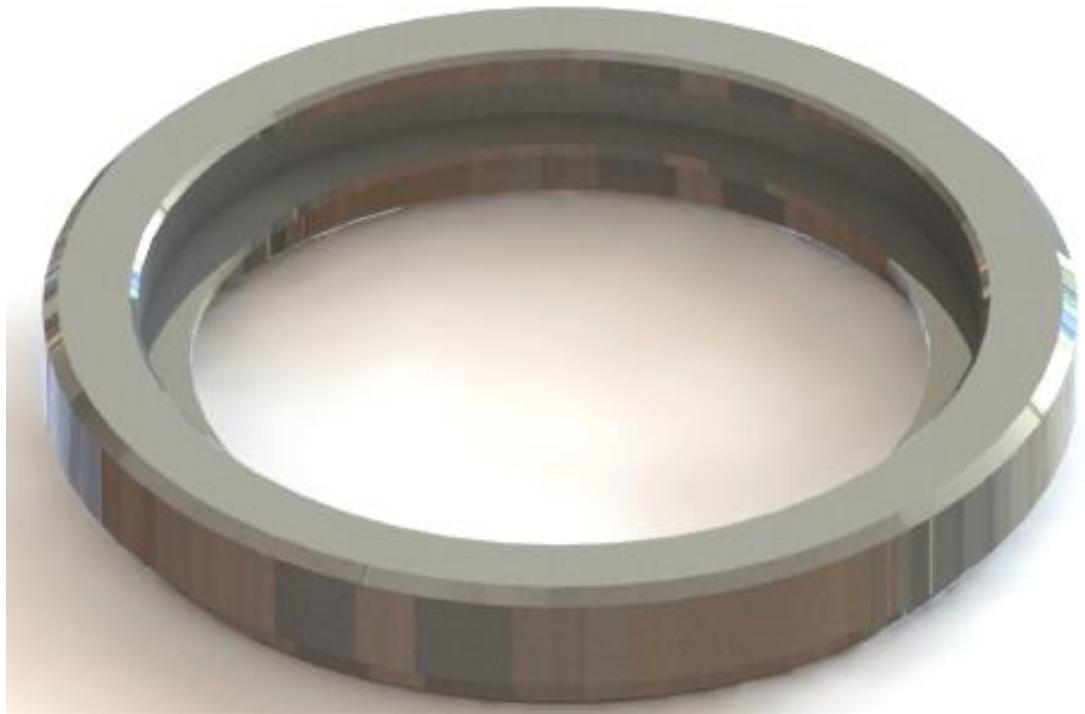
Slika 4.53 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model cijevnog luk pročistača PY-100.10

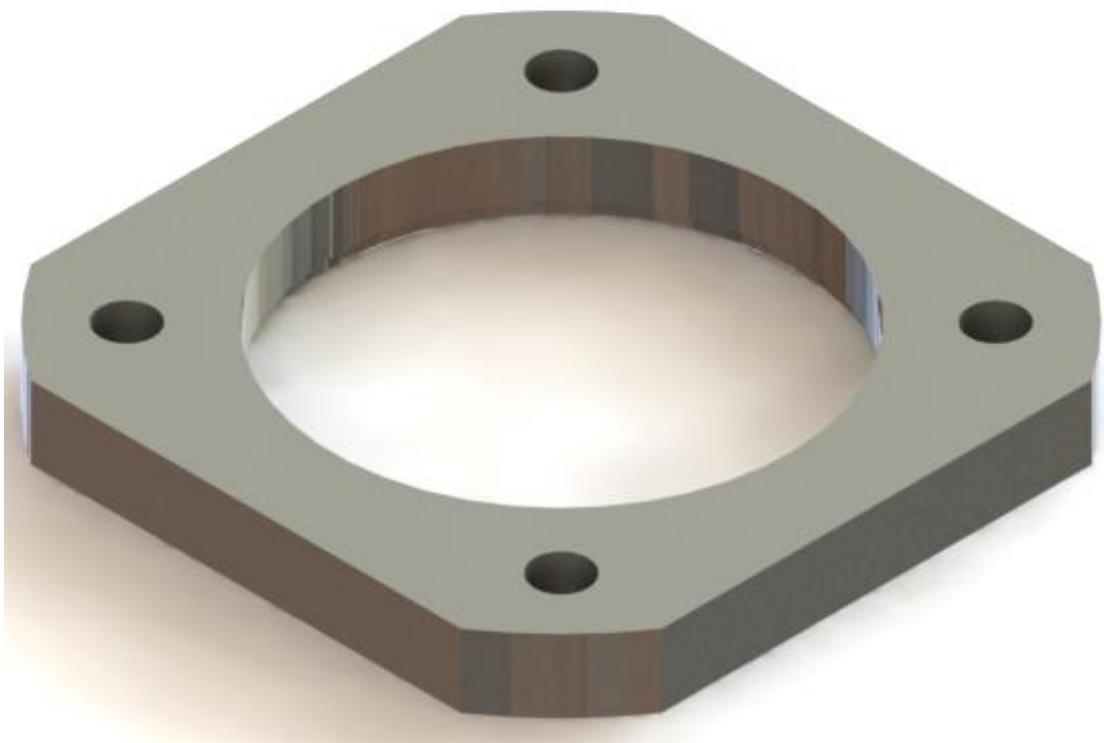
Slika 4.54 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model nastavka za cijev pročistača PY-100.10

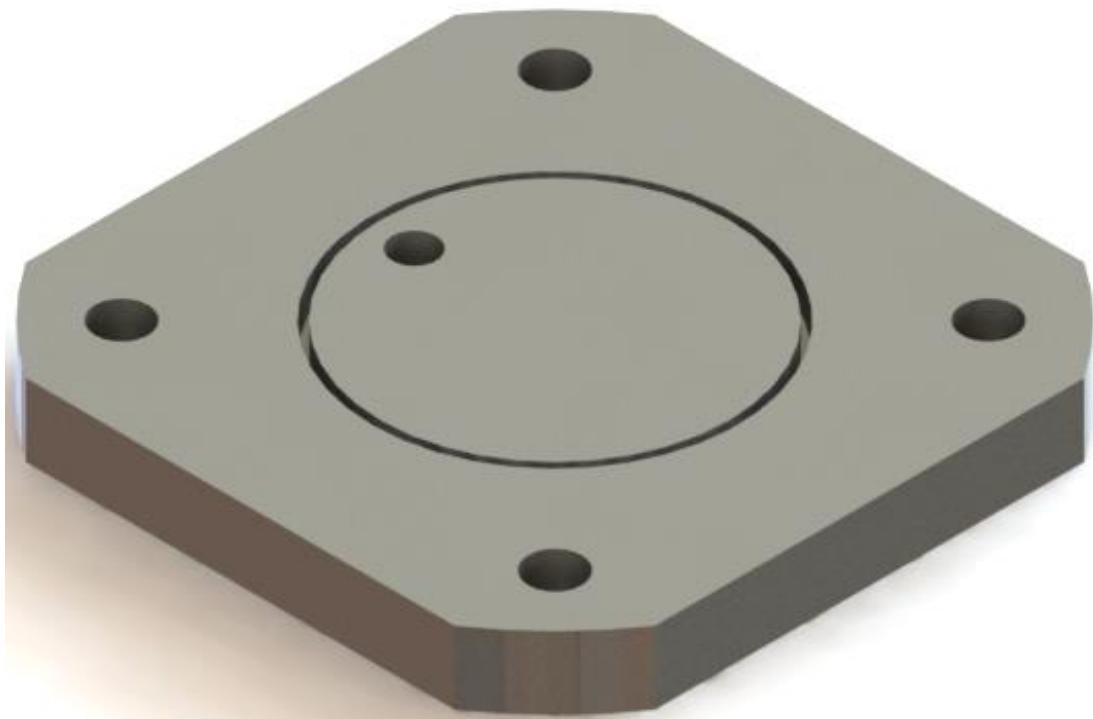
Slika 4.55 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model cijevi pročistača PY-100.10

Slika 4.56 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model dna pročistača PY-100.10

Slika 4.57 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model priruba pročistača PY-100.10

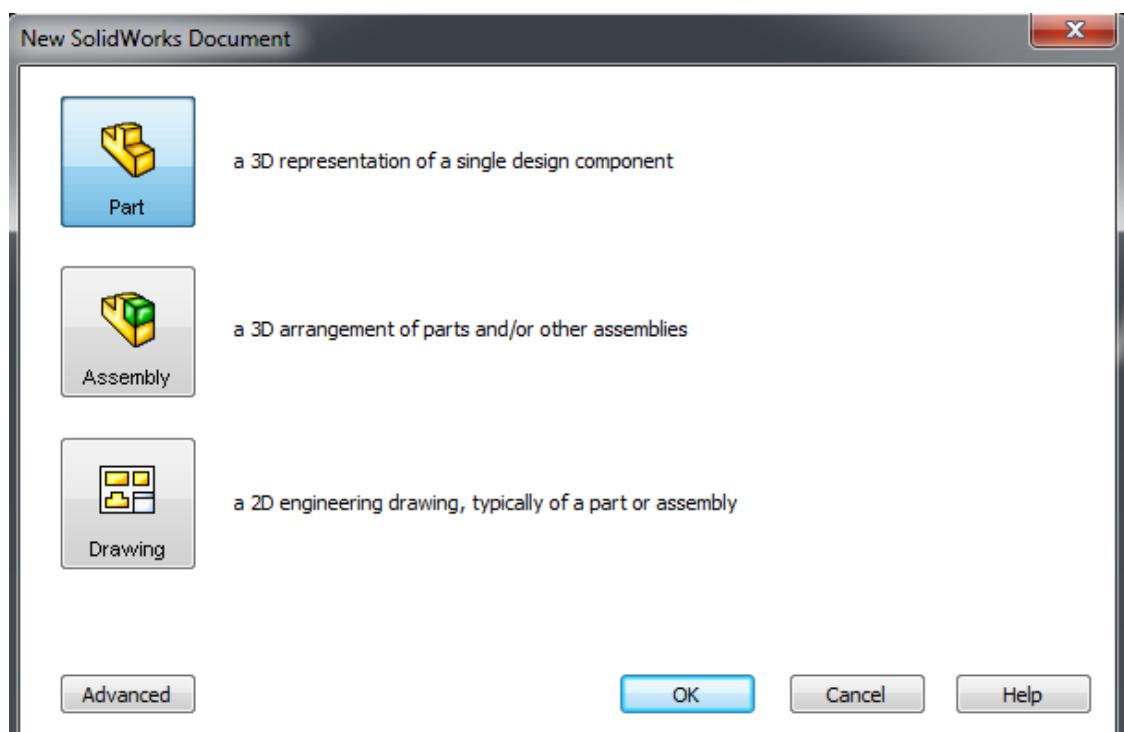
Slika 4.58 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model poklopca pročistača PY-100.10

Slika 4.59 Renderirani (foto-realističan) 3D transparent model brtve pročistača PY-100.10

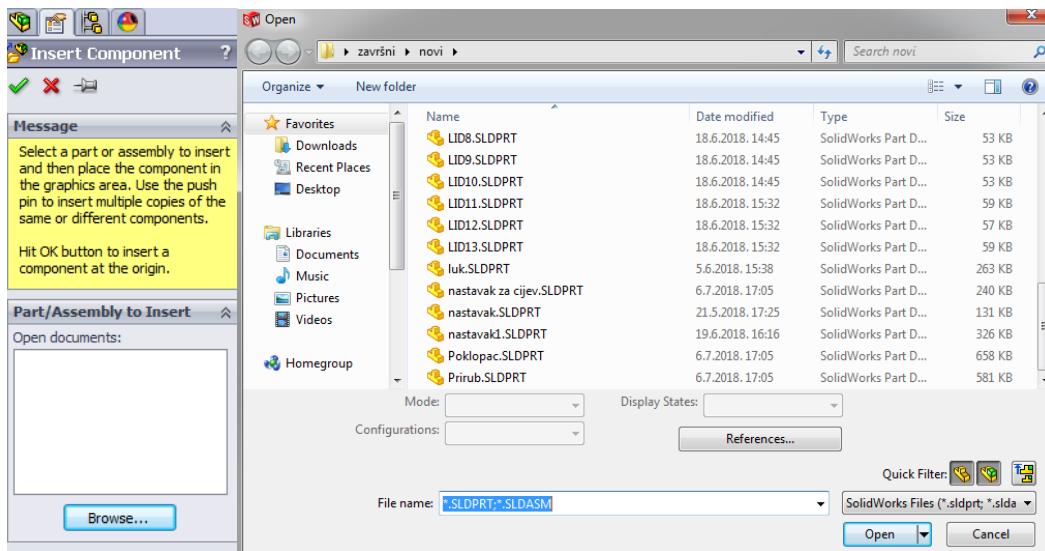
5. IZRADA 3D SKLOPA PROČISTAČA PY- 100.10 I GENERIRANJE NJEGOVIH KONFIGURACIJA PY- 80.10 I PY- 65.10

Nakon završene izrade 3D modela dijelova (eng. *Part-ova*) izrađuje se sklop (eng. *Assembly*) pročistača PY- 100.10 u programskom alatu *SolidWorks*. Sklop se izrađuje odabirom opcije za izradu sklopa (eng. *Assembly*), (slika 5.1). Nakon toga slijedi dodavanje svih izrađenih pozicija te se značajkom spajanja (eng. *Mate*) sve pozicije spajaju u jednu cijelinu 3D sklopa pročistača PY- 100.10).

Slika 5.1 Prikaz za odabir sklopa (eng. Assembly)

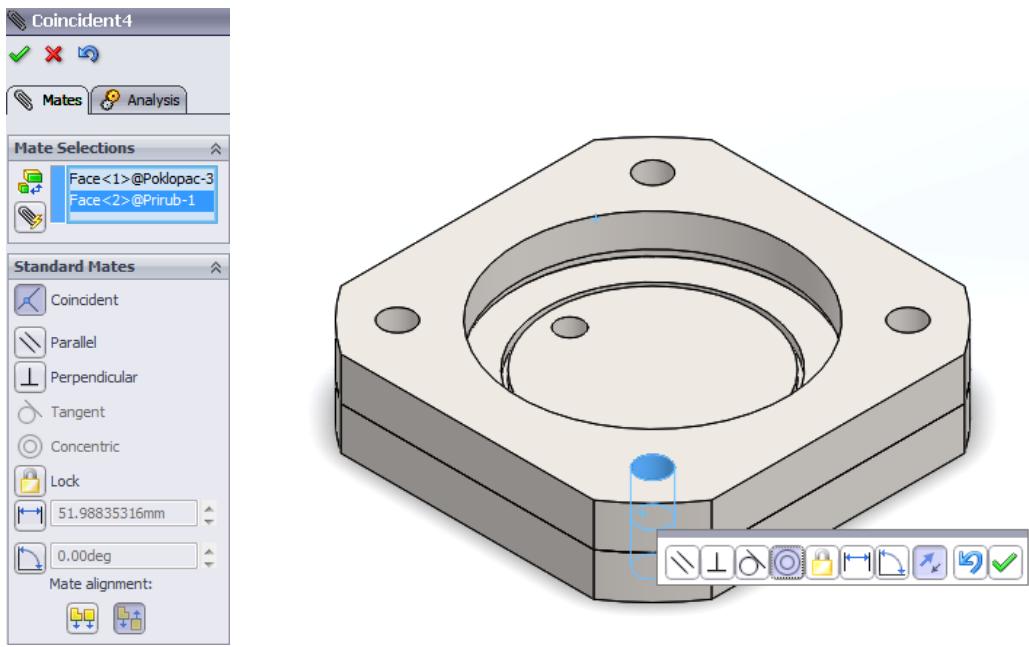
5.1 Izrada 3D sklopa pročistača PY-100.10

Slika 5.2 Prikaz za odabir dijela (eng.Part-a) prilikom stvaranja cjeline

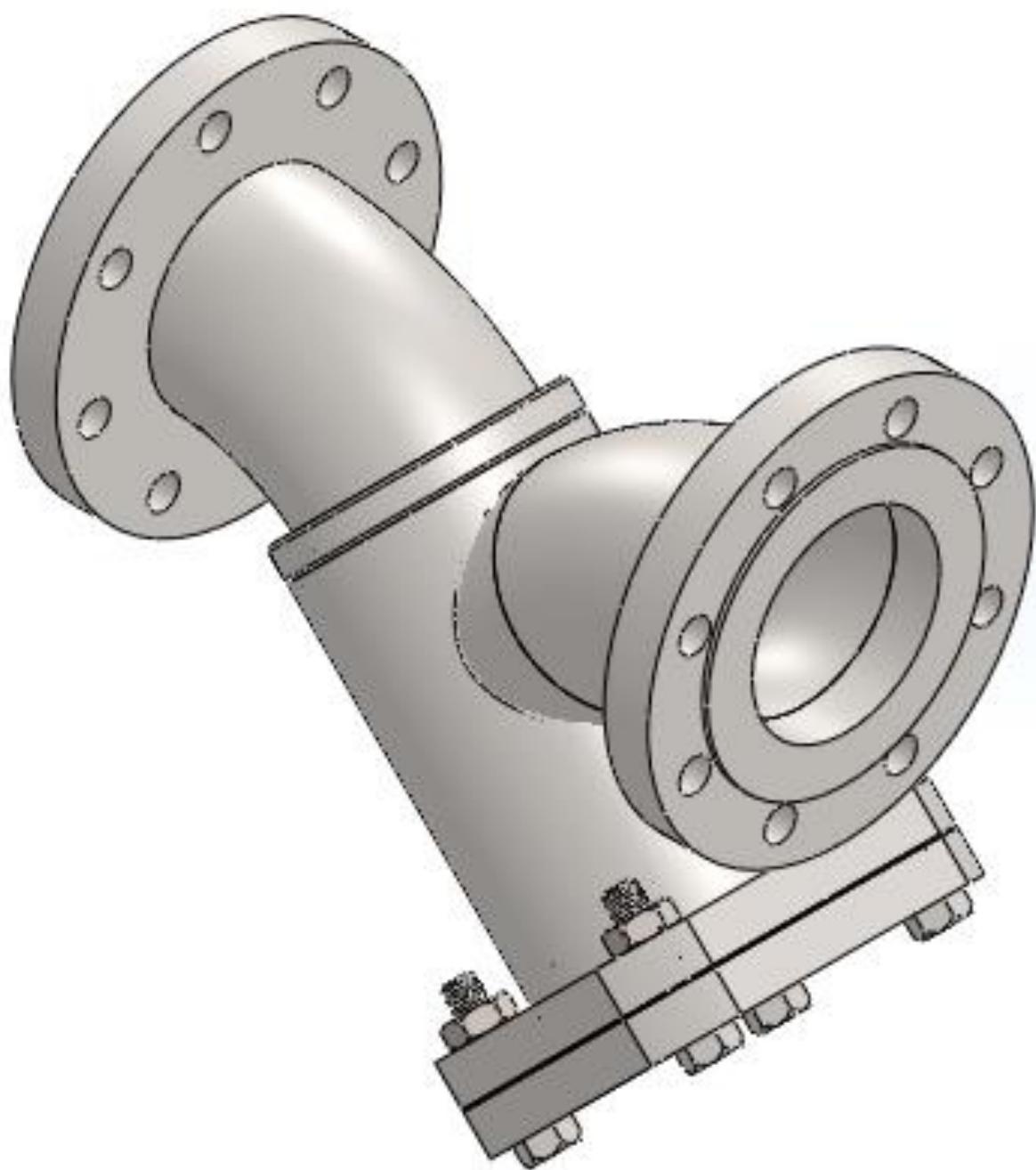
Detaljnije je objašnjen prvi korak spajanja poklopca pročistača i dna pročistača. Nakon što je učitan prvi dio 3D modela, a to je poklopac pročistača, potrebno je učitati i drugi dio - dno pročistača. Dodavanjem dna pročistača potrebno je spojiti dvije pozicije u cjelinu. Odabirom *spoji* (eng. *Mate*) otvara se „prozor“ gdje se odabire površina (eng. *Face*) jednog dijela i površina drugog dijela. Tada se na „prozoru“ prikazuje način povezivanja. U ovom primjeru to je „podudaranje“ (eng. *Coincident*) dviju odabranih površina (slika 5.3.).

U procesu kreiranja sklopa vrlo je važno „ispravno“ spojiti dijelove u jednu cjelinu. Potrebno je odabrati odgovarajuće veze između dijelova (eng. *Part-ova*) kako bi model funkcionirao prilikom dalnjeg rada; npr. kod simulacija.

Slika 5.3 Prikaz „prozora“ za odabir površina i linija te veze između dvaju 3D modela

Slika 5.4. prikazuje gotov 3D model pročistača PY-100.10 u izometrijskom prikazu. Nakon izrade sklopa potrebno je provesti renderiranje (foto realističan prikaz) 3D modela. Nakon odabira materijala, dodaje se „render alat“ (eng. *Render Tool*) gdje se odabire materijal sklopa i izbor pozadine. Odabirom na završno renderiranje (eng. *Final Render*) dobiva se realistična slika pročistača. Ova značajka nudi spremanje slike, njeno dodatno uređivanje i ponovno učitavanje.

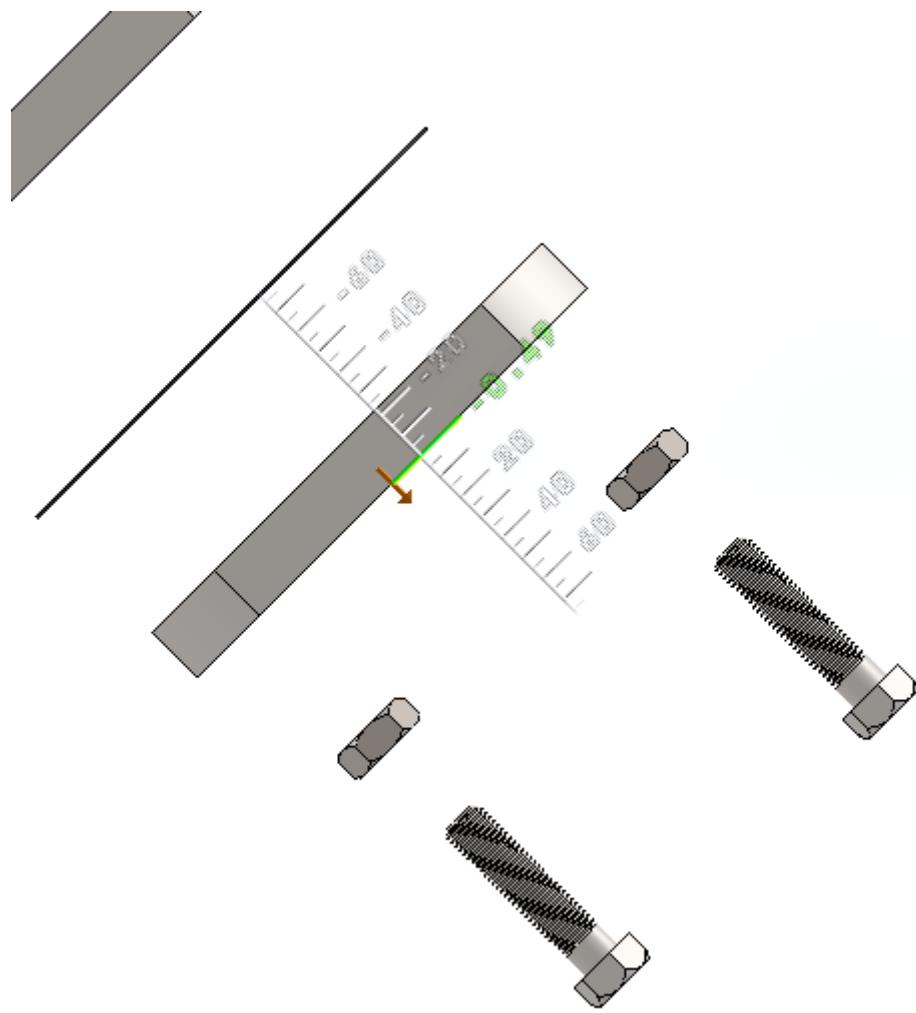
Slika 5.4 3D sklop pročistača PY-100.10

Slika 5.5 Renderirani prikaz (foto-realističan) pročistača PY-100.10

5.2 Animacija sklopa

Animacija sklopa u rastavljenom stanju prikazuje se značajkom (eng. *Exploded View*) programskim alatom *SolidWorks*. Izrada sklopa u rastavljenom stanju izrađuje se tako da se na sklopu pročistača PY-100.10 odabere dio ili više dijelova koji se po potrebi pomiču prema željenoj x, y ili z osi. Pri tome korisnik može odabrati udaljenost određenog dijela od ostalih dijelova (slika 5.6). Ovakav način rada upotrebljava se kod izrade 2D tehničke dokumentacije, montaže i kataloga rezervnih dijelova proizvoda.

Slika 5.6 Odabir udaljenosti poklopca od ostalih dijelova prilikom izrade sklopa u rastavljenom stanju

Slika 5.7 3D model pročistača u rastavljenom stanju PY-100.10

Pročistač PY-100.10 rastavljen je u trinaest (13) koraka. Većina dijelova zahtjevala je samostalan korak, dok su vijci i maticе objedinjeni u istim koracima. Za ovakav jednostavniji sklop za izradu animacije korištena je funkcija animiranja (eng. *Animate Controller*) gdje programski alat *SolidWorks* automatski stvara animaciju. Odabirom te funkcije otvara se prozor gdje korisnik sam odabire kada želi pokrenuti animaciju, kojom brzinom se ona treba izvesti i u kojem smjeru želi da se dijelovi sklopa gibaju. Uz to moguće je animaciju pospremiti te pokretati video izvan programskog alata *SolidWorks*-a.

Slika 5.8 „Prozor koji se otvara prilikom kreiranja animacije

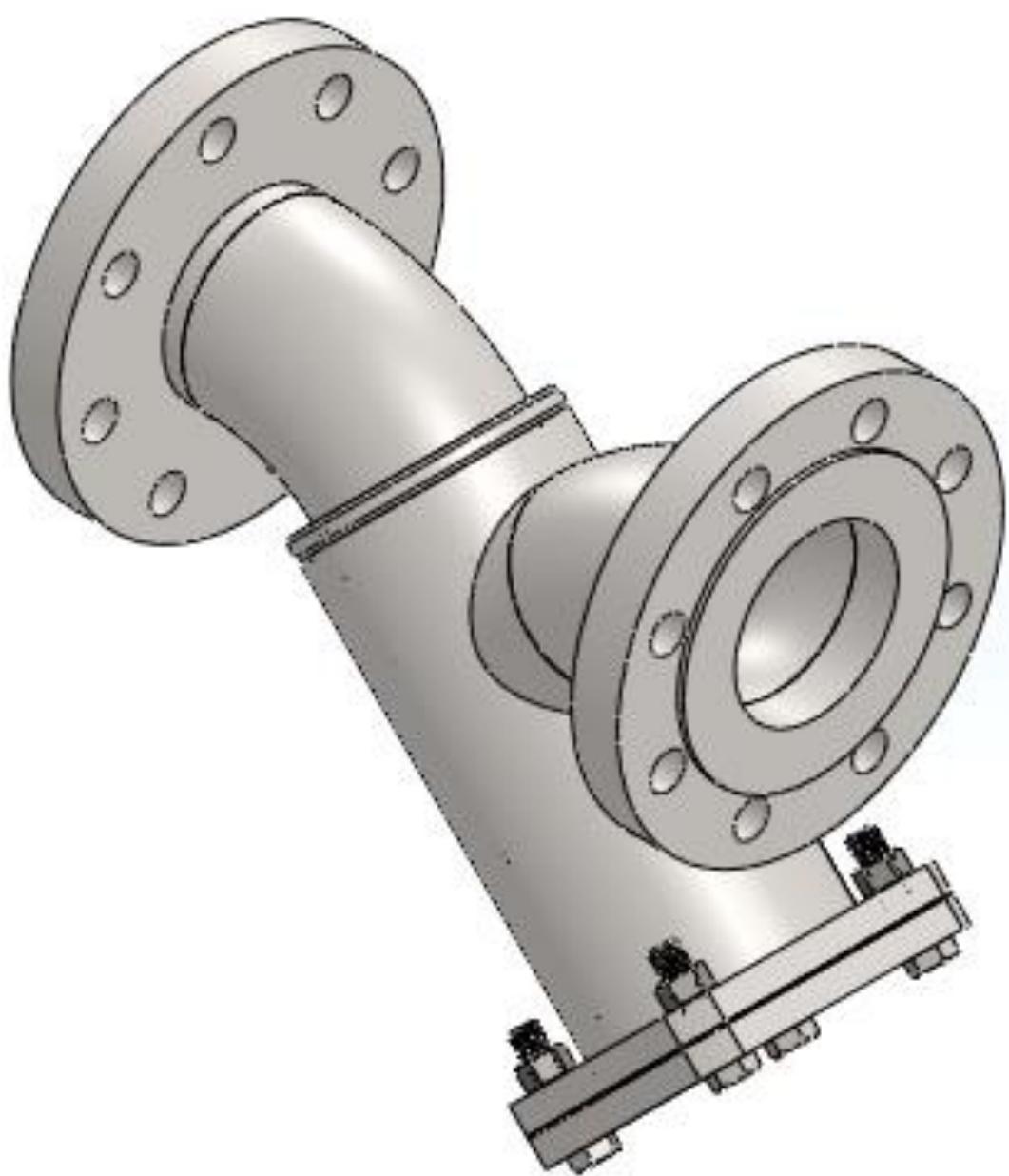
5.3 Generiranje sklopa pročistača PY-80.10 i PY-65.10

Izradom sklopa pročistača PY-100.10 potrebno je pomoću „tablice“ izraditi njegove konfiguracije pročistača PY-80.10 i PY-65.10. Stvaranje tablice konfiguracija svodi se na vrlo sličan način kao i stvaranja tablice u zasebnim dijelovima (eng. *Part-ovima*). Prvi korak je dodavanje (eng. *Insert*) tablice konfiguracija (eng. *Table*) odabriom na „kreiraj tablicu“ (eng. *Design Table*). Drugi korak je dodavanje konfiguracija u tablicu. U stupac A unosi se ime konfiguracije, primjer: PY-100.10, PY-80.10 i PY-65.10. U ostale stupce unose se pripadajuće konfiguracije dijelova (eng. *Part-ova*) koje također nose isto ime, primjer: ako je odabrana konfiguracija PY-80.10, u redak broj četiri unose se njemu pripadajuće konfiguracije PY-80.10. Bitno je naglasiti da se u drugi redak ne unosi ime dimenzije, već ime konfiguracije dijela, primjer: \$CONFIGURATION@cijevni_luk<1> ili ovako, \$CONFIGURATION@Prirub<1>. Broj jedan označava broj dijelova (eng. *Partova*) u sklopu, ukoliko se oni ponavljaju uz ime dijela će stajati broj <2>.

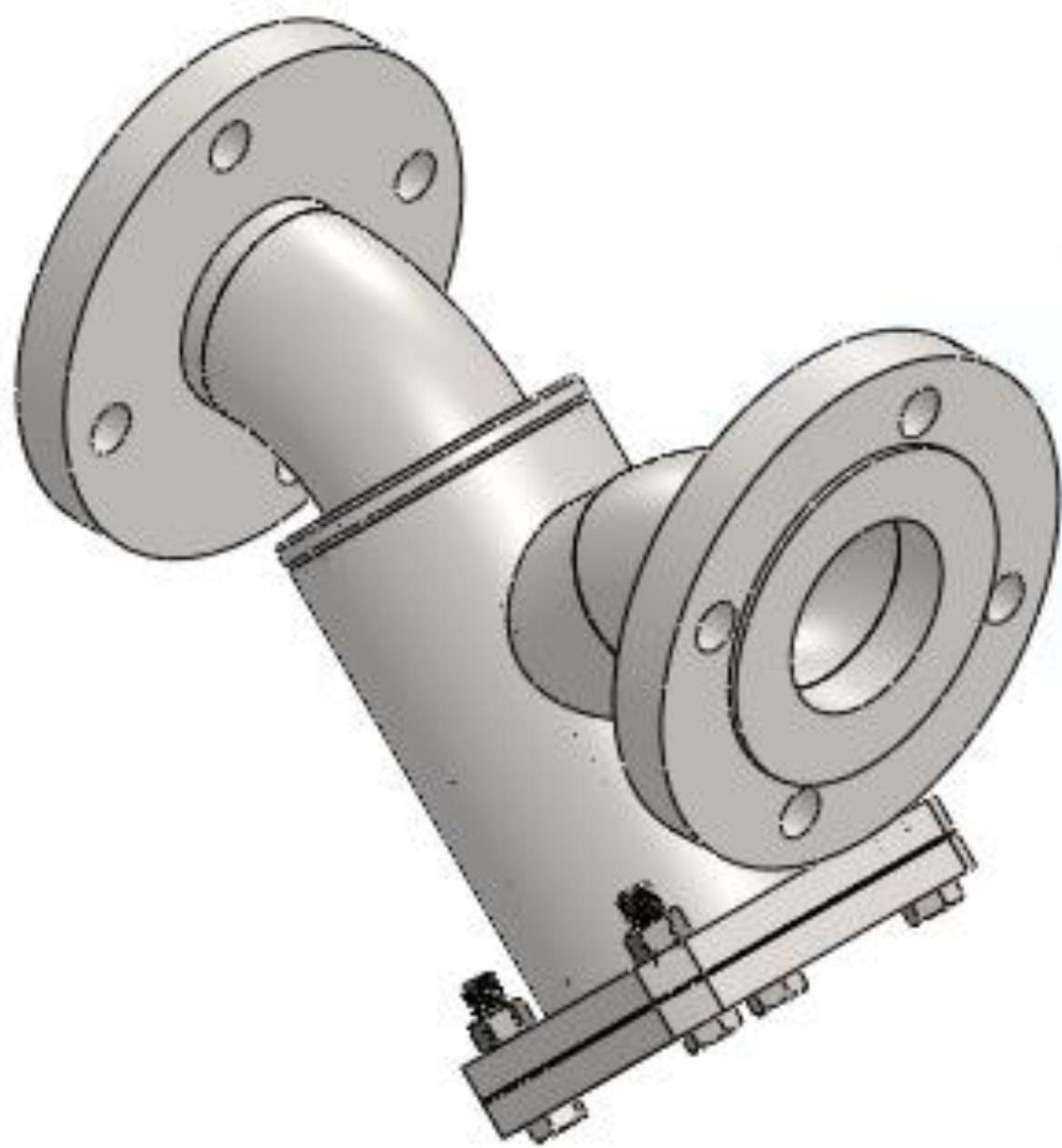
	A	B	C	D	E	G	H	I	J	K	L	M
1	Design Table for: Assem5											
2		\$CONFIGURATION@Brtvac<1>	\$CONFIGURATION@cijev1<1>	\$CONFIGURATION@cijevni_luk<3>	\$CONFIGURATION@cijevni_luk<4>	\$CONFIGURATION@Filtacioni_element<1>	\$CONFIGURATION@nastavak za cijev<1>	\$CONFIGURATION@nastavak1<1>	\$CONFIGURATION@pokopac<1>	\$CONFIGURATION@Prirub<1>	\$CONFIGURATION@Prirubnica<3>	\$CONFIGURATION@Prirubnica<4>
3	PY 100.10	PY 100.1	PY-100.1	PY 100.1	PY 100.1	PY 100.1	PY 80.10	PY 100.1	PY 100.1	PY 100.10	PY 100.10	PY 100.10
4	PY 80.10	PY 80.10	PY-80.10	PY 80.10	PY 80.10	PY 80.10	PY 80.10	PY 80.10	PY 80.10	PY 80.10	PY 80.10	PY 80.10
5	PY 65.10	PY 65.10	PY -65.10	PY 65.10	PY 65.10	PY 65.10	PY 65.10	PY 65.10	PY 65.10	PY 65.10	PY 65.10	PY 65.10

Slika 5.9 Stvaranje sklopa pomoću konfiguracija

Kod konfiguiranja pročistača PY-80.10 i PY-65.10 (slike 5.10 i 5.11) nema značajnijih preinaka osim što je potrebno ugraditi nastavak za cijev. Najjednostavnije je ovom slučaju ugraditi nastavak za pročistač PY-100.10 te ga „sakriti“(eng. *Suppress*), dok će se u ostalim konfiguracijama on automatski pojaviti na mjestu gdje je potreban. Također naknadno su dodani vijci M 12 jer su u slučaju pročistača PY 100.10 potrebni vijci M 16.

Slika 5.10 3D model sklopa pročistača PY-80.10

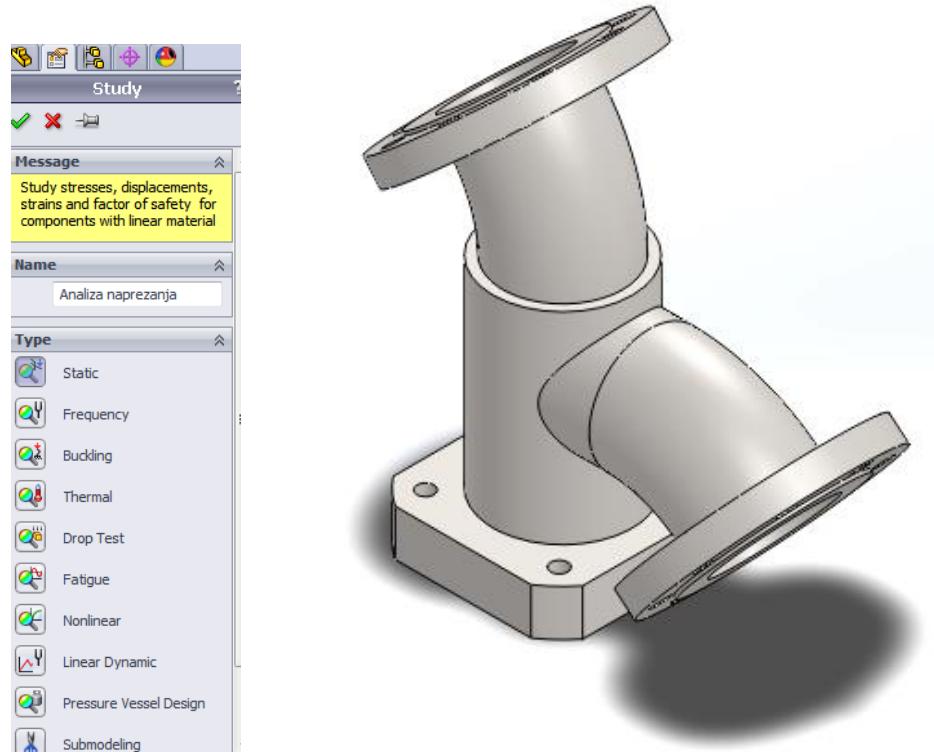
Slika 5.11 3D model sklopa pročistača PY-65.10

6. ANALIZA NAPREZANJA (FEA) PROČISTAČA PY-100.10 I PROČISTAČA PY-80.10

U sklopu programskog alata Solidworks nalazi se i programski modul za analizu naprezanja FEA (eng. *Finite Element Analysis*). Analiza naprezanja FEA koristi se za kontrolu analitičkog proračuna debljine stijenke 3D modela pročistača (točka 3. završnog rada). Ona omogućuje korisnicima analizu različitih vrsta naprezanja: statička, dinamička, toplinska, linearna dinamička, nelinearna i dr. U slučaju pročistača PY-100.10 i PY-80.10 izrađena je statička analiza za materijal P235G1TH.

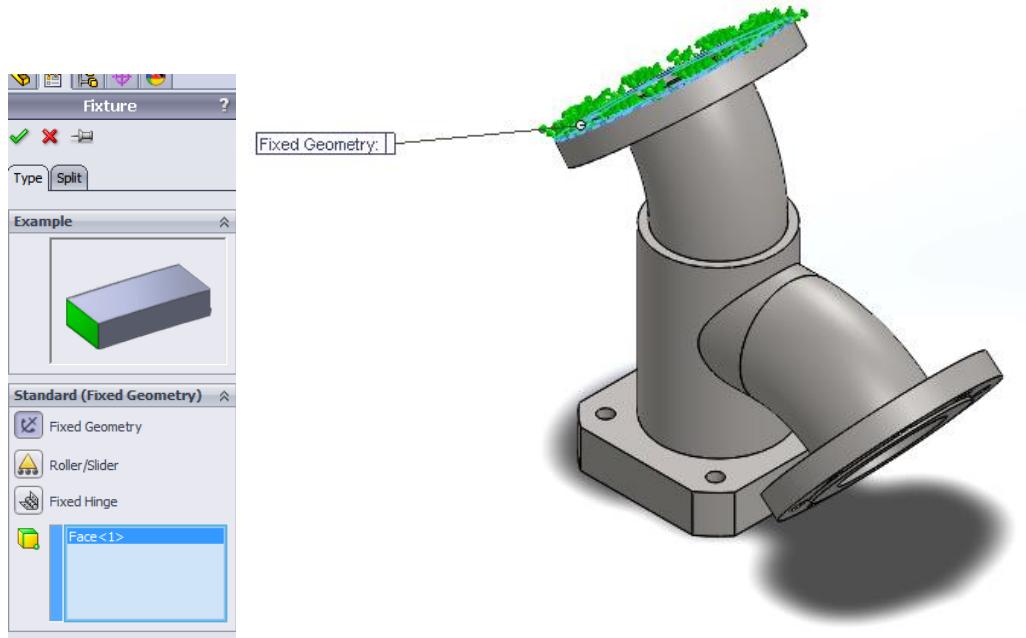
6.1 Analize naprezanja (FEA) za pročistač PY-100.10 za radne tlakove 1,0 MPa (10 bar-a) i 1,6 MPa (16 bar-a) i ispitni tlak 2,4 MPa (24 bar-a)

Na slici 6.1. prikazano je kućište pročistača PY-100.10. Za analizu naprezanja potrebno je odabrati značajku (eng. *Simulation*) i započeti novu analizu (eng. *New Study*). Početni korak je odabir vrste analize- statička analiza.

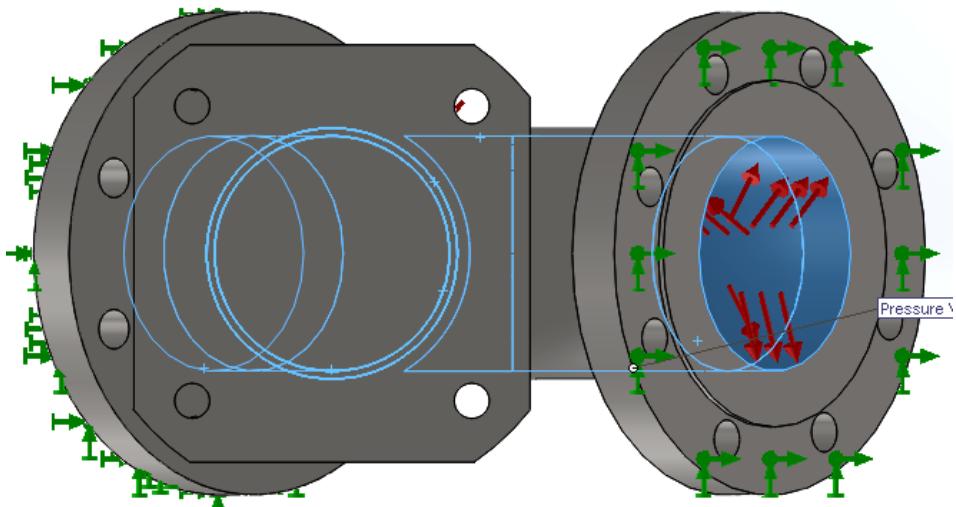
Slika 6.1 Odabir vrste analize naprezanja kod pročistača PY-100.10

Zatim se odabiru oslonci (eng. *Fixtures*). U slučaju pročistača PY-100.10 odabiru se provrti na krajevima cijevnih lukova (slika 6.2).

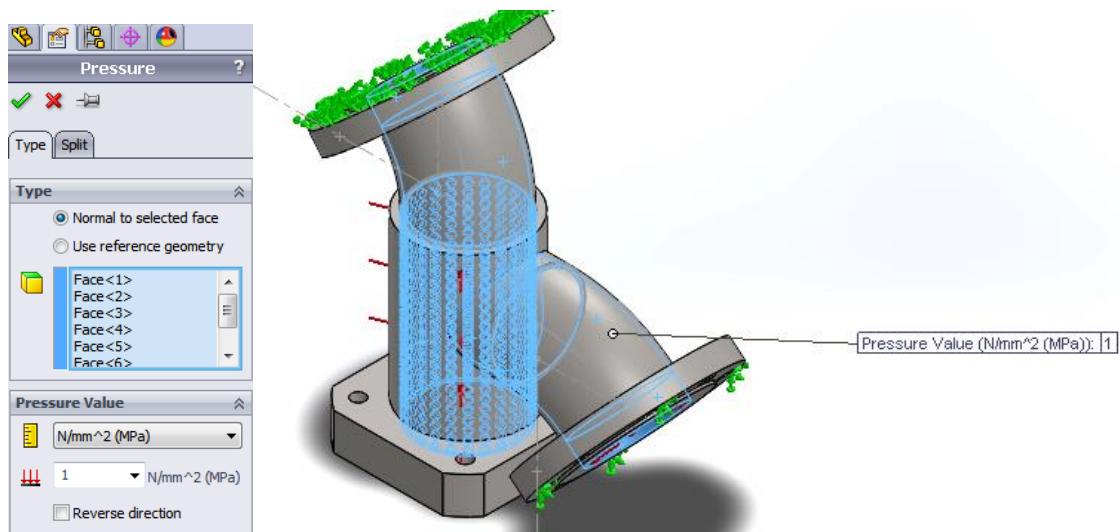

Slika 6.2 Odabir fiksnih oslonaca na pročistaču PY-100.10

Nakon odabira fiksnih oslonaca (eng. *Fixtures*) odabire se tlačno naprezanje (eng. *Pressure*) na unutrašnje stijenke kućišta pročistača PY-100.10. Istovremeno unosi se opterećenje radnim tlakom $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a) (slika 6.3 i slika 6.4).

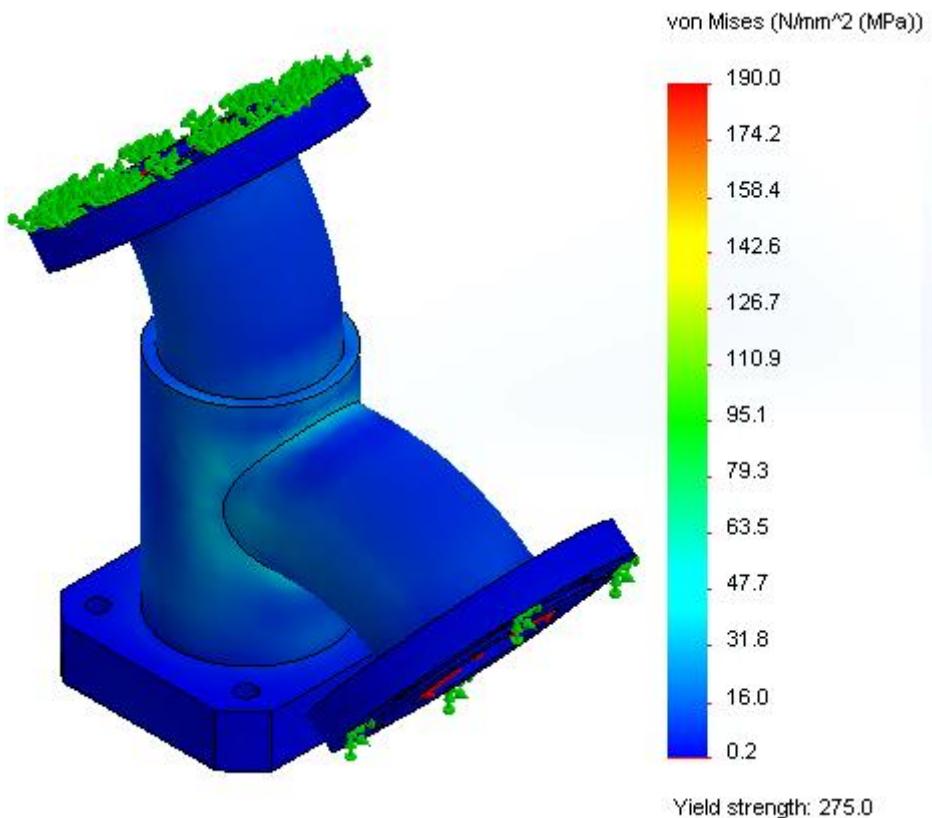

Slika 6.3 Tlačno opterećenja (eng. *Pressure*) unutar kućišta pročistača PY-100.10

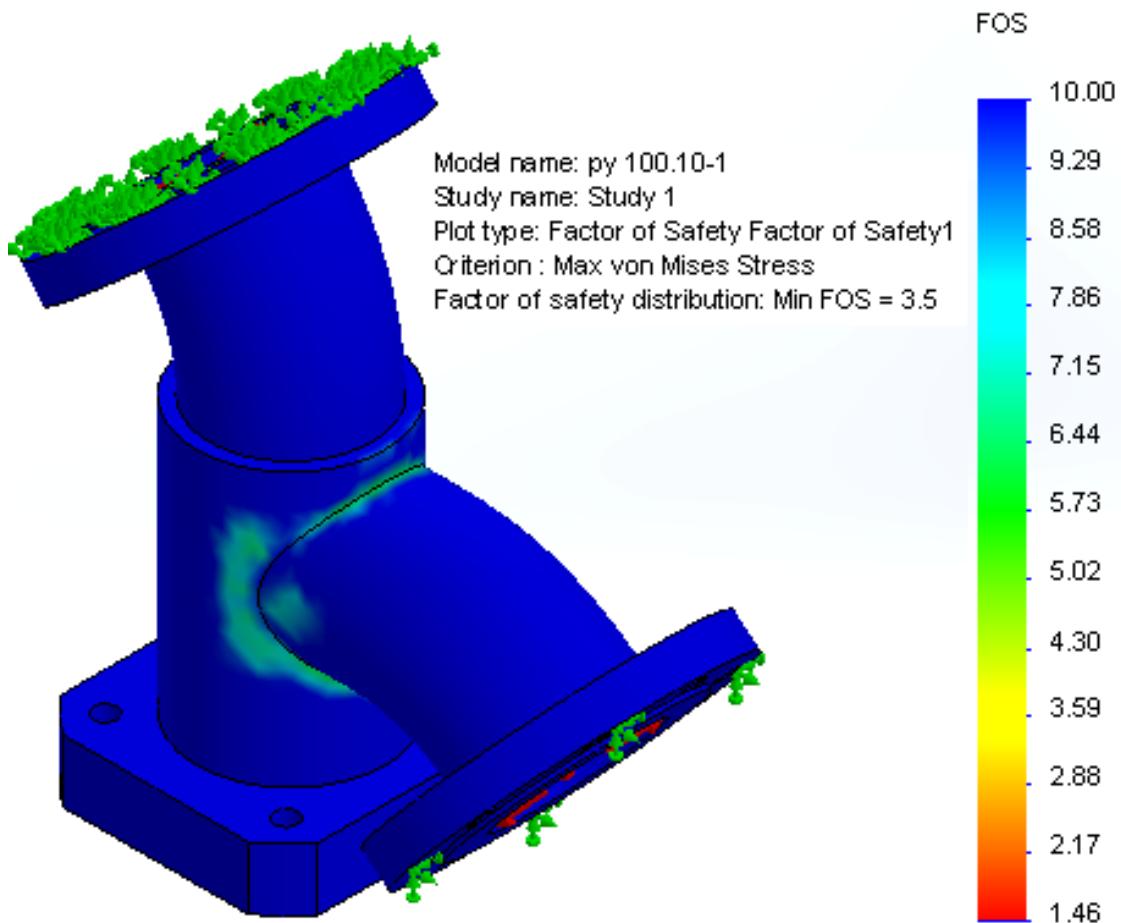
Slika 6.4 Odabir površina za analizu naprezanja unutar stijenke kućišta pročistača PY-100.10

Definiranjem svih potrebnih parametara, započinje simulacija- izračun naprezanja (FEA – analiza) odabirom (eng. *Run*), a njezinim završetkom dobivaju se rezultati provedene analize. Na zaslonu se mogu očitati grafičke numeričke vrijednosti naprezanja stijenke kućišta pročistača PY-100.10.

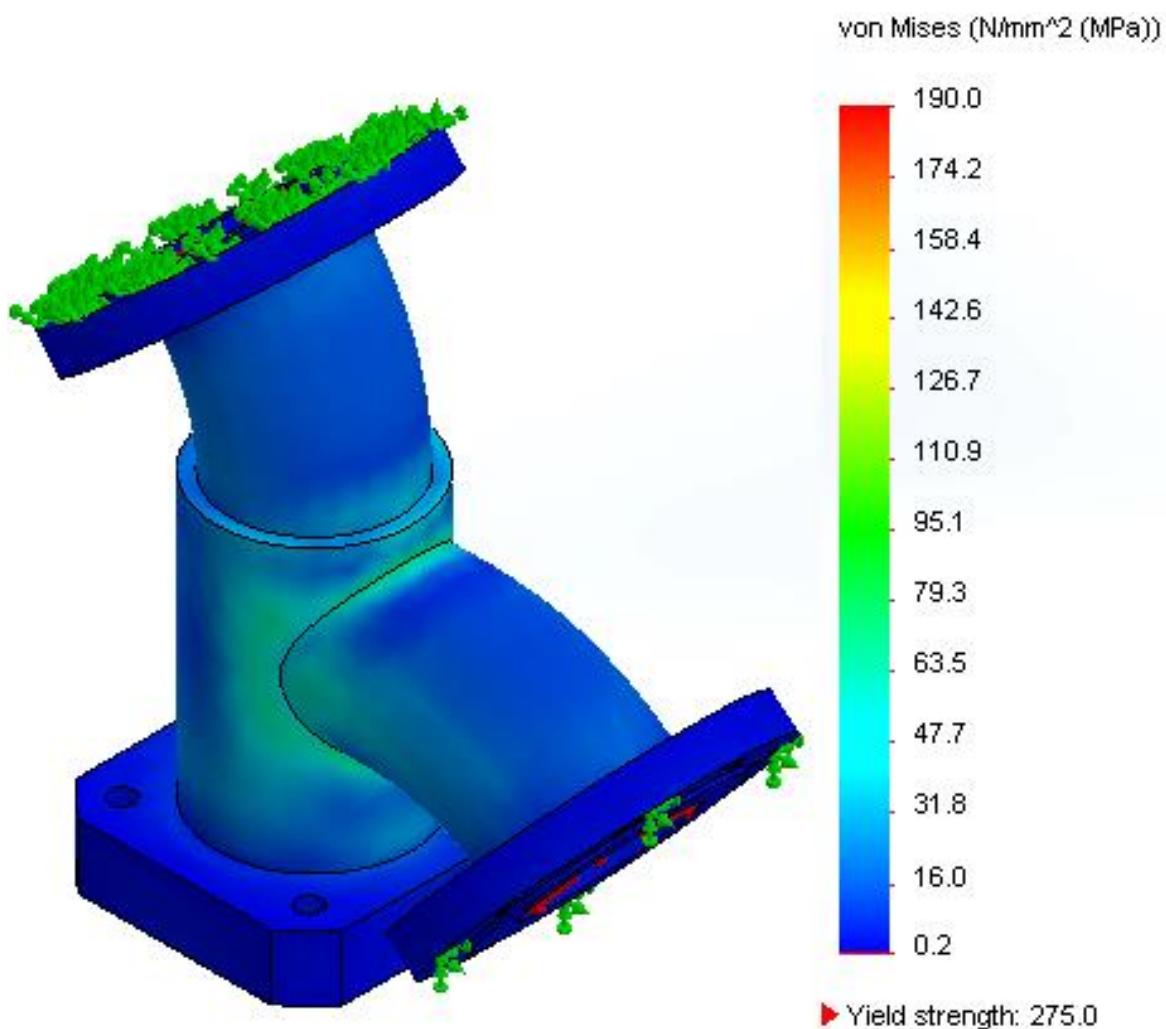
Slika 6.5 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-100.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a)

Na slici 6.5 prikazani su rezultati analize naprezanja za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a). Rezultati provedene (FEA) analize naprezanja kućišta pročistača PY-100.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a) i za materijal P235G1TH (Č1214) potvrđuju očitanja naprezanja na skali (slika 6.5) znatno manja od dozvoljenog naprezanja $\sigma_{\text{dop}} = 186 \text{ N/mm}^2$, a temeljem gore navedenog potvrđena je i točnost analitičkog proračuna minimalne debljine stijenke kućišta pročistača (točka 3. završnog rada), te se također može predvidjeti „izdržljivost“ kućišta pročistača PY-100.10 i za veće radne tlakove.

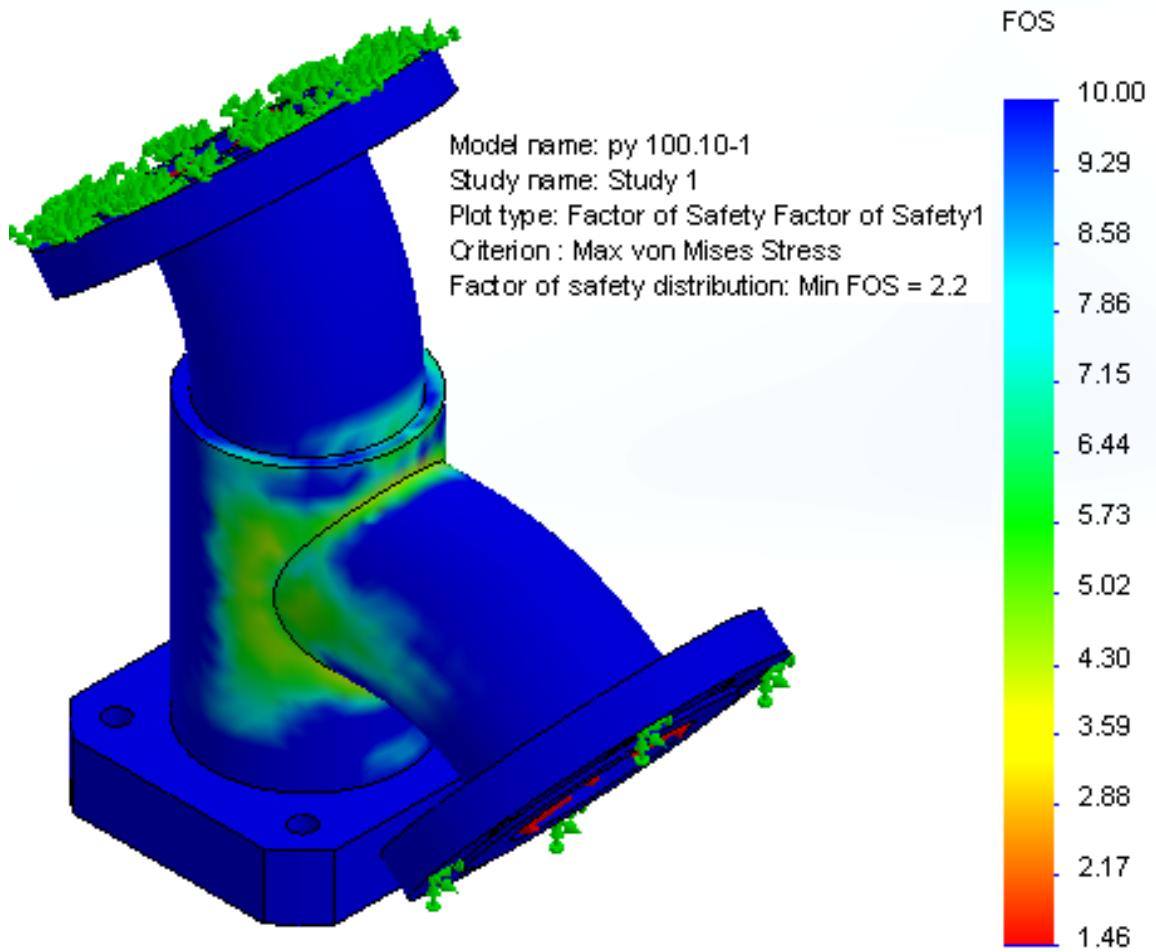
Slika 6.6 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. *FOS*) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10bar-a)

U programskom alatu *SolidWorks* moguće je prikazati grafički- faktor sigurnosti (eng. *FOS- Factor of Safety*) za pročistač PY-100.10. Slika 6.6 prikazuje analizu faktora sigurnosti. Minimalni faktor sigurnosti za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ iznosi 3,5.

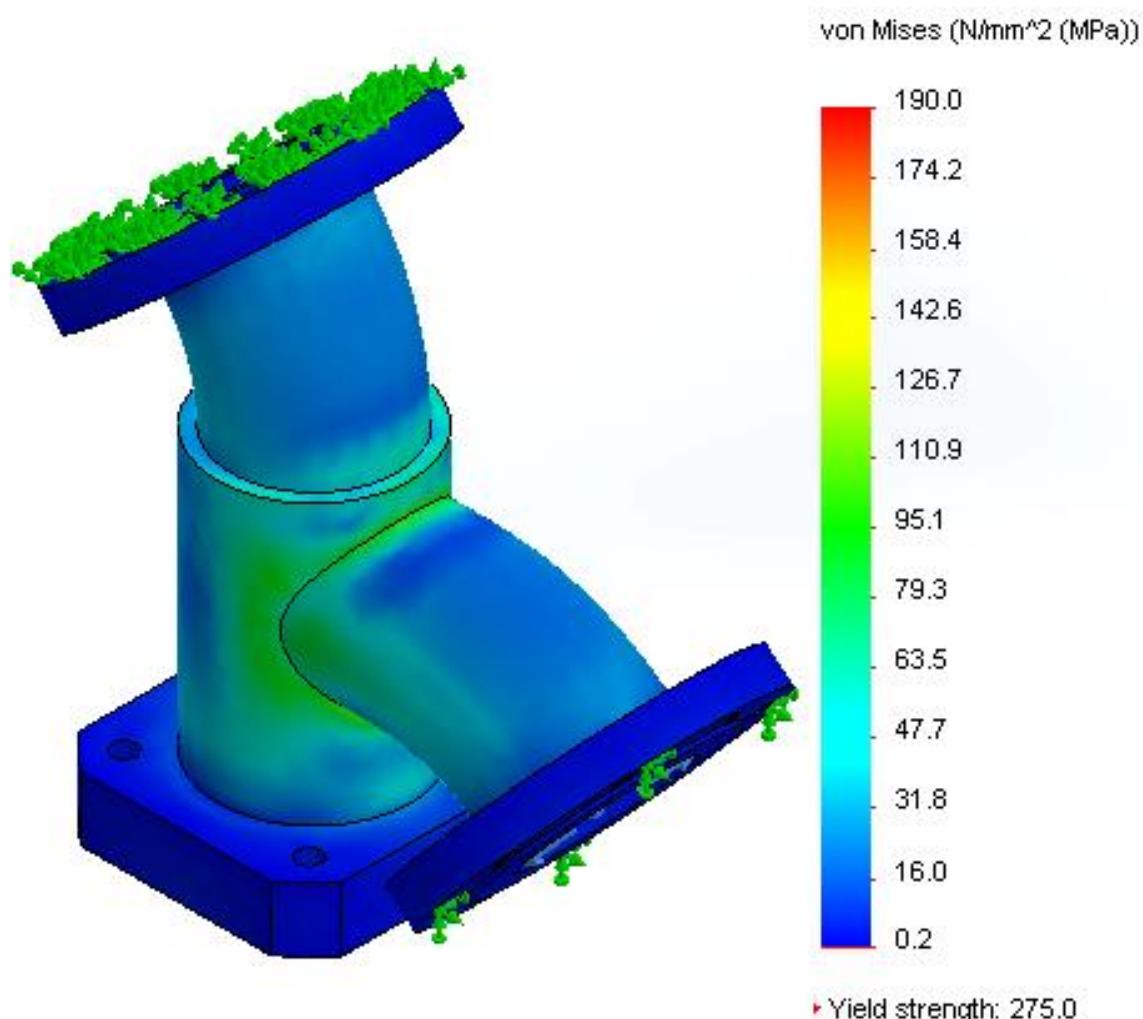

Slika 6.7 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-100.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1.6 \text{ MPa}$ (16bar-a)

Povećanjem radnog tlaka $p_{\text{radni}} = 1.6 \text{ MPa}$, rezultati provedene (FEA) analize naprezanja za materijal P235G1TH (za debljine stijenke $s = 3,6 \text{ mm}$) ne potvrđuju značajnije promjene vrijednosti očitanja naprezanja na skali (slika 6.7) koja su također znatno manja od dozvoljenog naprezanja $\sigma_{\text{dop}} = 186 \text{ N/mm}^2$, a temeljem gore navedenog također je potvrđena i točnost analitičkog proračuna minimalne debljine stijenke ($s = 3,38 \text{ mm}$) kućišta pročistača (točka 3. završnog rada), te se i dalje također može predvidjeti „izdržljivost“ kućišta pročistača PY-100.10 i za veće radne tlakove. Minimalni faktor sigurnosti (eng. *FOS- Factor of Safety*) kućišta pročistača PY-100.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1.6 \text{ MPa}$ iznosi 2,2 (slika 6.8).

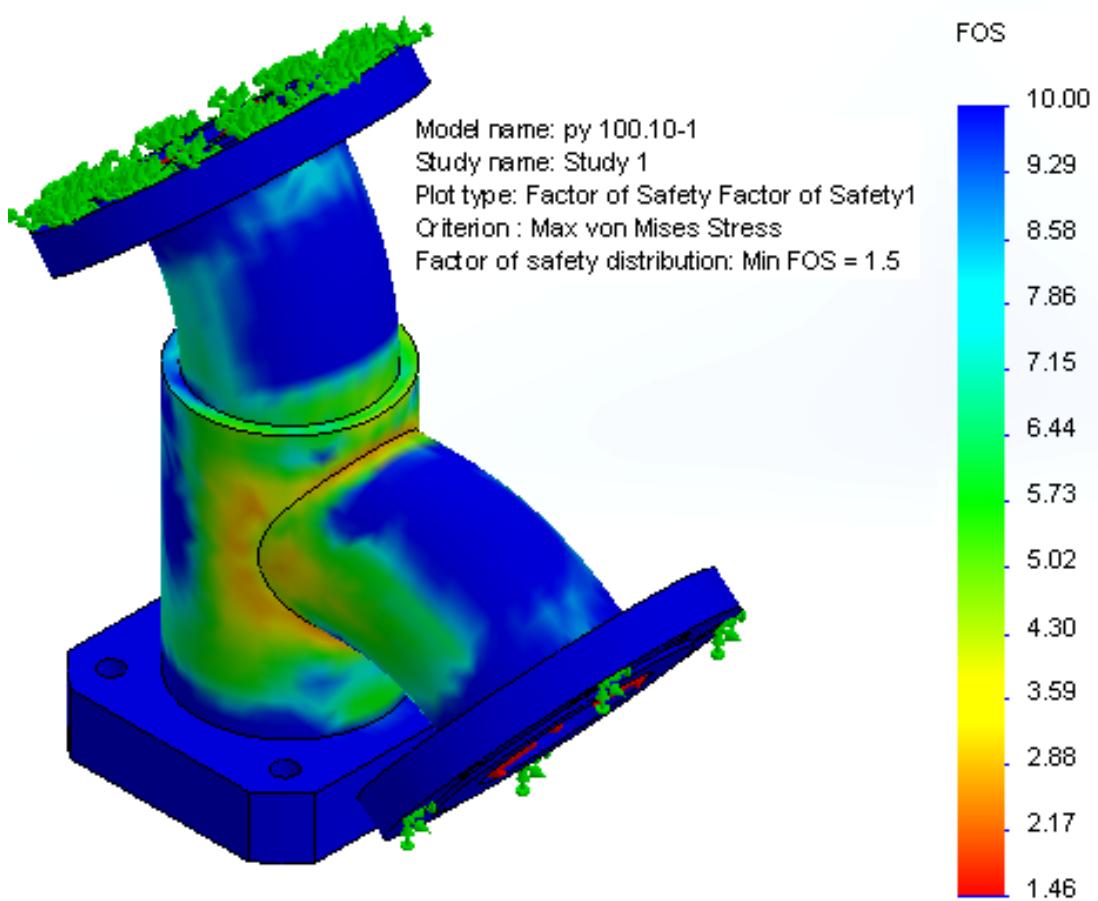

Slika 6.8 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. *FOS*) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$ (16 bar-a)

Slika 6.9 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-100.10 za ispitni tlak $p_{ispitni} = 2,4 \text{ MPa}$ (24 bar-a)

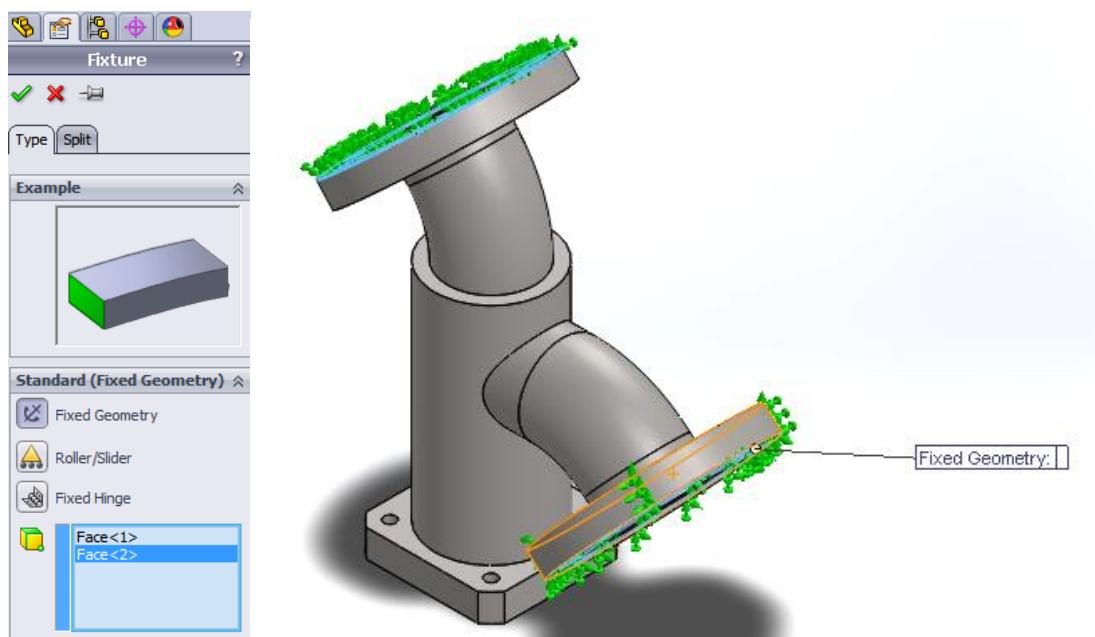
Rezultati provedene (FEA) analize naprezanja kućišta pročistača PY-100.10 za ispitni tlak $p_{ispitni} = 2,4 \text{ MPa}$ i materijal P235G1TH (za debljine stijenke $s = 3,6 \text{ mm}$), prikazuju (vizualno) vidljive promjene na stijenkama pročistača (slika 6.9). Iako su očitana naprezanja na skali (slika 6.9) manja od dozvoljenog naprezanja $\sigma_{dop} = 186 \text{ N/mm}^2$ za materijal P235G1TH (Č1214), a temeljem gore navednog, i dalje je potvrđena točnost analitičkog proračuna minimalne debljine stijenke ($s = 4,39 \text{ mm}$) kućišta pročistača (točka 3. završnog rada) i „izdržljivost“ kućišta pročistača za ispitno opterećenje, ali zbog pada faktora sigurnosti (slika 6.10) 1,5 usvaja se debljina stijenke $s = 4,5 \text{ mm}$.

Slika 6.10 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. FOS) za ispitni tlak $p_{ispitni} = 2,4 \text{ MPa}$ (24 bar-a)

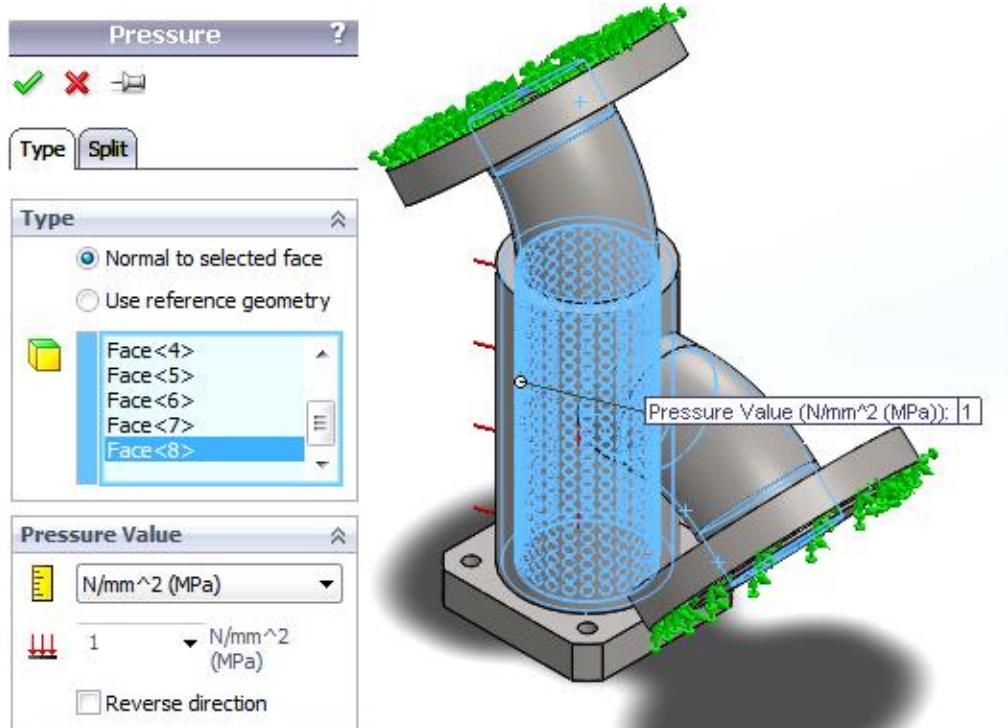
6.2 Analize naprezanja (FEA) za pročistač PY-80.10 za radne tlakove 1,0 MPa (10 bar-a) i 1,6 MPa (16 bar-a) i ispitni tlak 2,4 (24 bar-a)

Analiza naprezanja (eng. FEA- Finite Element Analysis) za pročistač PY-80.10 provodi se također u programskom alatu *SolidWorks*. U ovoj analizi analizirano je kućište pročistača za radne tlakove $p_{\text{radni}} = 1,0 \text{ MPa}$ (10 bar-a) i $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$ (16 bar-a) te ispitni tlak $p_{\text{ispitni}} = 2,4 \text{ MPa}$ (24 bar-a). Dopušteno naprezanje za materijal P235G1TH (Č1214) iznosi $\sigma_{\text{dop}} = 186 \text{ N/mm}^2$.

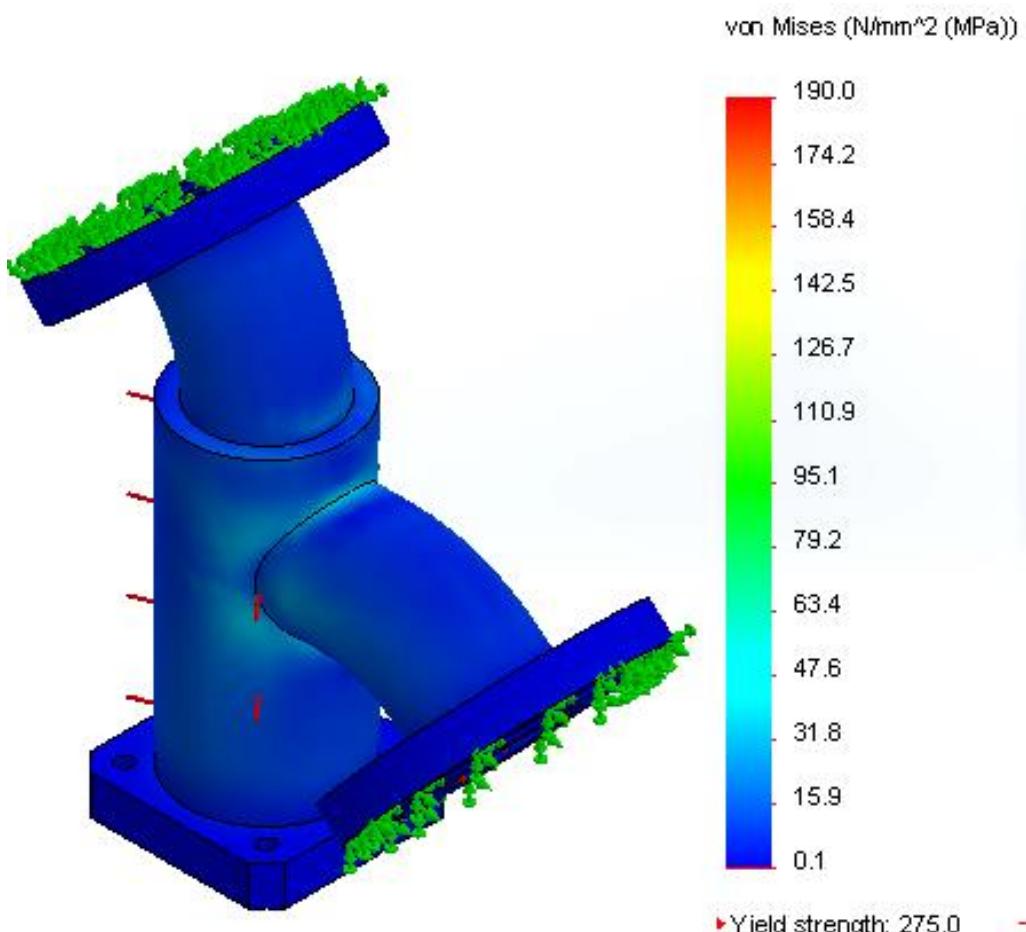

Slika 6.11 Tlačno opterećenje (eng. Pressure) unutar kućišta pročistača PY-80.10

Na početku analize naprezanja (FEA) potrebno je odrediti fiksne (eng. *Fixtures*) oslonce pročistača, te odabrati površine kućišta na kojima djeluje tlačno naprezanje (eng. *Pressure*). U prvom slučaju radni tlak unutar kućišta iznosi $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a), (slike 6.12 i 6.13).

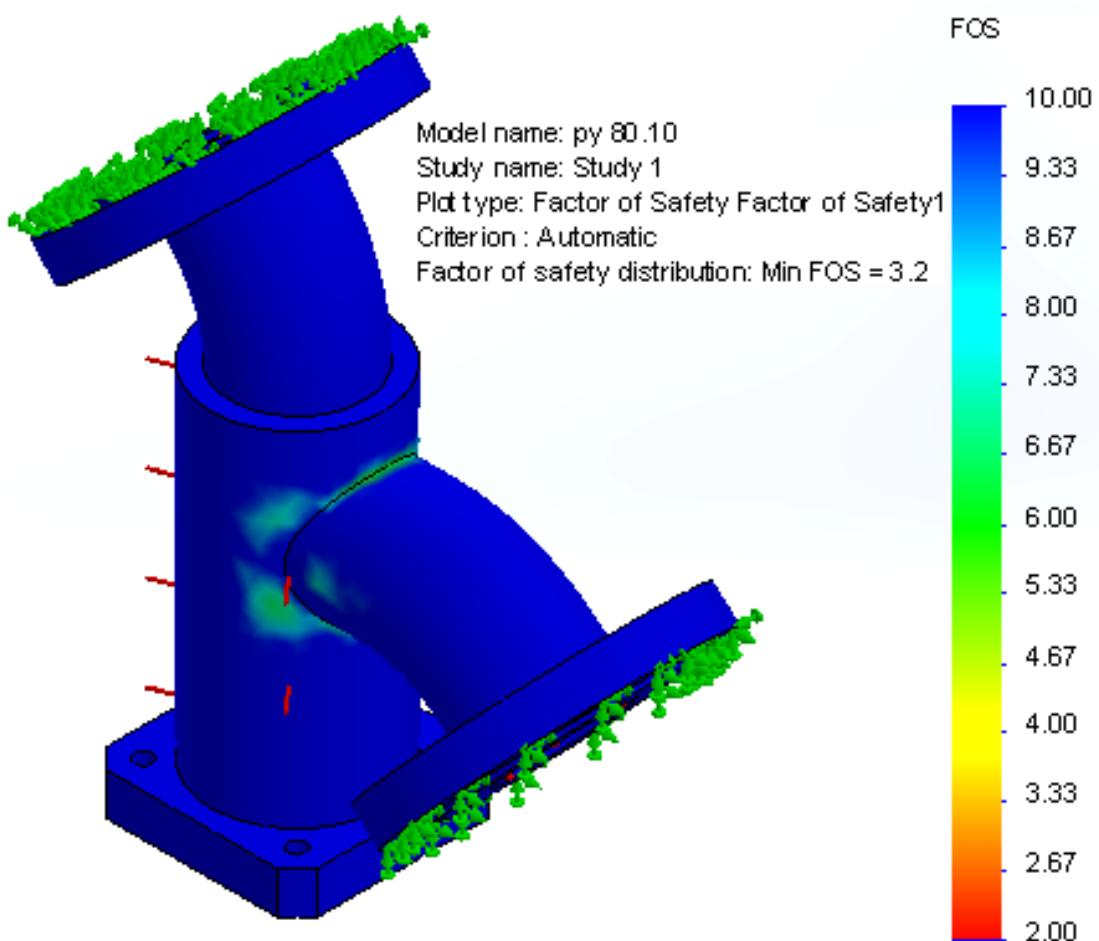
Slika 6.12 Odabir površina za analizu naprezanja unutar stijenke kućišta PY-80.10

Slika 6.13 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-80.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a)

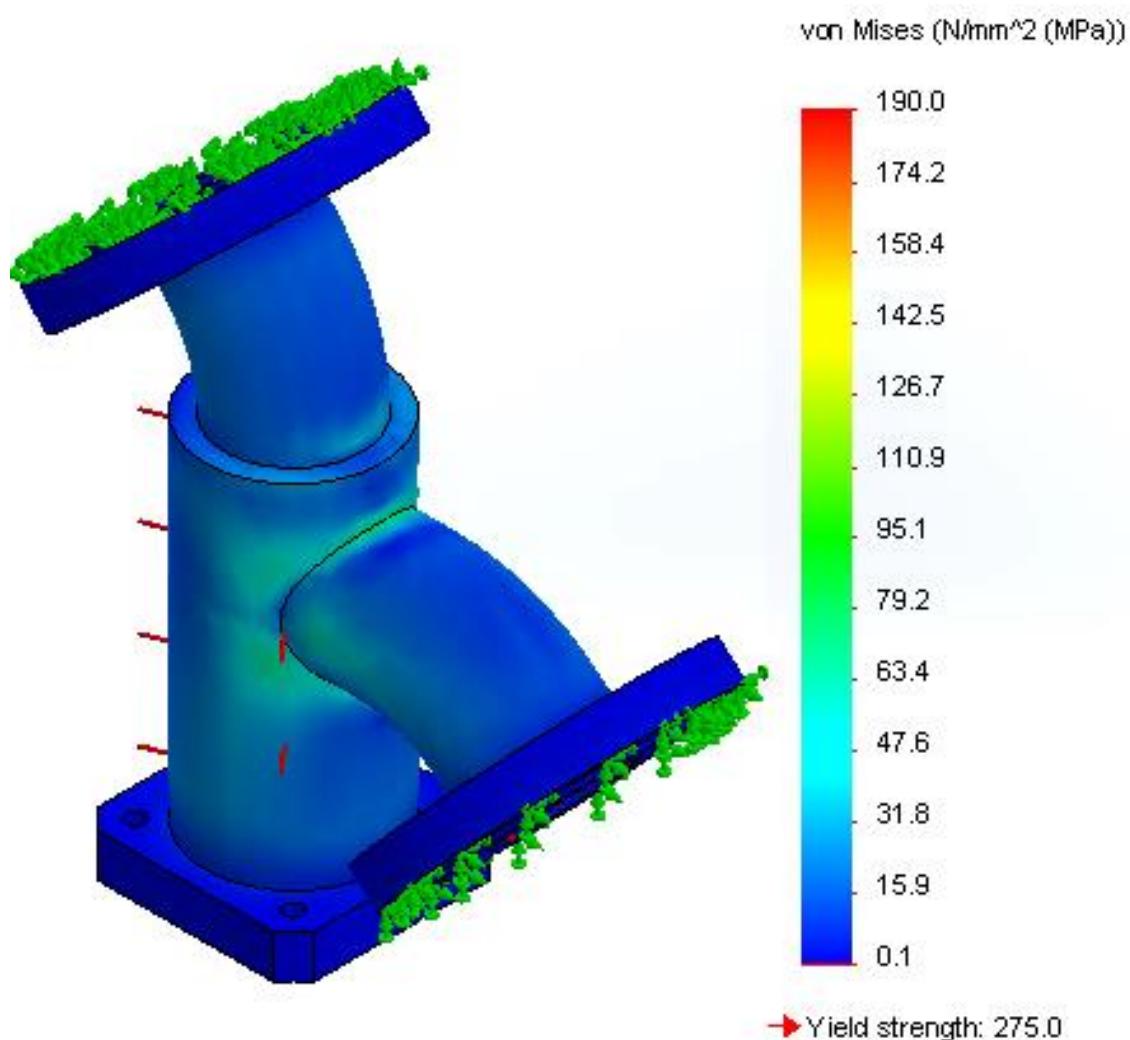
Rezultati provedene (FEA) analize naprezanja kućišta pročistača PY-80.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a) i za materijal P235G1TH (Č1214) potvrđuju očitanja naprezanja na skali (slika 6.13) manja od dozvoljenog naprezanja $\sigma_{\text{dop}} = 186 \text{ N/mm}^2$, a temeljem gore navedenog potvrđena je i točnost analitičkog proračuna minimalne debljine stijenke ($s = 2,37 \text{ mm}$) kućišta pročistača (točka 3. završnog rada), te se također može predvidjeti „izdržljivost“ kućišta pročistača PY-80.10 i za veće radne tlakove.

Faktor sigurnosti (eng. *FOS- Factor of Safety*) za pročistač PY-100.10 (slika 6.14.) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ iznosi 3,2.

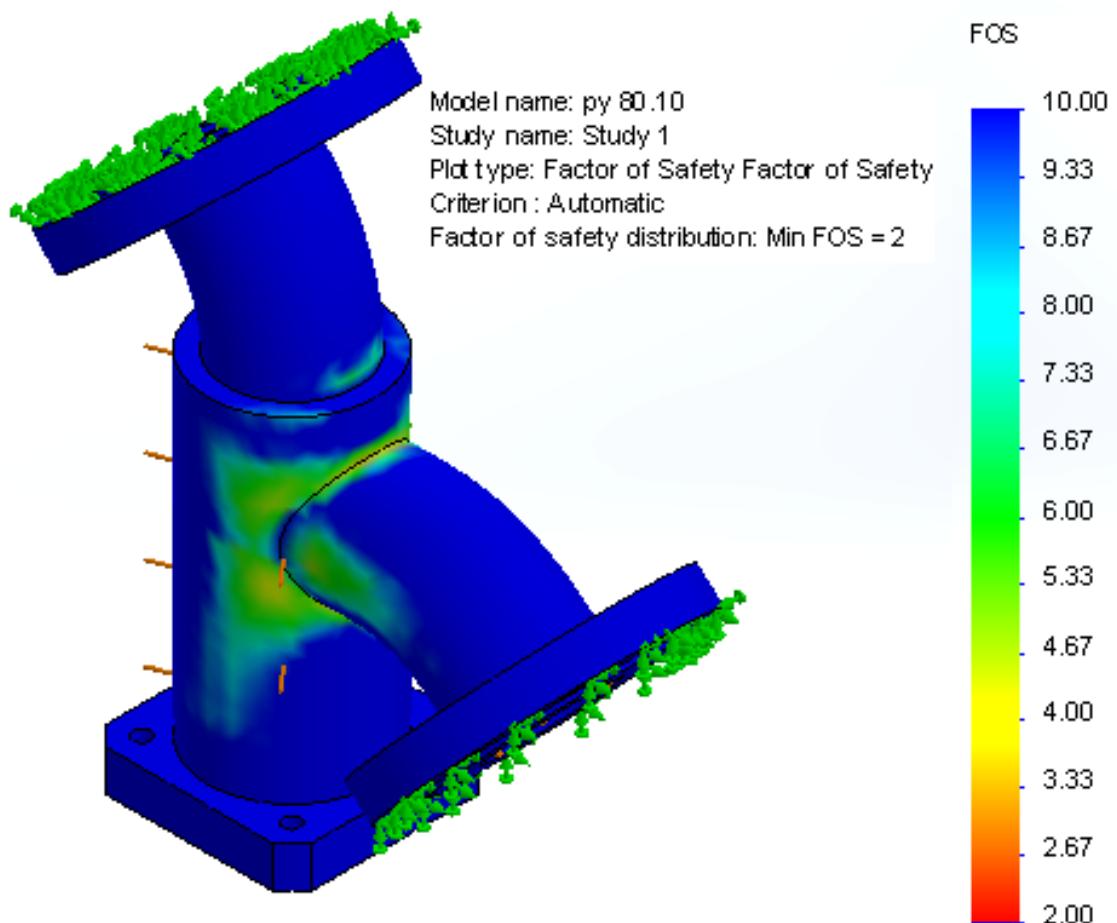
Slika 6.14 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. FOS) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1 \text{ MPa}$ (10 bar-a)

Povećanjem radnog tlaka $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$, rezultati provedene (FEA) analize naprezanja za materijal P235G1TH (Č1214) potvrđuju značajnije promjene vrijednosti očitanja naprezanja na skali (slika 6.15) koja su također znatno manja od dozvoljenog naprezanja $\sigma_{\text{dop}} = 186 \text{ N/mm}^2$. Manje promjene u iznosima naprezanja vidljiva su na spoju cijevi i cijevnog luka, ali su ona još uvijek u dozvoljenom području vrijednosti dopuštenih naprezanja. Temeljem gore navedenog također je potvrđena i točnost analitičkog proračuna minimalne debeline stijenke ($s = 3,00 \text{ mm}$) kućišta pročistača (točka 3. završnog rada).

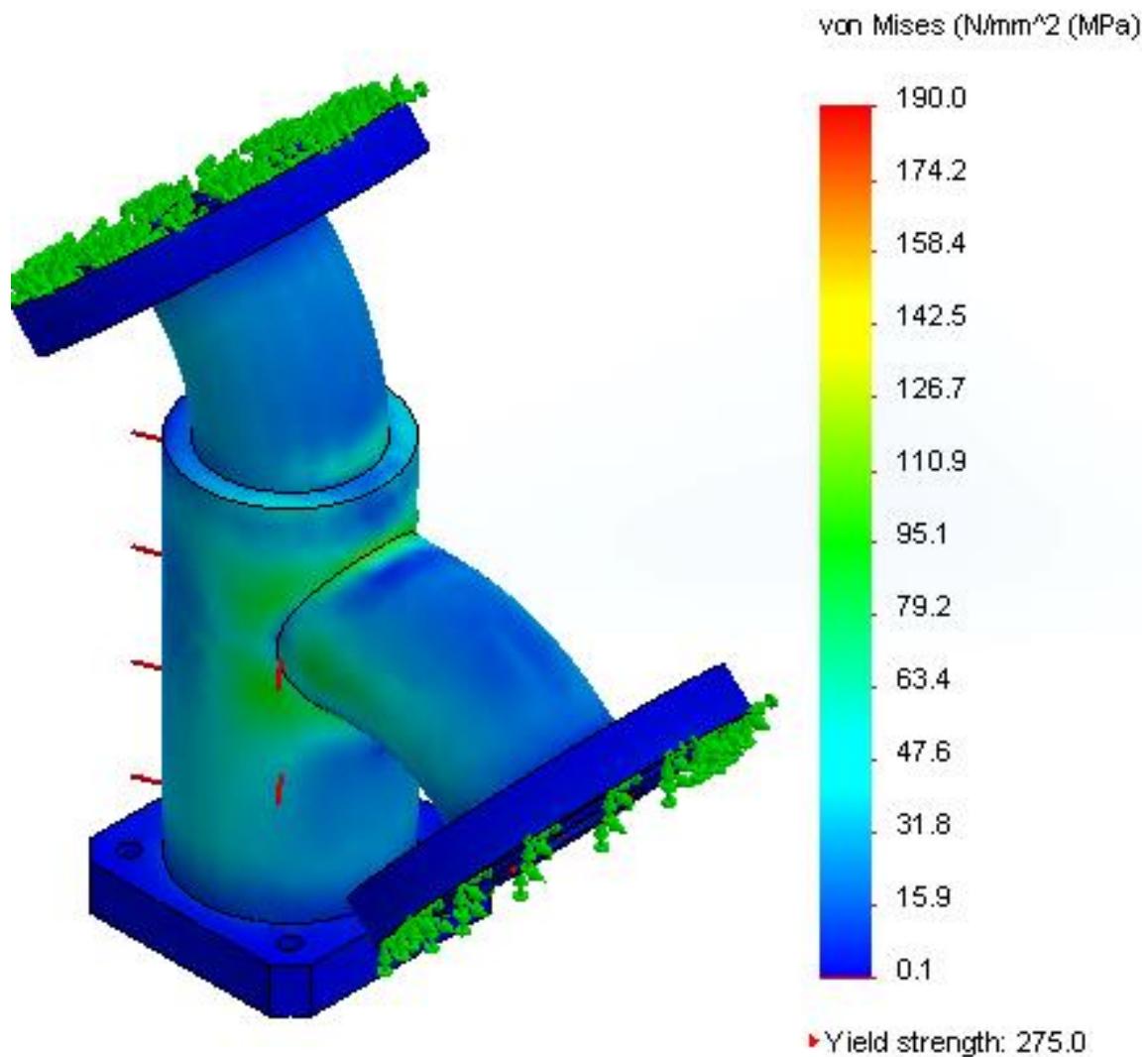
Slika 6.15 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-80.10 za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$ (16 bar-a)

Minimalni faktor sigurnosti (eng. *FOS- Factor of Safety*) za pročistač PY-80.10 (slika 6.16) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$ (16 bar-a) iznosi 2.

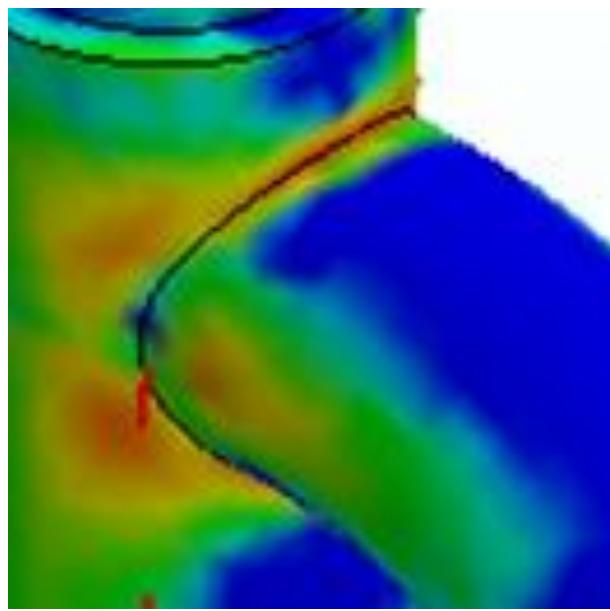

Slika 6.16 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. FOS) za radni tlak $p_{\text{radni}} = 1,6 \text{ MPa}$ (16 bar-a)

Rezultati provedene (FEA) analize naprezanja kućišta pročistača PY-80.10 za ispitni tlak $p_{ispitni} = 2,4 \text{ MPa}$ i materijal P235G1TH (Č1214) za debljine stijenke ($s = 3,6 \text{ mm}$) , prikazuju znatne vizualne i numeričke promjene naprezanja na spoju cijevi i cijevnog luka (slike 6.17 i 6.18). Zbog minimalnog faktora sigurnosti (FOS-a) koji iznosi 1,3 i minimalne analitičke debljine stijenke koja iznosi $s=3,83 \text{ mm}$, usvaja se nova debljina stijenke $s=4\text{mm}$.

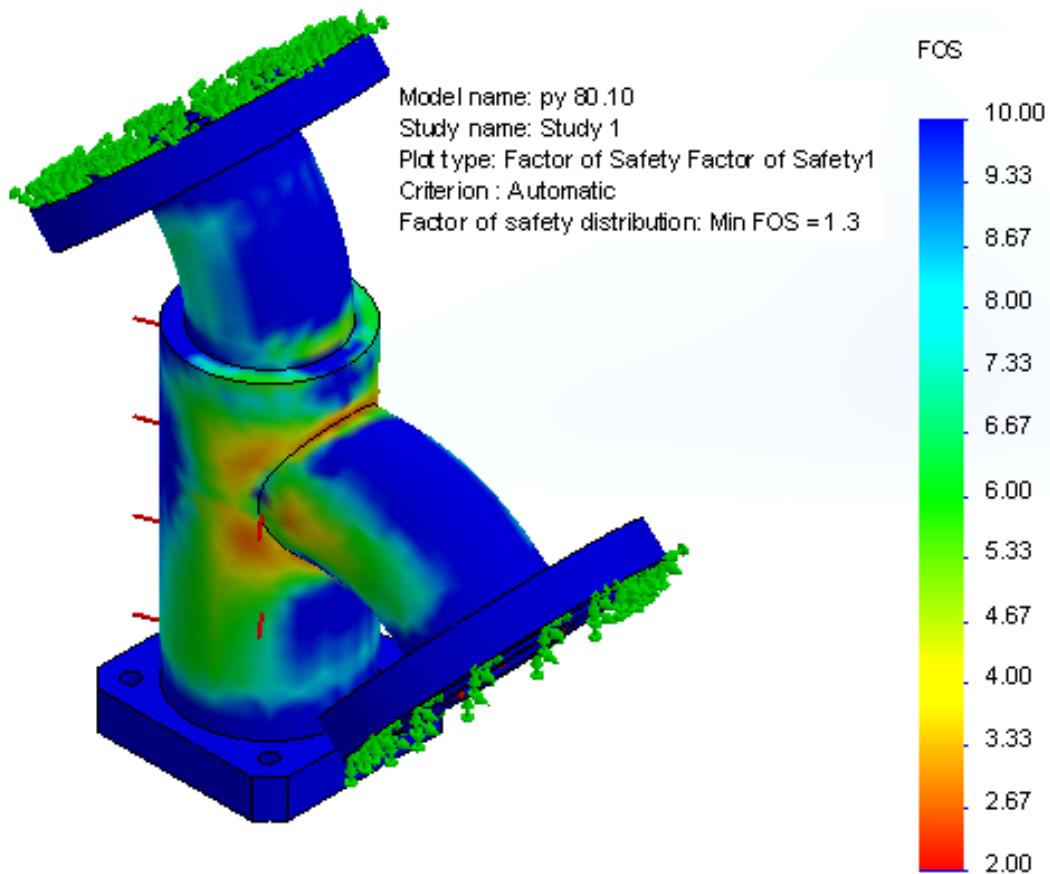

Slika 6.17 Rezultat analize naprezanja pročistača PY-80.10 za ispitni tlak $p_{radni} = 2,4 \text{ MPa}$ (24 bar-a)

Slika 6.18 Uvećani prikaz spoja cijevi i cijevnog luka pročistača PY-80.10 gdje su vidljive znatnije promjene na stijenkama

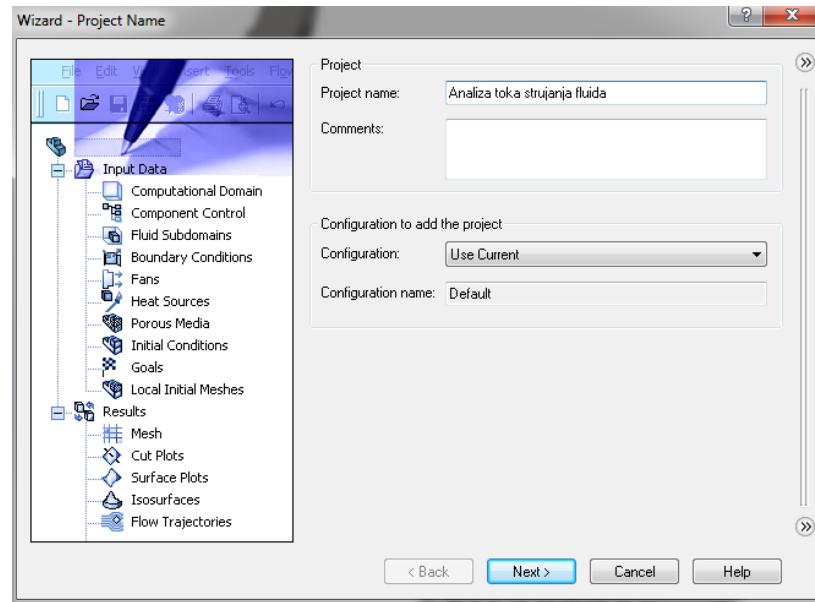
Minimalni faktor sigurnosti (eng. *FOS- Factor of Safety*) iznosi 1,3.

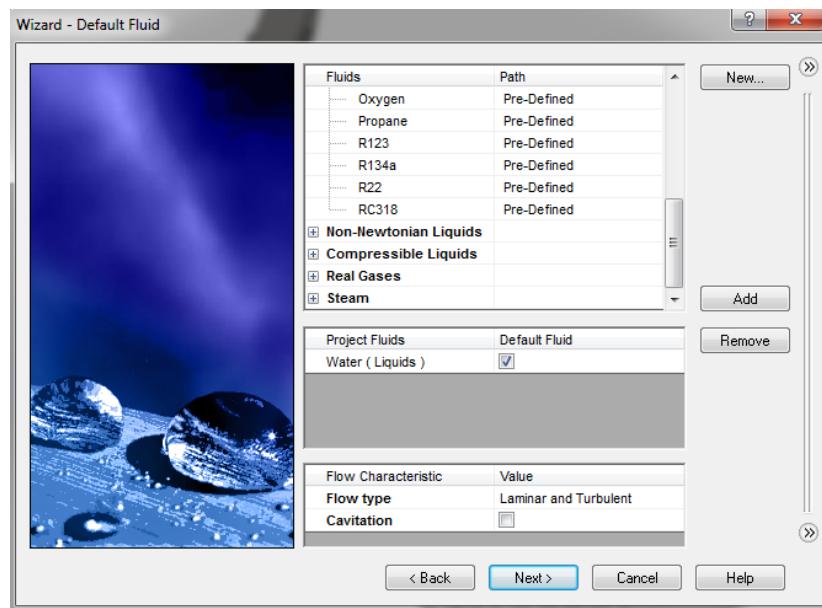
Slika 6.19 Prikaz minimalnog faktora sigurnosti (eng. FOS) za ispitni tlak $p_{\text{radni}} = 2,4 \text{ MPa}$ (24 bar-a)

7. ANALIZA TOKA STRUJANJA FLUIDA U PROČISTAČU PY-100.10

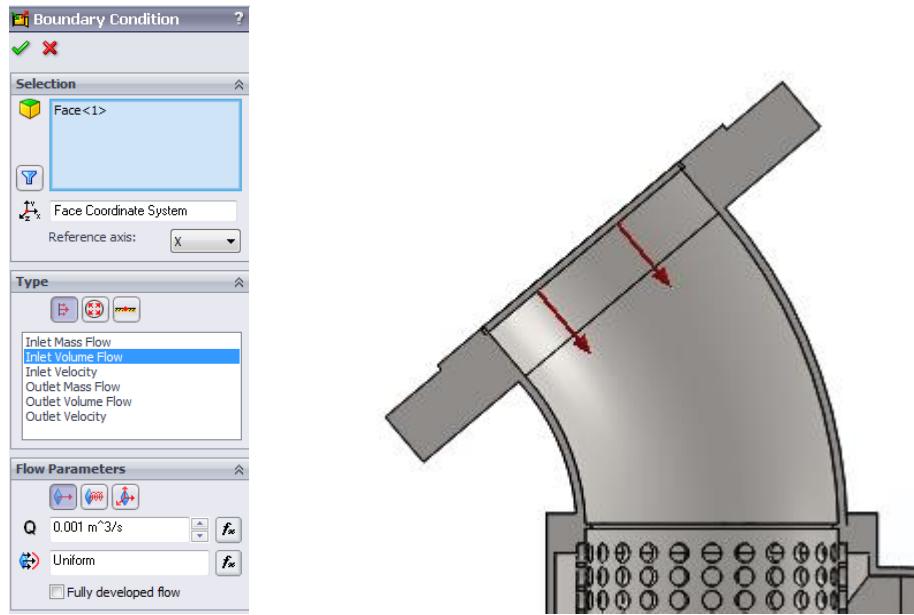
Analiza toka strujanja fluida kroz 3D model pročistača PY-100.10 prikazana je u programskom modulu *Flow Simulation*. Analiza započinje postavljanjem poklopaca (eng. *Lid*) na ulaz i izlaz pročistača. Odabire se vrsta analize, fluida te ulazno-izlazni parametri (eng. *Boundary Conditions*) koji određuju strujanje fluida (slike 7.1 i 7.2).

Slika 7.1 „Čarobnjak“ analize strujanja fluida (eng. *Flow Simulation*)

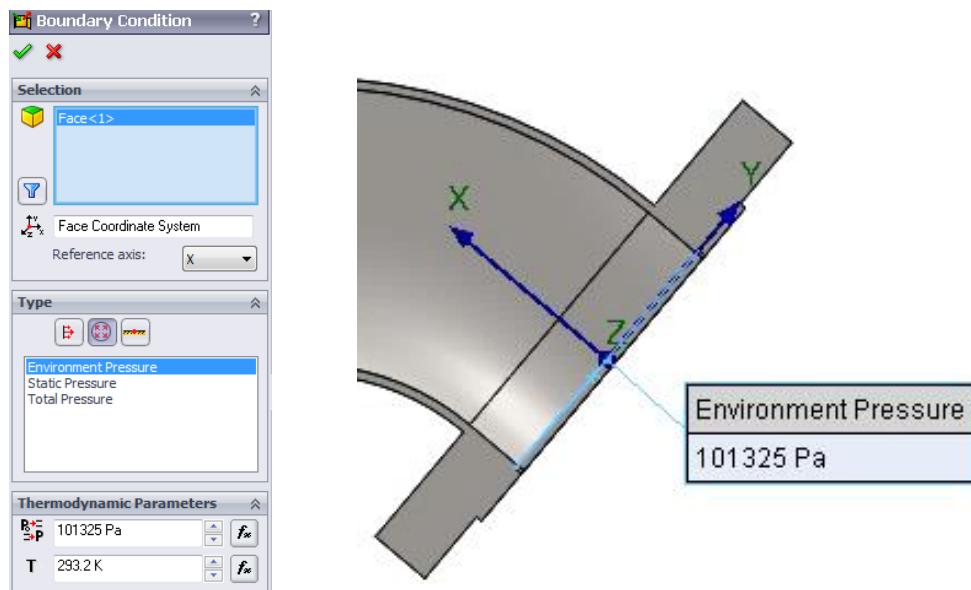

Slika 7.2 Odabir fluida (voda) za analizu

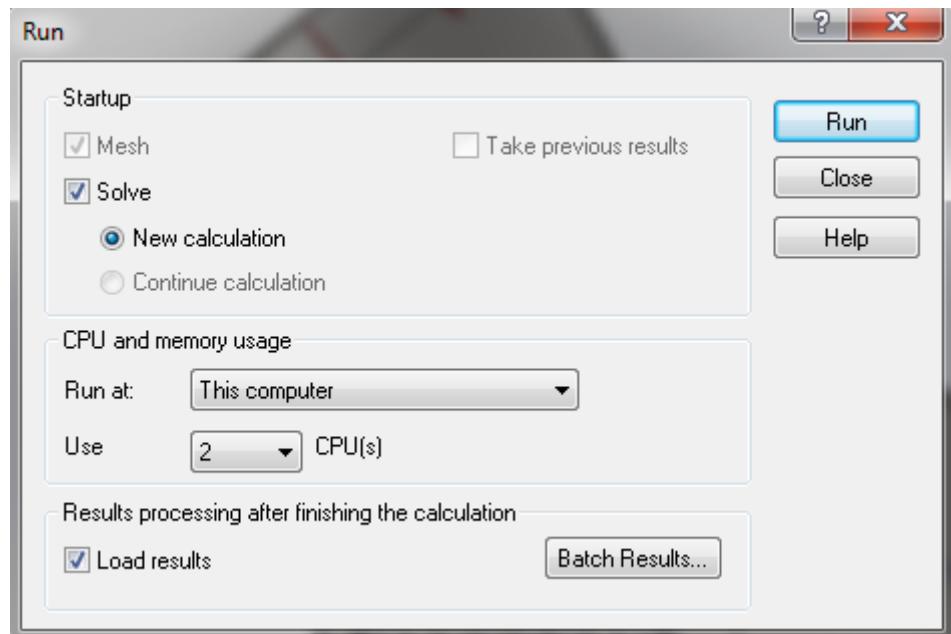

Slika 7.3 Definiranje ulaznih parametara

Za početak potrebno je definirati ulazni parametar. Slika 7.3. prikazuje ulazni priključak pročistača PY-100.10. gdje je odabran volumni protok od $0.001 \text{ m}^3/\text{s}$ (slika 6.3.). Kao izlazni dio odabran je izlazni priključak pročistača PY-100.10 definiran kao tlačni dio atmosferskog tlaka $101\ 325 \text{ Pa}$ (slika 7.4.).

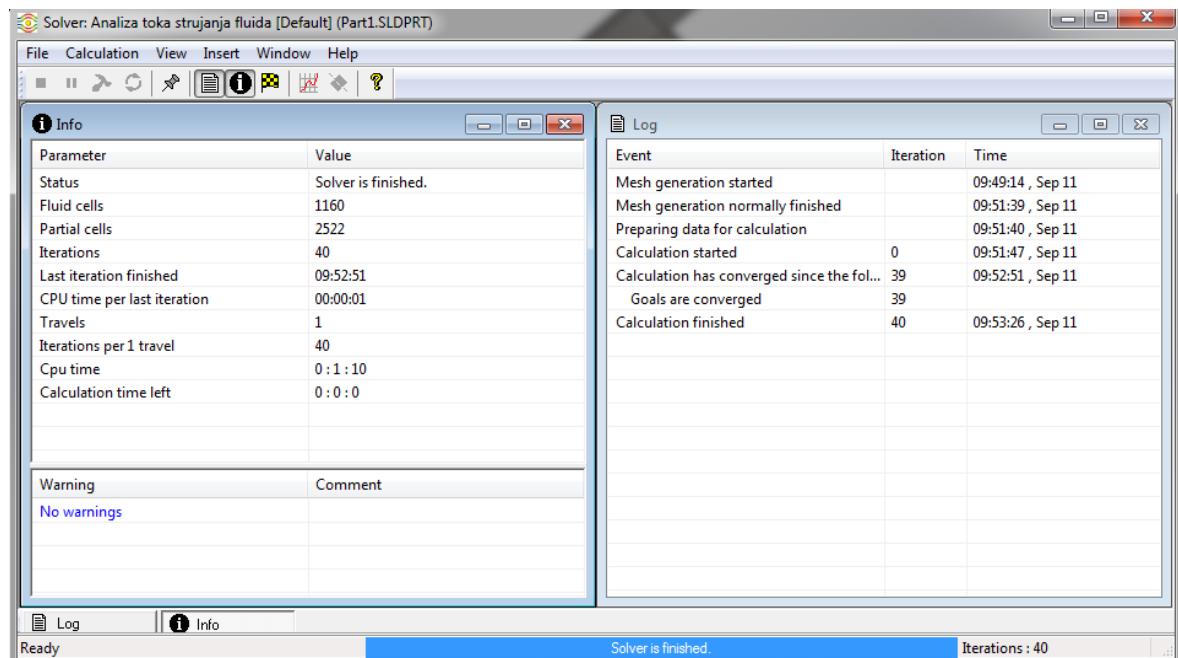

Slika 7.4 Definiranje izlaznih parametara

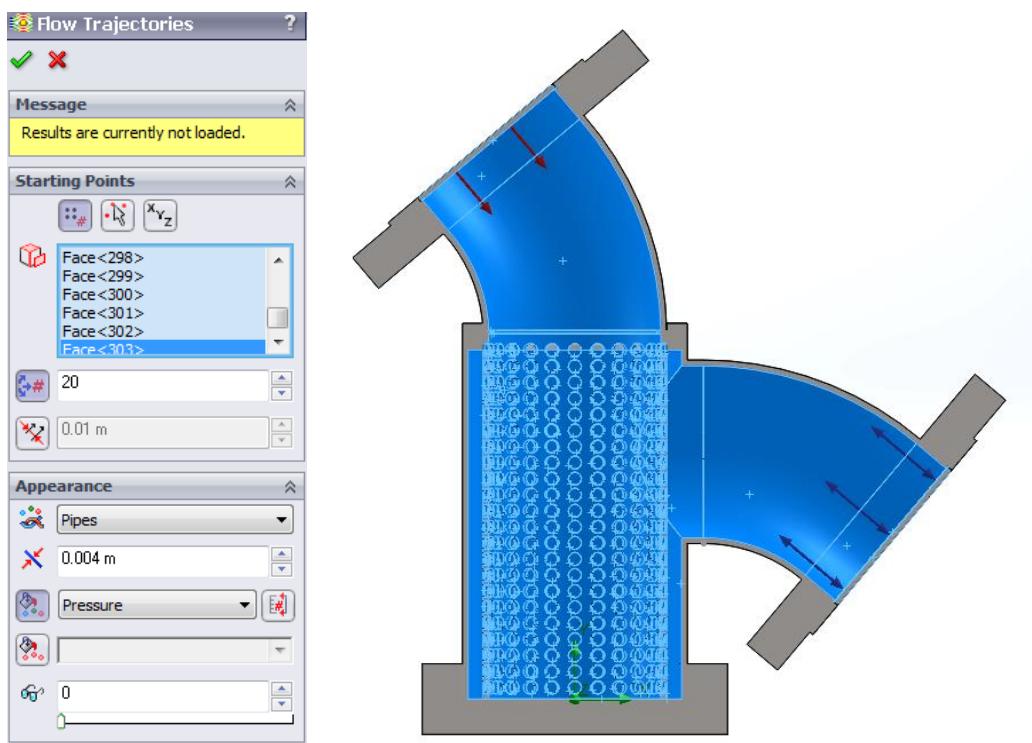

Slika 7.5 Pokretanje analize toka strujanja fluida

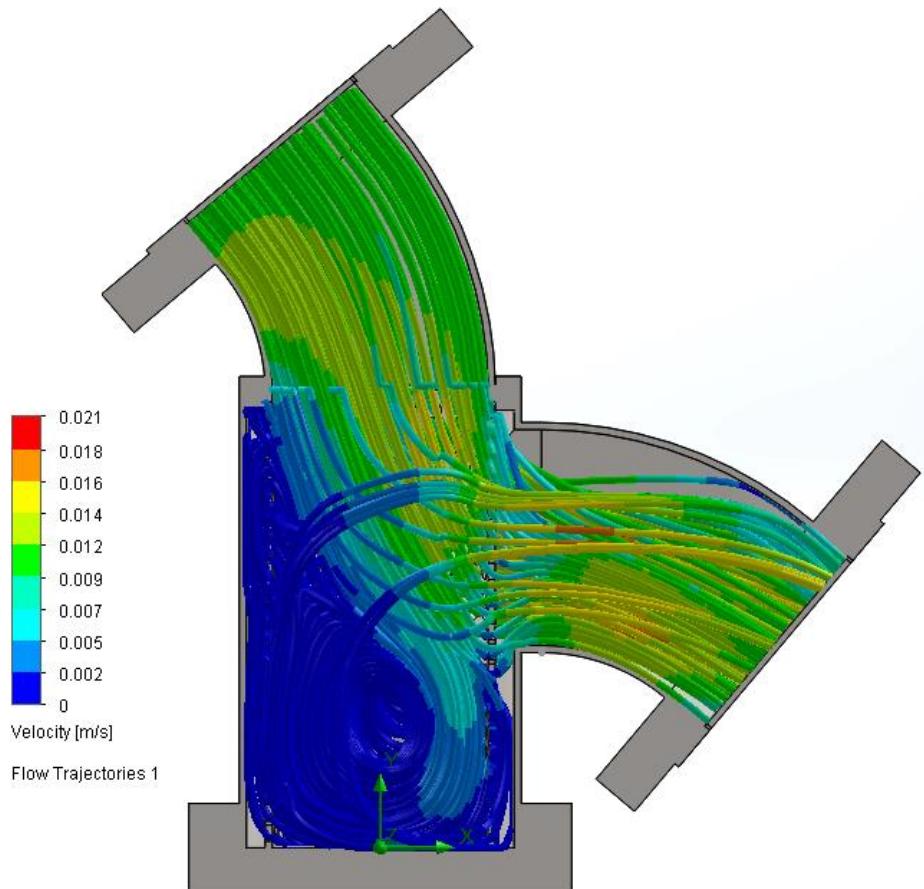
Analiza se pokreće značajkom (eng. *Run*) (slika 7.5.). Program *SolidWorks* obavještava korisnika kada je analiza gotova. Sljedeći korak je učitavanje rezultata. Odabirom na grafičke prikaze (eng. *Flow Trajectories*) potrebno je definirati površine pročistača i odabrati vrstu grafičkih prikaza u obliku linija, cjevčica, strelica ili kuglica (slika 7.7).

Slika 7.6 Prikaz obavijesti o završetku analize strujanja fluida

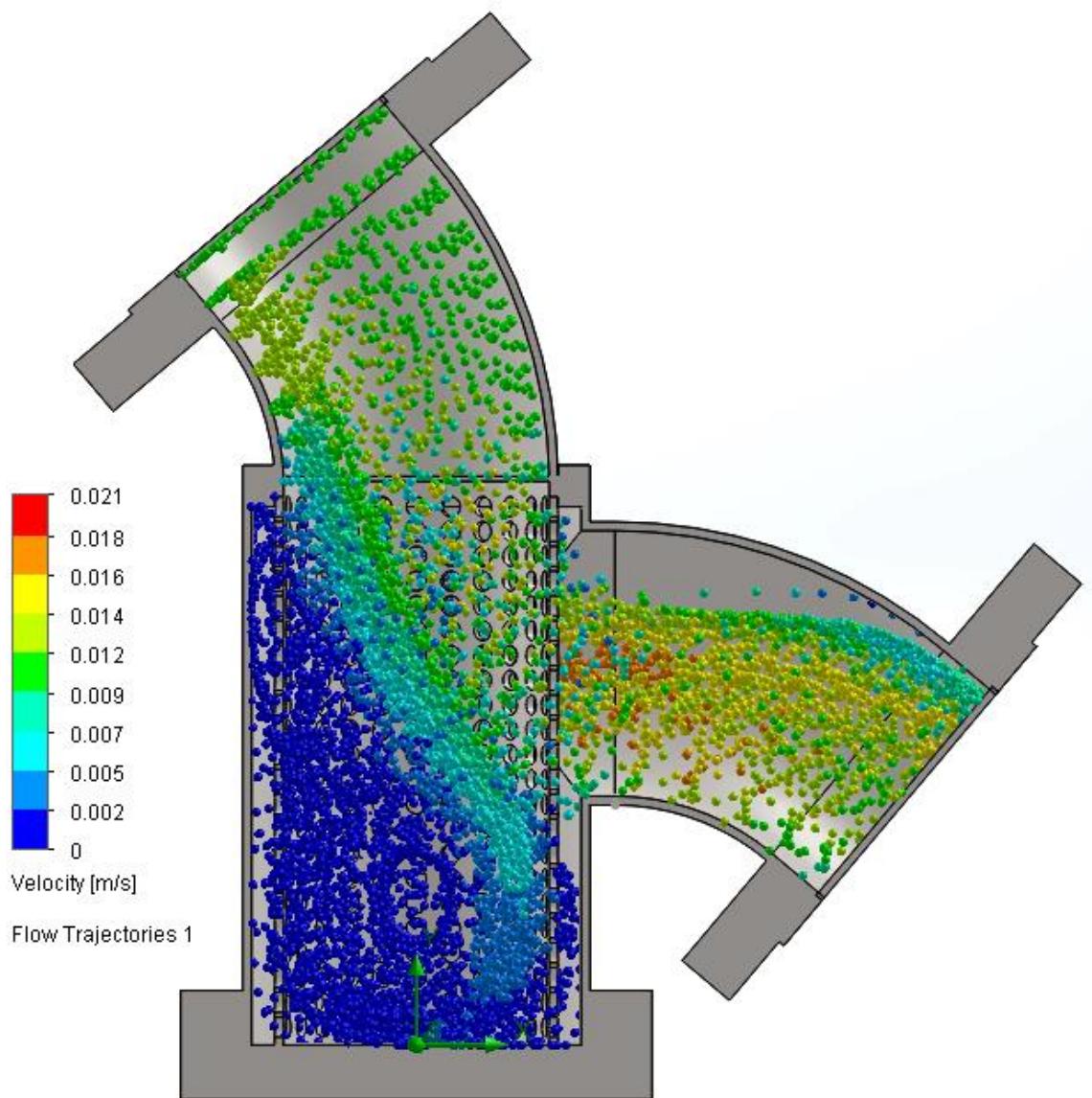

Slika 7.7 Odabir površina za analizu strujanja fluida

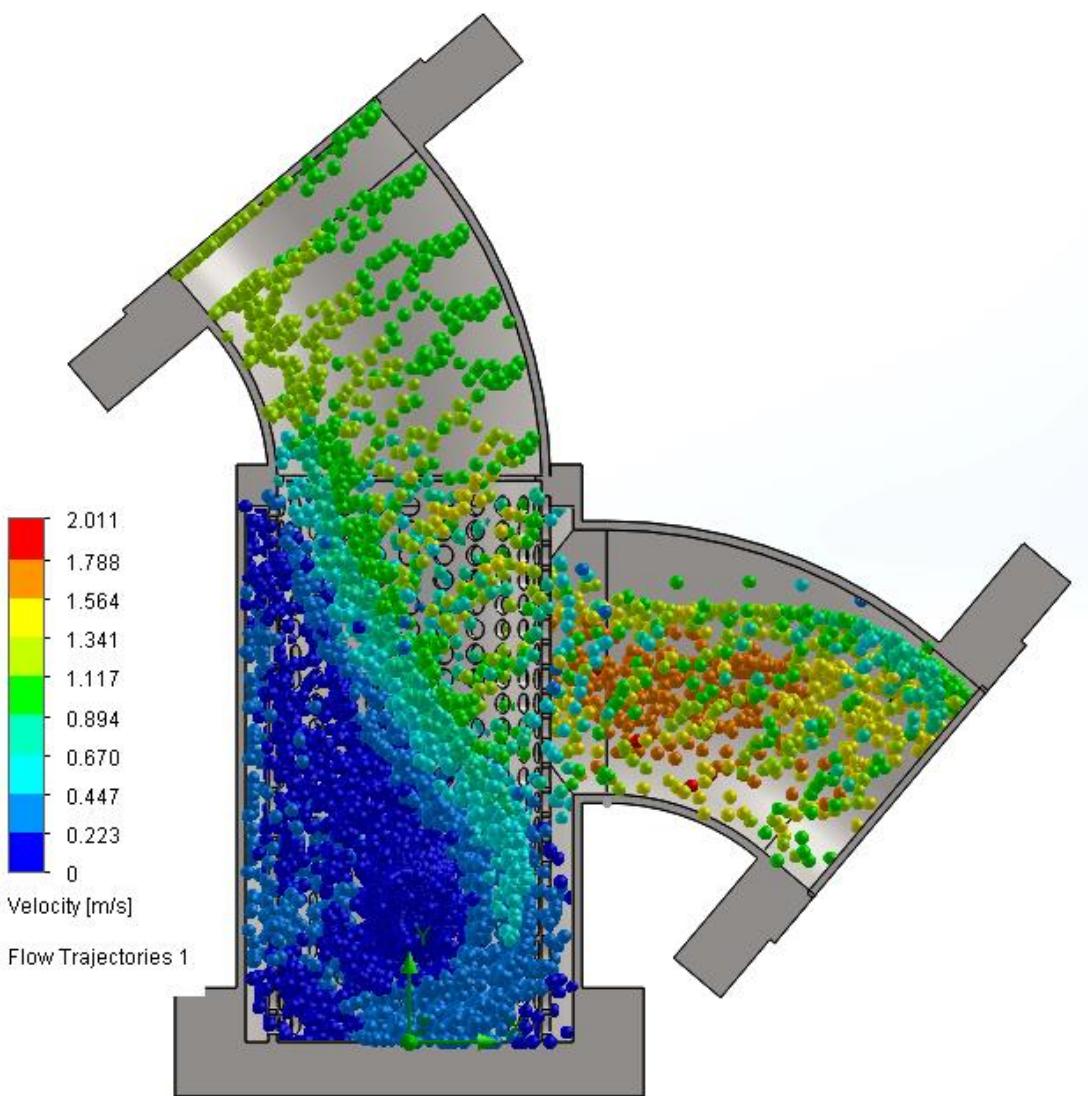

Slika 7.8 Grafički prikaz (linijski) strujanja fluida kroz pročistač PY-100.10 za protok $0,001 \text{ m}^3/\text{s}$

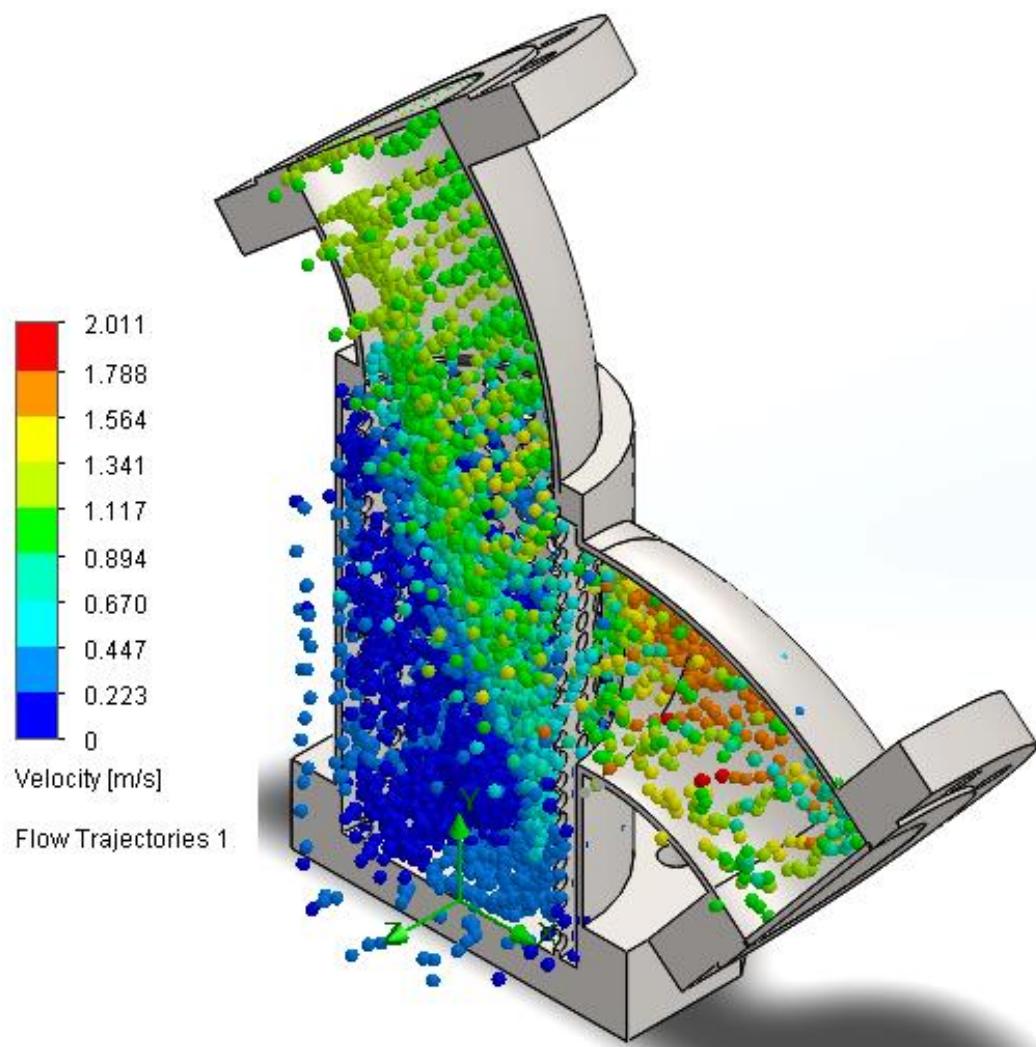
Za pročistač PY- 100.10 izrađene su dvije analize toka strujanja fluida. Prva analiza je za volumni protok $Q = 0,001 \text{ m}^3/\text{s}$. Grafički prikaz prikazan je slikom 7.8. i slikom 7.9. Analiza pokazuje isti rezultat, ali je u jednom slučaju odabran linijski prikaz, a u drugom „efekt mineralne vode“. Maksimalna brzina strujanja fluida kroz krilnu pumpu iznosi $Q = 0,001 \text{ m}^3/\text{s}$. U drugoj analizi zadan je volumni protok $Q = 0,01 \text{ m}^3/\text{s}$ dok je maksimalna brzina strujanja fluida $1,3 \text{ m/s}$ (slika 7.10. i slika 7.11.).

Slika 7.9 Grafički prikaz strujanja fluida „efektom mineralne vode“ kroz pročistač PY-100.10 za protok $Q = 0,001 \text{ m}^3/\text{s}$

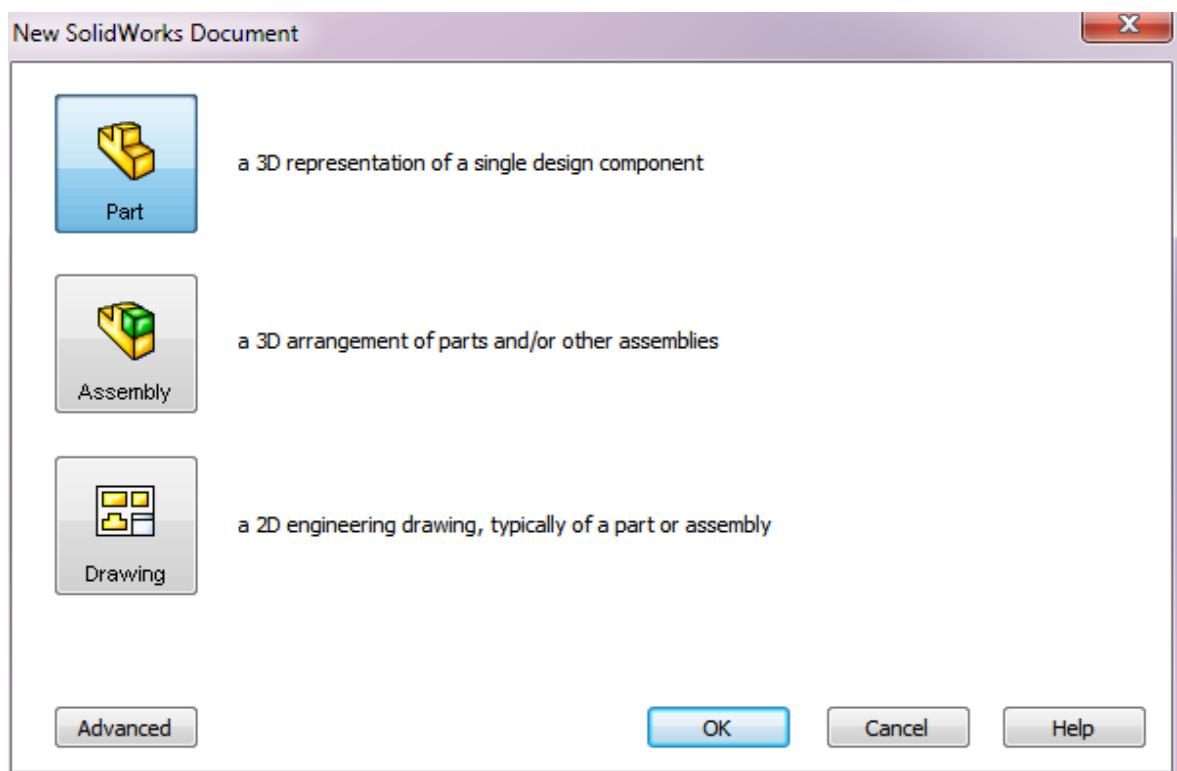
Slika 7.10 Grafički prikaz strujanja fluida „efektom mineralne vode“ kroz pročistač PY-100.10 za protok $Q = 0,01 \text{ m}^3/\text{s}$

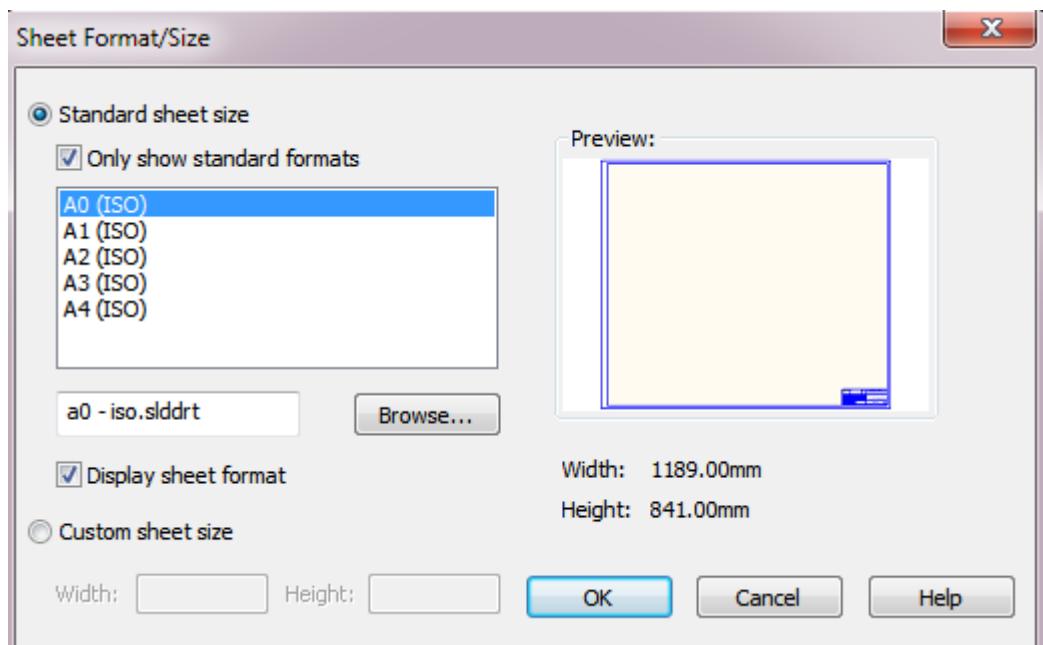
Slika 7.11 Grafički prikaz strujanja fluida „efektom mineralne vode“ kroz pročistač PY-100.10 za protok $Q = 0,01 \text{ m}^3/\text{s}$ (izometrija)

8. IZRADA 2D RADIONIČKE DOKUMENTACIJE

Radionička 2D dokumentacija zahtjeva izradu kompletne dokumentacije (nacrti, sastavnice, liste materijala, tehnološke liste, razvijene mjere, tolerancije i sl.). Izrada 2D dokumentacije u programskom alatu *Solidworks* je vrlo jednostavna. Odabirom alata za generiranje dokumentacije (eng. *Drawing*) (slika 8.1.) otvara se prozor gdje korisnik odabire veličinu sastavnice (eng. *Sheet Format/Size*).

Slika 8.1 Prikaz „prozora“ u programskom alatu *SolidWorks* za odabir alata (eng. *Drawing*) izrade 2D radioničke dokumentacije

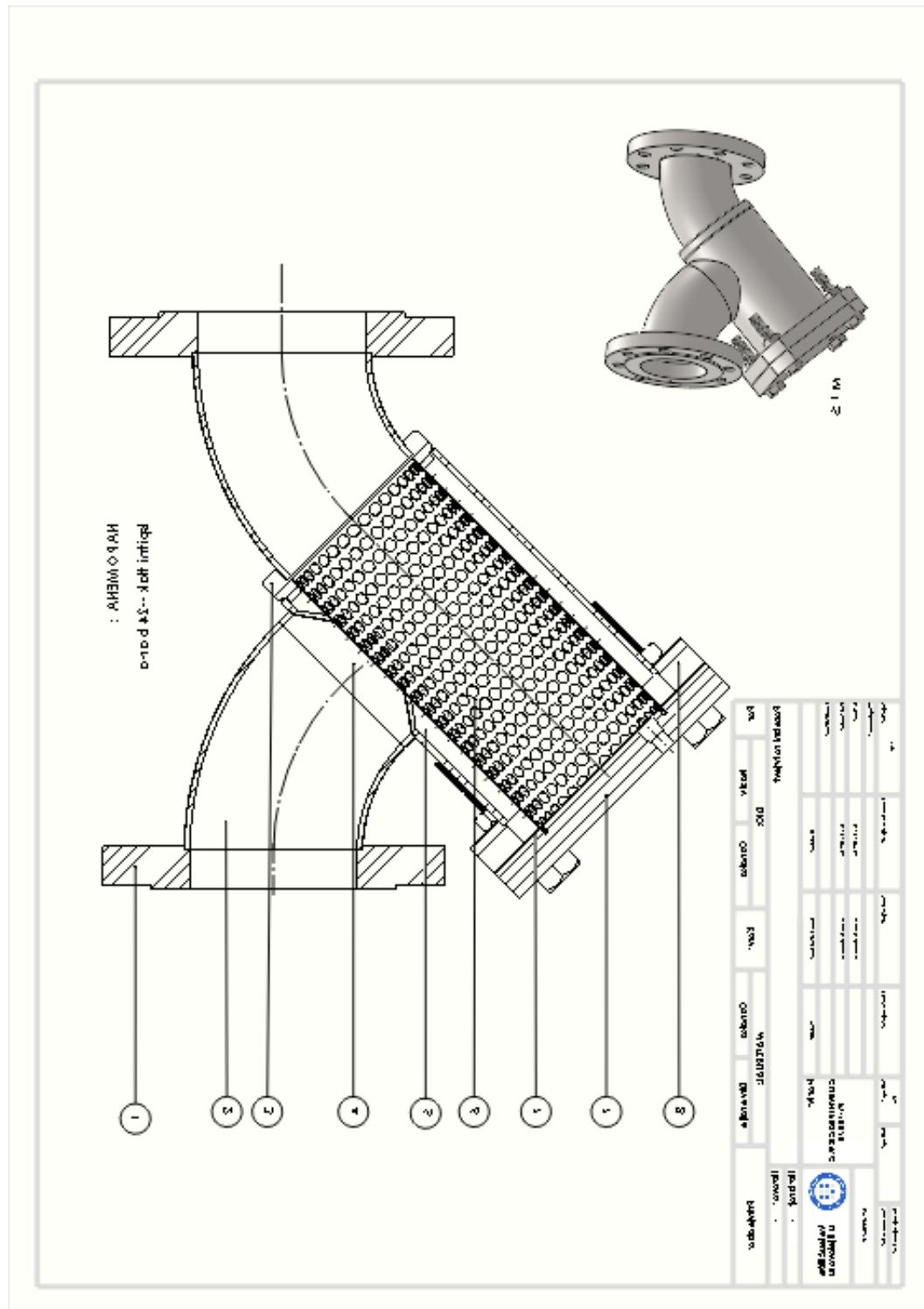
Slika 8.2 Odabir veličine sastavnice (eng. *Sheet Format/Size*)

Nakon odabira veličine sastavnice, potrebno je odabrati dio (eng. *Part*) ili sklop (eng. *Assembly*) koji korisnik želi prikazati na nacrtu. Učitavanjem 3D modela pozicija pročistača PY-100.10 moguće je „generirati“ sve njegove pozicije. U ovom slučaju odabran je sklop. Dodani su „balončići“ sa brojem pripadajućih pozicija sklopa. Ovisno o potrebi, moguće je sklop prikazati u rastavljenom stanju i sa pripadajućim mjerama. Zaglavljje se nalazi u donjem dijelu nacrta. U zaglavljaju se unose sve važne informacije o proizvodu: ime konstruktora, naziv proizvoda, datum izrade, materijal, masa, broj listova, itd.

Poz.	Naziv	Oznaka	Kom:	Oznaka	Dimenzije	Primjedba:
DIO:			MATERIAL:			
Posebni zahtjevi:						Listova: 1 List broj: 1
Konstruirao:	Datum:	Ime i prezime:	Popis:	Naziv: CIJEVNI PROČISTAC PY-100.10	Veleučilište u Bjelovaru	
Razradio:	2.9.2018.	Ana Čukman				
Orao:	2.9.2018.	Ana Čukman				
Pregledao:					\$11.00.610	
Mjerilo:	Kom. za objekt:	Materijal:	Široke mjere:	N.č.kg:	B.č.kg:	Haknada za:
12				24		Zamjenjeno sa:

Slika 8.3 Ispunjavanje sastavnice za PY-100.10 pročistač

Slika 8.4 prikazuje nacrt pročistača PY-100.10 sa ispunjenom sastavnicom i prikazom u izometriji. U prilozima rada prikazani su ostali dijelovi pročistača PY-100.10, dok je za pročistače PY-80.10 i PY-65.10 moguće automatski „generirati“ 2D radioničku dokumentaciju promjenom konfiguracije.

Slika 8.4 Nacrt pročistača PY-100.10 sa ispunjenom sastavnicom i prikazom u izometriji

9. ZAKLJUČAK

Reverzibilnim inženjeringom iz postojeće 2D dokumentacije u programskom alatu *SolidWorks* izrađen je 3D model pročistača PY-100.10. 3D modeliranje ovog pročistača nije zahtjevalo korištenje posebno složene tehnike značajki jer je postojeća konstrukcija pročistača bila vrlo jasna i „jednostavna“. Korištenjem „tehnike“ konfiguracija tablica (eng. *Desing Table*) dobivene su ostale konfiguracije familije pročistača PY-80.10 i PY-65.10. Ovakav način 3D modeliranja omogućuje vrlo brzo stvaranje novih proizvoda i njegovih konfiguracija, odnosno „familija“ proizvoda. Definiranjem parametara u modulu „Desing Table“ moguće je dobiti neograničen broj sličnih ili istih 3D modela različitih veličina. Ovakva vrsta 3D modeliranja namjenjena je za modeliranje „pravilnih“ modela zbog toga što je potrebno povezati sve dimenzije, između njih mora postojati ovisnost, odnosno pravilan uzorak. U slučaju pročistača PY ovakvo 3D modeliranje je vrlo korisno.

Analitičkim proračunom minimalnih debljina stijenki cijevi pročistača usvojene su dopuštene debljine stijenki s obzirom na naprezanja materijala na temp. 200°C. U proračunu su analizirana dva radna tlaka od 1 MPa i 1,6 MPa, te radni tlak 2,4 MPa na kućištu pročistača PY-100.10 i PY-80.10.

Analiza naprezanja (eng. *FEA- Finite Element Analysis*) izrađena je za zadane radne tlakove i ispitni tlak u programskom alatu *SolidWorks*. Analitički kontrolni proračun se „podudara“ sa FEA-analizama naprezanja u programskom alatu *SolidWorks*. Radni tlakovi od 1 MPa i 1,6 MPa ne prikazuju velike vizualne i numeričke promjene na stijenkama kućišta, dok ispitni tlakovi prikazuju značajnije promjene. Prema analitičkim kontrolnim proračunima usvojene su veće debljine stijenki što je opravdano FEA- analizom naprezanja (eng. *FEA - Finite Element Analysis-u*).

Analiza toka strujanja fluida u sklopu cijevnog pročistača PY-100.10 prikazana je za dvije vrijednosti protoka gdje su rezultati prikazani pomoću trajektorija, efekta „mineralne vode“ i strijelica. Analiza pokazuje povećanje brzine čestica na izlazu iz kućišta pročistača PY-100.10.

U radu se nalazi i kompletna 2D radionička dokumentacija svih pozicija i sklopa.

10. LITERATURA

[1] MPD pumpe. Filteri-prečistači [Online]

<http://www.mpd-pumpe.hr/proizvodi/filteri-precistaci/> (14.9.2018.)

[2] Pročistači-specifikacije, montaža i održavanje, Fluid Control Institute, Inc.

<https://www.sureflowequipment.com/wp-content/uploads/2017/05/Engineering-Specification-Selection-Installation-Maintenance-Pipeline-Strainers-Sure-Flow.pdf> (14.9.2018.)

[3] Standardni pročistači –ETAON (14.9 2018)

http://www.eaton.com/ecm/groups/public/@pub/@filtration/documents/content/pct_304414.pdf (14.9.2018.)

[4] PY pročistač- www.ttslave.com/process.html (14.9.2018.)

[5] Mrežice filtera-<https://www.monotaro.sg/g/01293520/> (14.9.2018.)

[6] FSB –Proračun čvrstoće posude pod tlakom

<https://www.fsb.unizg.hr/termolab/nastava/GAHRN%20M%20E2%20250%20i%20253.pdf> (14.9.2018.)

[7] Kraut B. Praktičar 3 –Strojarstvo 2. Zagreb. Školska knjiga, 1973.

[8] Karl- Heinz Decker, Elementi strojeva, 2. Popravljeni izdanje, Zagreb,Tehnička knjiga, 1975

11. OZNAKE I KRATICE

D_s = vanjski promjer kućišta [mm]

p = radni tlak [bar]

K = proračunska čvrstoća [N/mm²]

S = stupanj sigurnosti za materijal pri proračunskoj temperaturi

ν = koeficijent valjanosti zavarenog spoja

c_1 = dodatak za dopušteno odstupanje materijala [mm]

c_2 = dodatak za koroziju i trošenje iznosi maksimalno 1 mm i najčešće je sadržan u zaokruženju proračunate debljine stijenke cijevi [mm]

p_{radni} = radni tlak [MPa]

p_{ispitni} = ispitni tlak [MPa]

σ_{dop} = naprezanje [N/mm²]

12. SAŽETAK

Naslov:

Reverzibilnim inženjeringom iz postojećih nacrta dobiven je pročistač PY-100.10 u programu *SolidWorks*. Izrađeni su proračuni debljine stijenki cilindričnog dijela kućišta tipa PY-80.10 i PY-100.10 za radne tlakove 1,0 MPa i 1,6 Mpa, ispitni tlak 2,4 MPa i materijal Č1214 na temelju postojeće dokumentacije. Pomoću tablica generirane su familije proizvoda pročistača PY- 80.10 i PY- 100.10. Izrađene su analize naprezanja kućišta PY-80.10 i PY-100.10 za navedene radne tlakove, te analiza tijeka strujanja fluida u pročistaču PY-100.10. Generiranjem iz 3D modela dobivena je kompletan radionička dokumentacija svih pozicija i sklopa za tip PY-100.10.

Ključne riječi: Pročistač PY- 100.10, SolidWorks, analitički proračun, generiranje familije proizvoda, PY- 80.10, PY-65.10, analiza naprezanja, analiza toka strujanja fluida, radionička dokumentacija

13. ABSTRACT

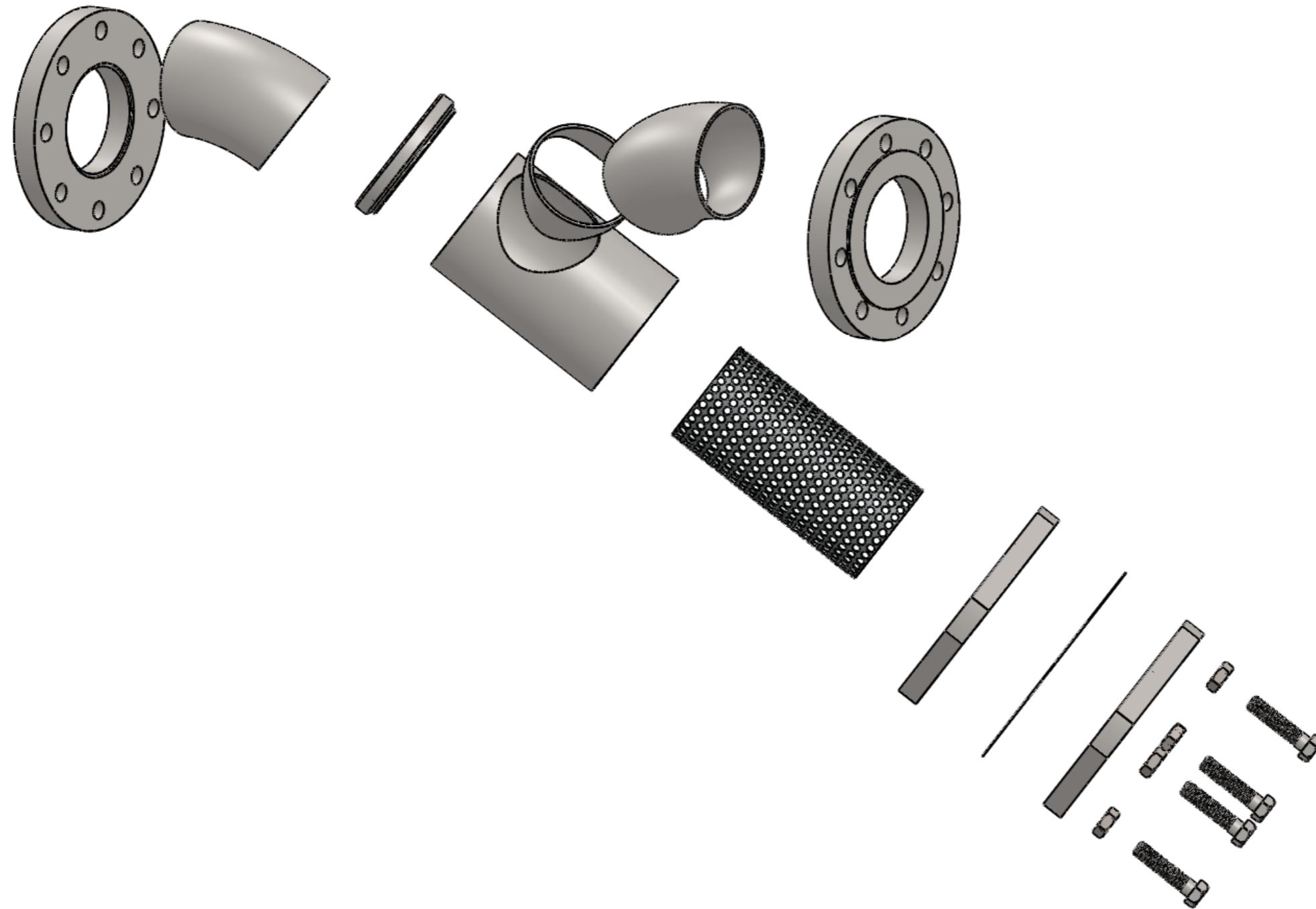
Title:

In program Solidworks there was made 3D model of strainer PY-100.10. Wall thickness calculations analytically were made for strainer PY-80.10 and strainer PY-100.10 for work pressures of 1,0 MPa and 1,6 MPa and test pressure od 2,4 MPa. With help of table desing there were build two new configurations of parts and assemblies of strainers PY-80.10 i PY-65.10. FEA –Finite Element Analysis test was preformed a control of the tickenss of the wall. The Solidworks softwer shows Flow Simulation trough the 3D model of strainer PY-100.10. Complete 2D work documentation is available in the SolidWorks software tool.

Keywords: Strainer PY-100.10, SolidWorks, Analytical calculations, design table, New configurations, PY-80.10, PY-65.10, FEA- Finite Element Analysis, Flow Simulation, 2D Work Documentations

14. PRILOZI

Generirana 2D radionička dokumentacija

NAPOMENA: SKLOP U RASTAVLJENOM STANJU

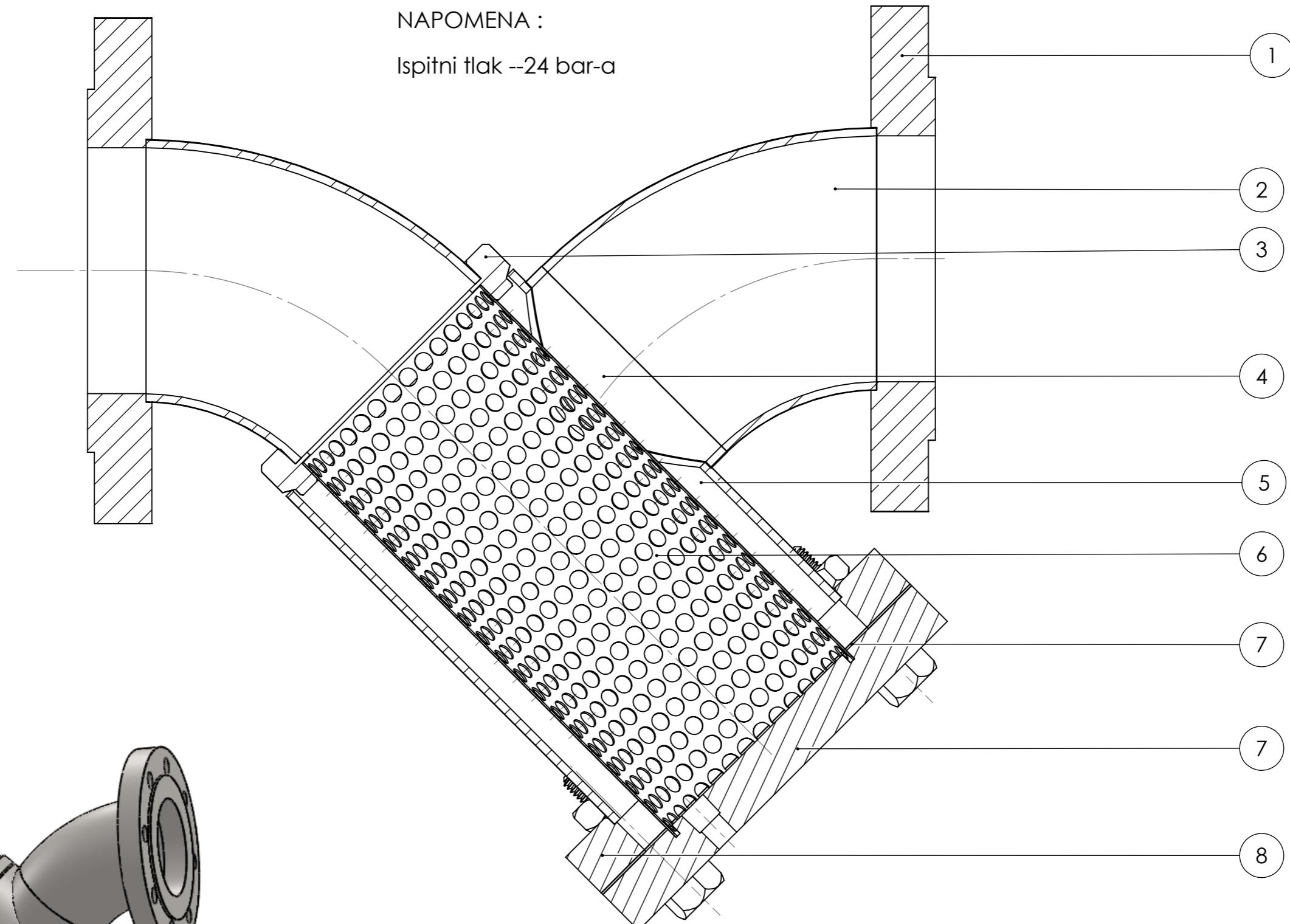
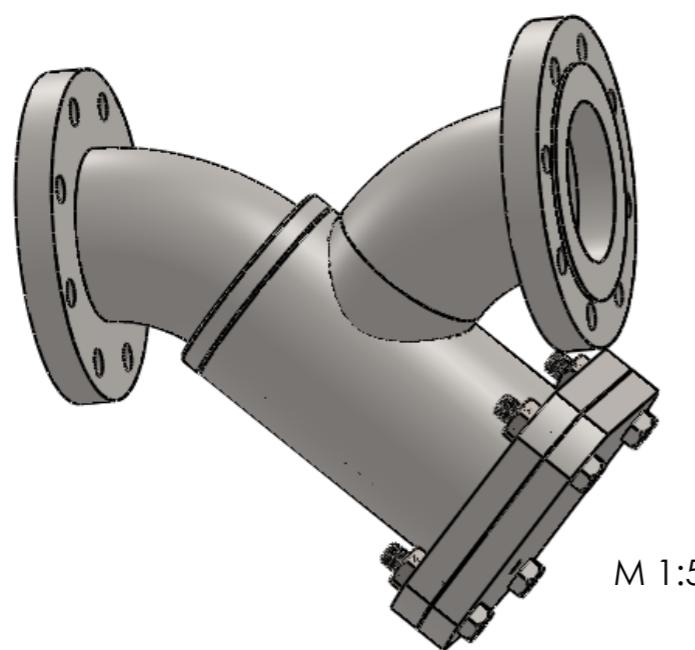
Poz.	Naziv DIO:	Oznaka	Kom:	Oznaka	Dimenzije MATERIJAL:	Primjedba:	
Posebni zahtjevi:						Listova: 1	
						List broj: 1	
Konstruirao:	Datum:	Ime i prezime:	Potpis:	Naziv:			
Razradio:	3.9.2018.	Ana Čukman		CIJEVNI PROČISTAC PY-100.10	Veleučilište u Bjelovaru		
Crtao:	3.9.2018.	Ana Čukman					
Pregledao:							
Mjerilo: 1:2	Kom. za objekt:	Materijal:	Sirove mjere:	N.tž.kg: 24	B.tž.kg:	Naknada za: Zamjenjeno sa:	

1	PRIRUBNICA	511.112.610	2	P235G1TH		
2	DNO	511.113.610	1	P235G1TH		
3	CIJEVNI LUK	511.112.610	2	P235G1TH		
4	NASTAVAK	511.112.610	1	P235G1TH		
5	CIJEV	511.008.610	1	P235G1TH	139x4,5x205	
6	FIL. ELEMENT	511.112.610	1	X10CrNi 18-10	340x204x1	
7	BRTVA	511.200.6100	1	TESNIT		
8	PRIRUB	511.112.610	1	P235G1TH		
9	POKLOPAC	511.112.610	1	P235G1TH		
Poz.	Naziv	Oznaka	Kom.	Oznaka	Dimenzija	Primjedba
	DIO			MATERIJAL		

Posebni zahtjevi:

Listova	1
List broj	1

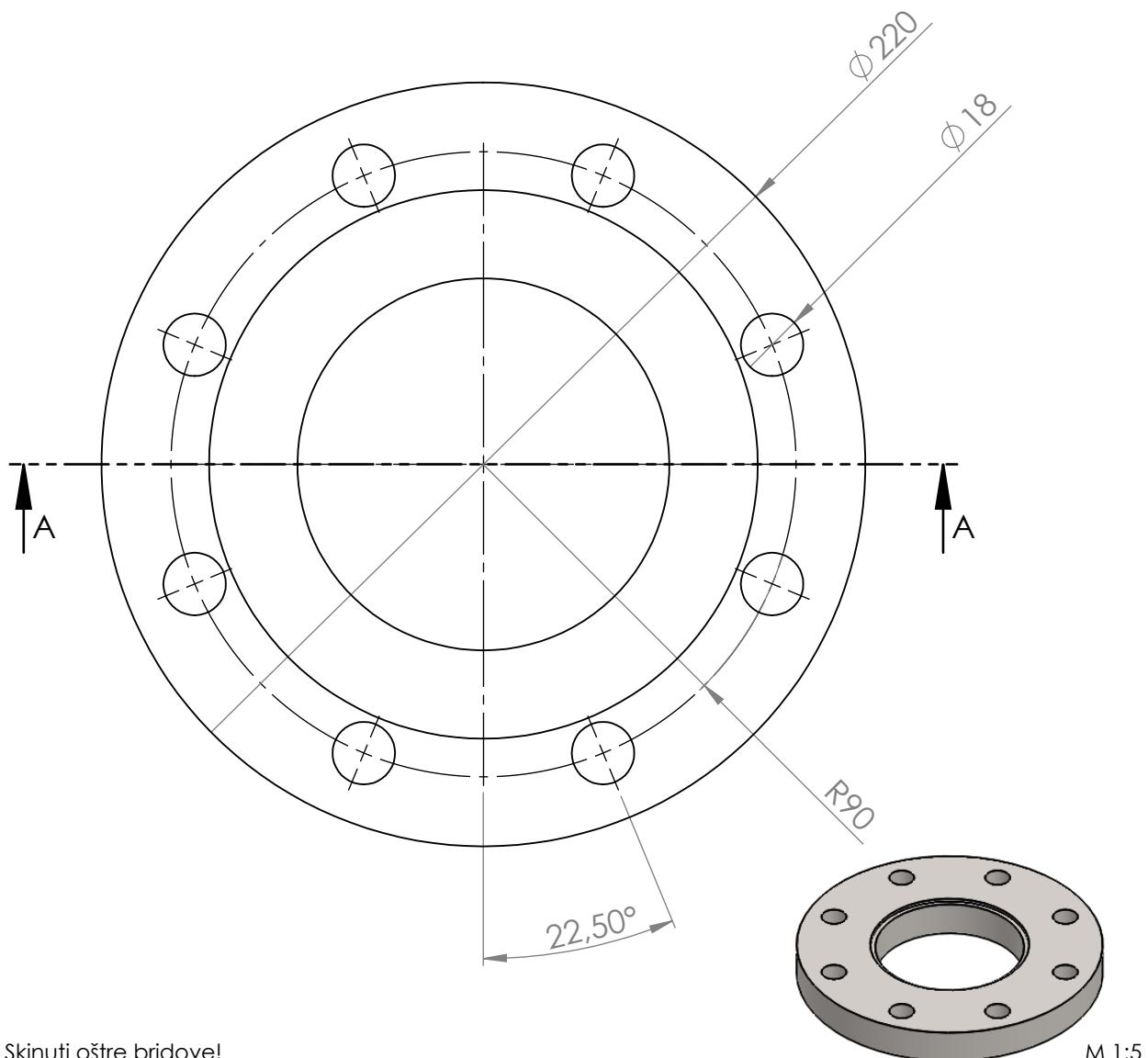
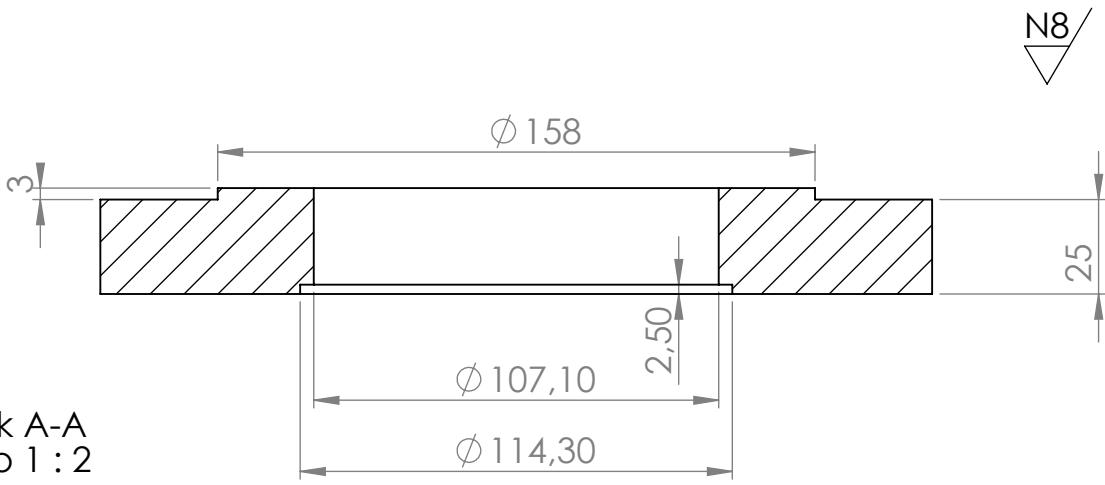
Konstru.	Datum	Ime i prezime	Popis	Naziv: PROČISTAČ PY- 100.10	 VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman		Za proizvod: PY- 100.10	511.008.510
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman			
Pregledao					
Mjerilo	Kom. za objekt 1	Materijal	Sirove mjere	N. tez. kg.	B. tez. kg.
					Naknada za
					Zamjenjeno sa

NAPOMENA :
Ispitni tlak --24 bar-a

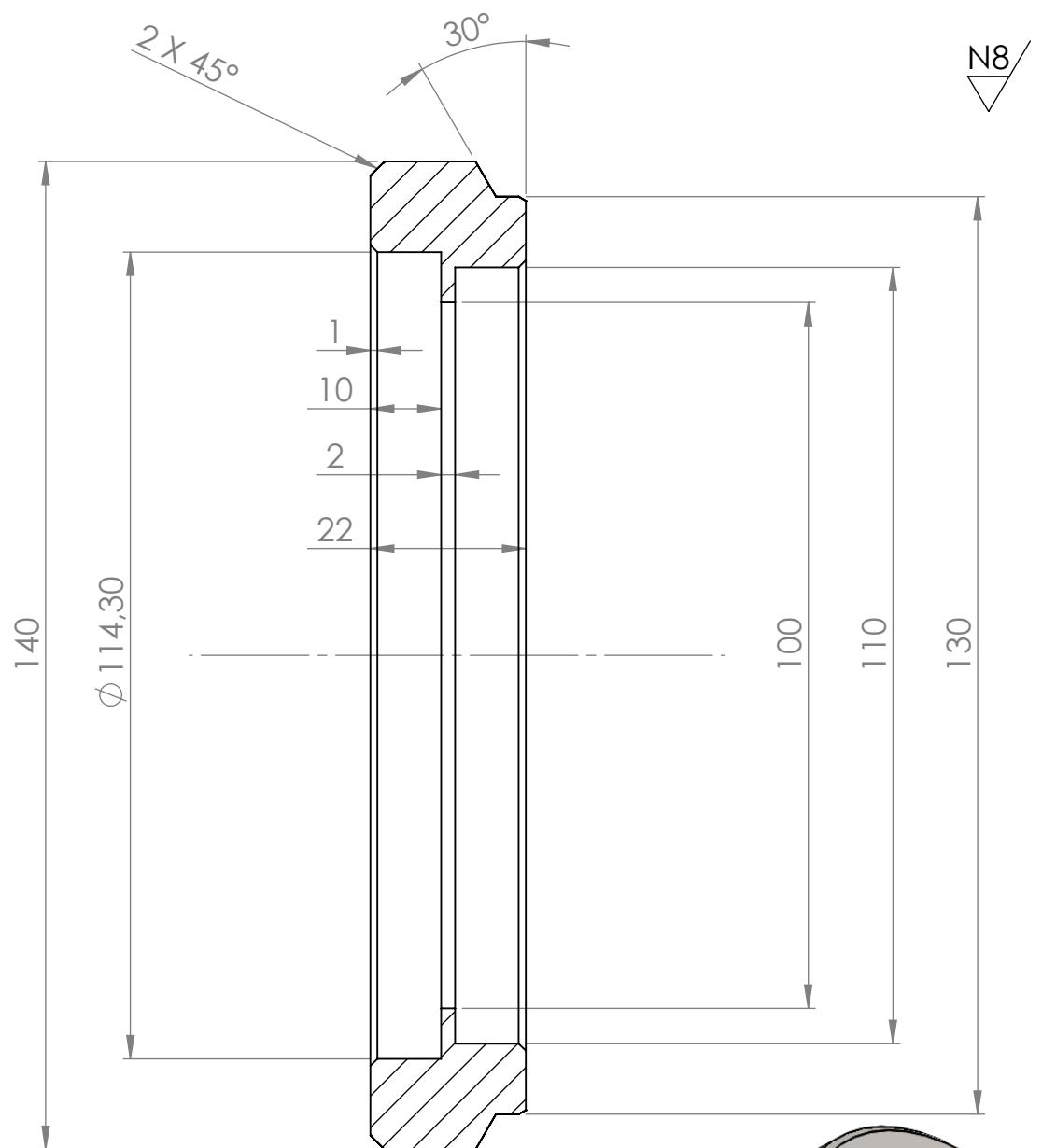
Poz.	Naziv DIO:	Oznaka	Kom:	Oznaka	Dimenzije MATERIJAL:	Primjedba:
Posebni zahtjevi:						Listova: 1 List broj: 1
Konstruirao:	Datum:	Ime i prezime:	Potpis:	Naziv:		
Razradio:	3 . 9 . 2018.	Ana Čukman		CIJEVNI PROČISTAČ		
Crtao:	3 . 9 . 2018.	Ana Čukman		PY-100.10		
Pregledao:						511.000.610
Mjerilo:	1:2	Kom. za objekt:	Materijal:	Sirove mjere:	N.tž.kg: 24	B.tž.kg: Naknada za: Zamjenjeno sa:

NAPOMENA: Skinuti oštре bridove!

Poz.	Naziv		Kom.	Oznaka MATERIJAL	Dimenziјa	Primjedba
	DIO					
Posebni zahtjevi:					Listova	1
					List broj	1
Konstru.	Datum	Ime i prezime	Potpis	Naziv: PRIRUBNICA	Za proizvod: PY- 100.10	
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman				VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman				
Pregledao						
Mjerilo 1:2	Kom. za objekt 1	Materijal P235G1TH	Sirove mjere	N. tez. kg.	B. tez. kg.	Naknada za Zamjenjeno sa

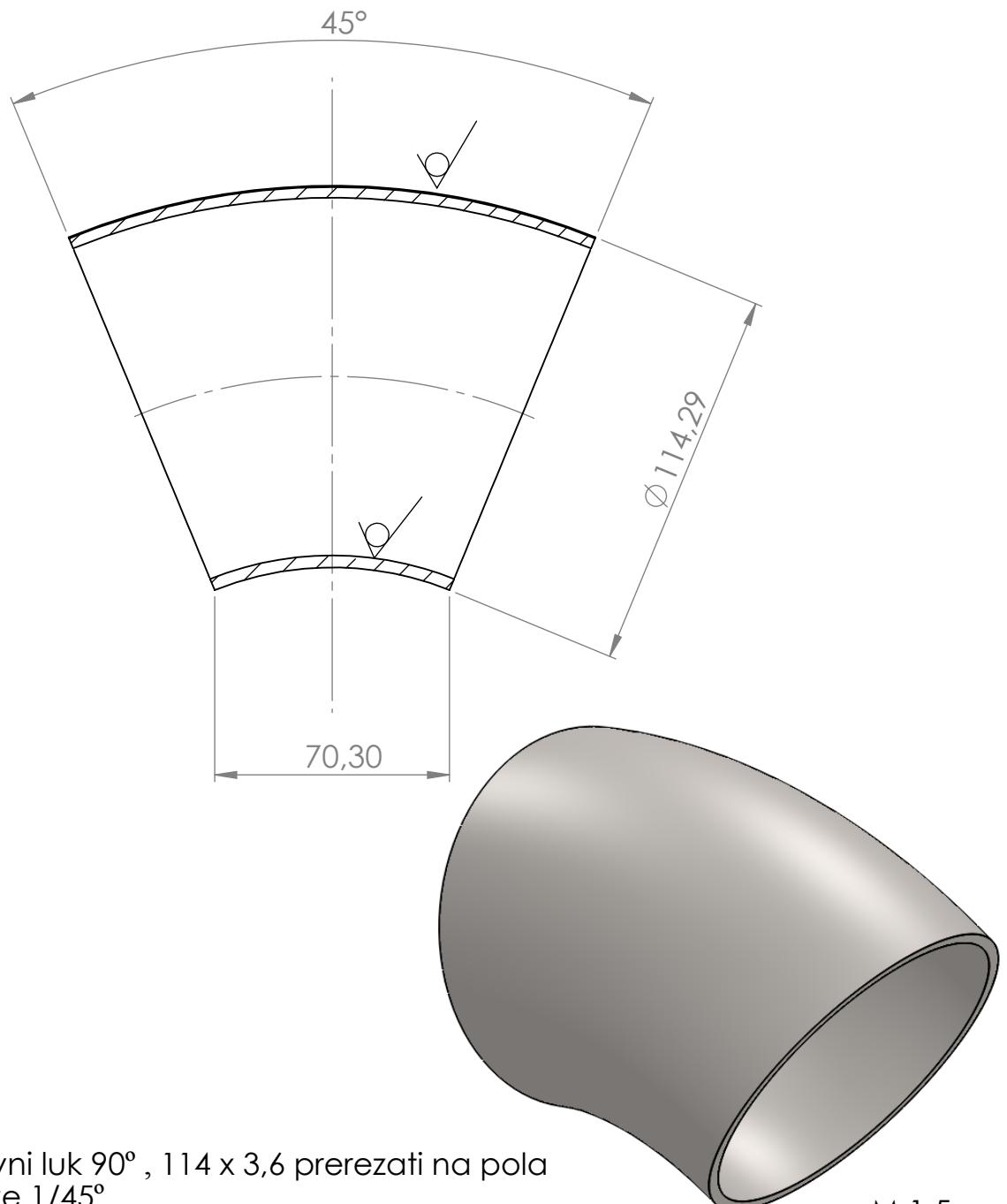

NAPOMENA: Skinuti ostre bridove! 0,5/45°

M 1:2

Poz.	Naziv		Kom.	Oznaka MATERIJAL	Dimenzija	Primjedba
	DIO					
Posebni zahtjevi:						
Listova						
List broj						
Konstru.	Datum	Ime i prezime	Potpis	Naziv: DNO	Za proizvod: PY- 100.10	 VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman				
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman				
Pregledao						
Mjerilo 1:2	Kom. za objekt 1	Materijal P235G1TH	Sirove mjere	N. tez. kg.	B. tez. kg.	Naknada za Zamjenjeno sa

N8

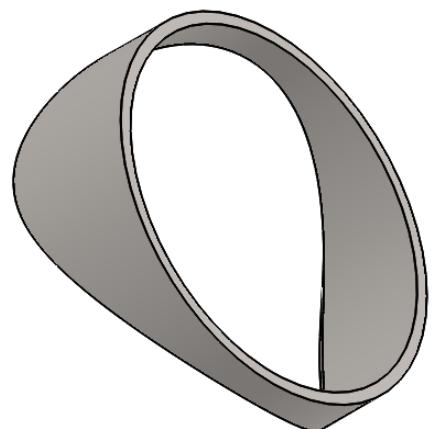
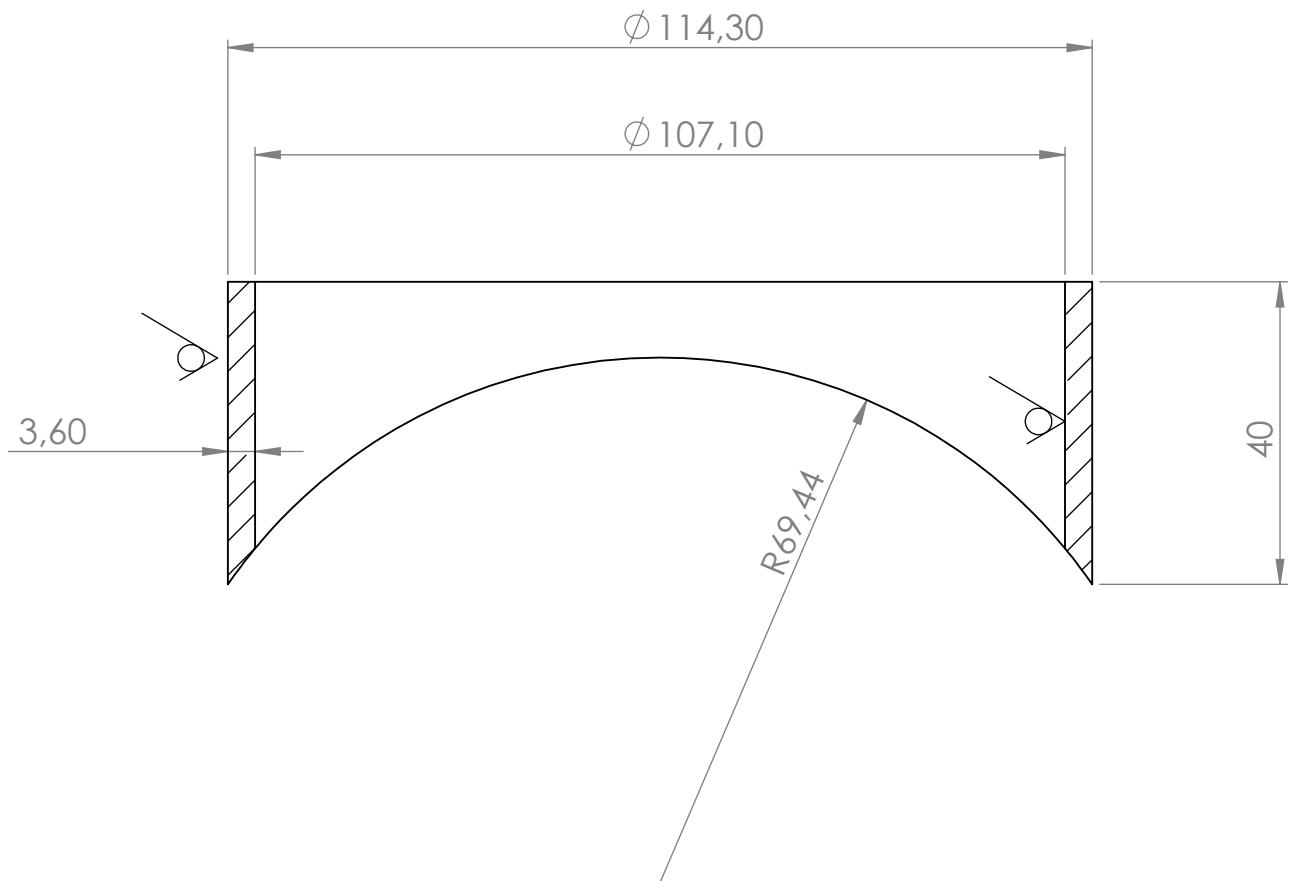

NAPOMENA: Cijevni luk 90° , $114 \times 3,6$ prerezati na pola
skinuti ostre bridove $1/45^\circ$

M 1:5

Poz.	Naziv		Oznaka DIO	Kom.	Oznaka MATERIJAL	Dimenzijsa	Primjedba
Posebni zahtjevi:						Listova	1
						List broj	1
Konstru.	Datum	Ime i prezime	Potpis	Naziv: CIJEVNI LUK 45°			
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman		Za proizvod: PY- 100.10			
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman					
Pregledao							
Mjerilo 1:2	Kom. za objekt 2	Materijal P235G1TH	Sirove mjere	N. tez. kg.	B. tez. kg.	Naknada za	
						Zamjenjeno sa	

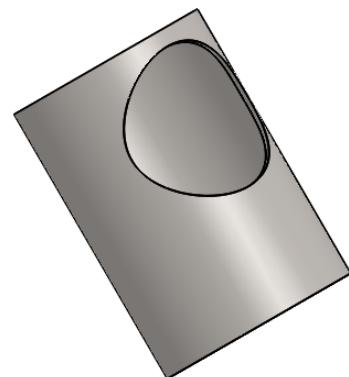
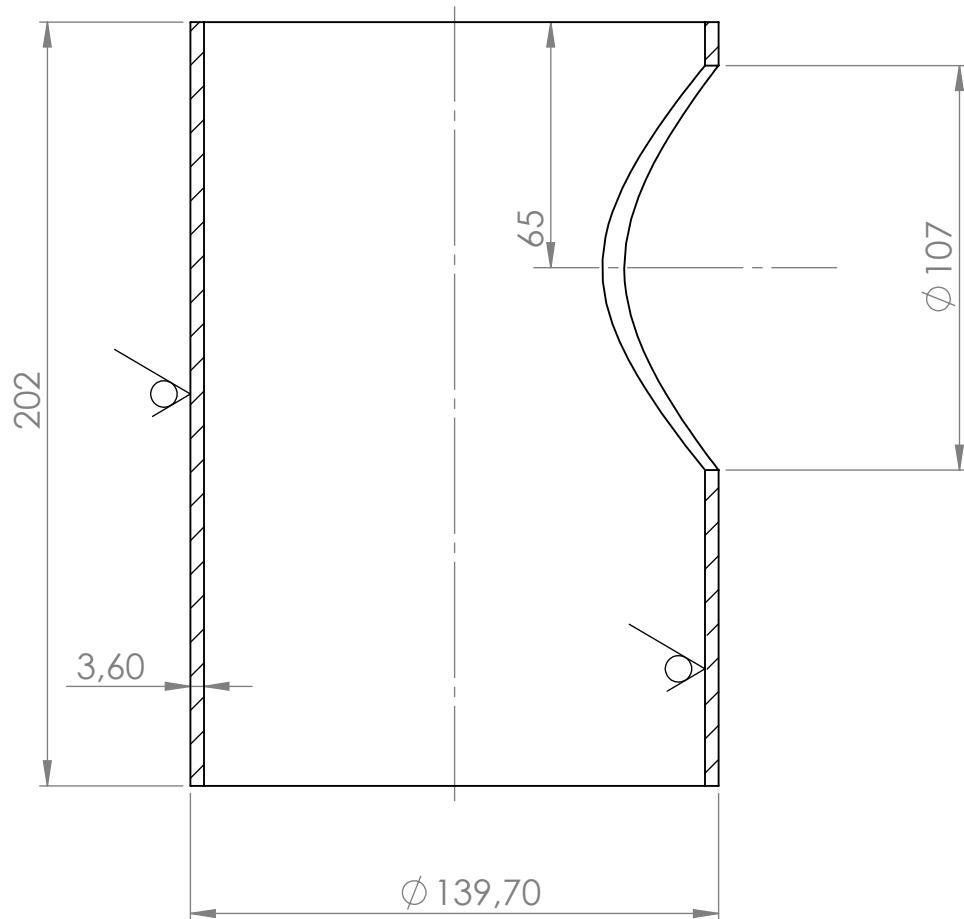
N8

M 1:2

NAPOMENA: Skinuti ostre bridove

Poz.	Naziv		Oznaka DIO	Kom.	Oznaka MATERIJAL	Dimenzija	Primjedba
Posebni zahtjevi:						Listova	1
						List broj	1
Konstru.	Datum	Ime i prezime	Potpis	Naziv: NASTAVAK			VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman					
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman		Za proizvod:	PY-100.10		
Pregledao							511.114.610
Mjerilo 1:1	Kom. za objekt 1	Materijal P235G1TH	Sirove mjere CIJEV 114,3x3,6	N. tez. kg.	B. tez. kg.	Naknada za	
						Zamjenjeno sa	

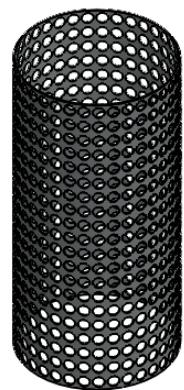
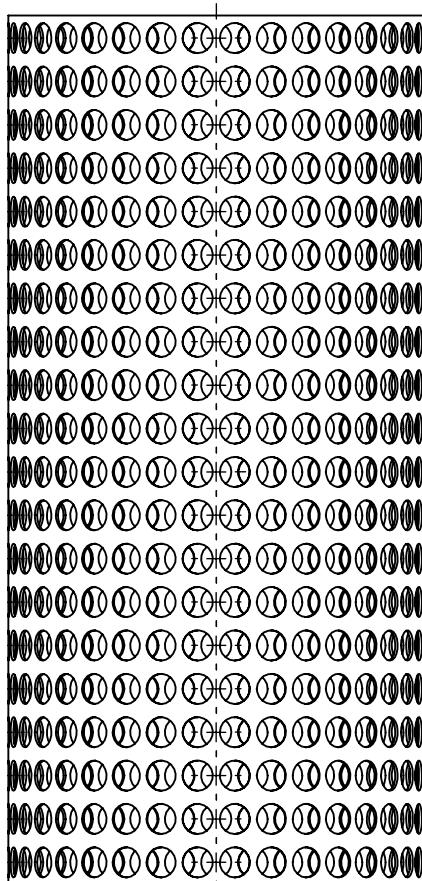
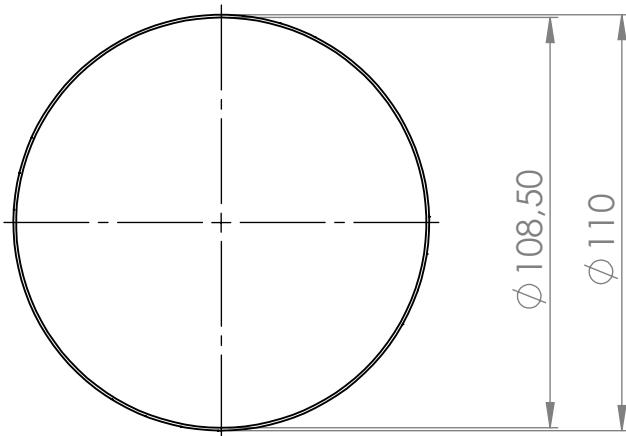
N8

M 1:5

NAPOMENA: Skinuti ostre bridove!

Poz.	Naziv		Kom.	Oznaka MATERIJAL	Dimenzija	Primjedba
	DIO					

Posebni zahtjevi:		Listova	1
		List broj	1

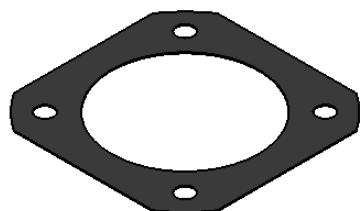
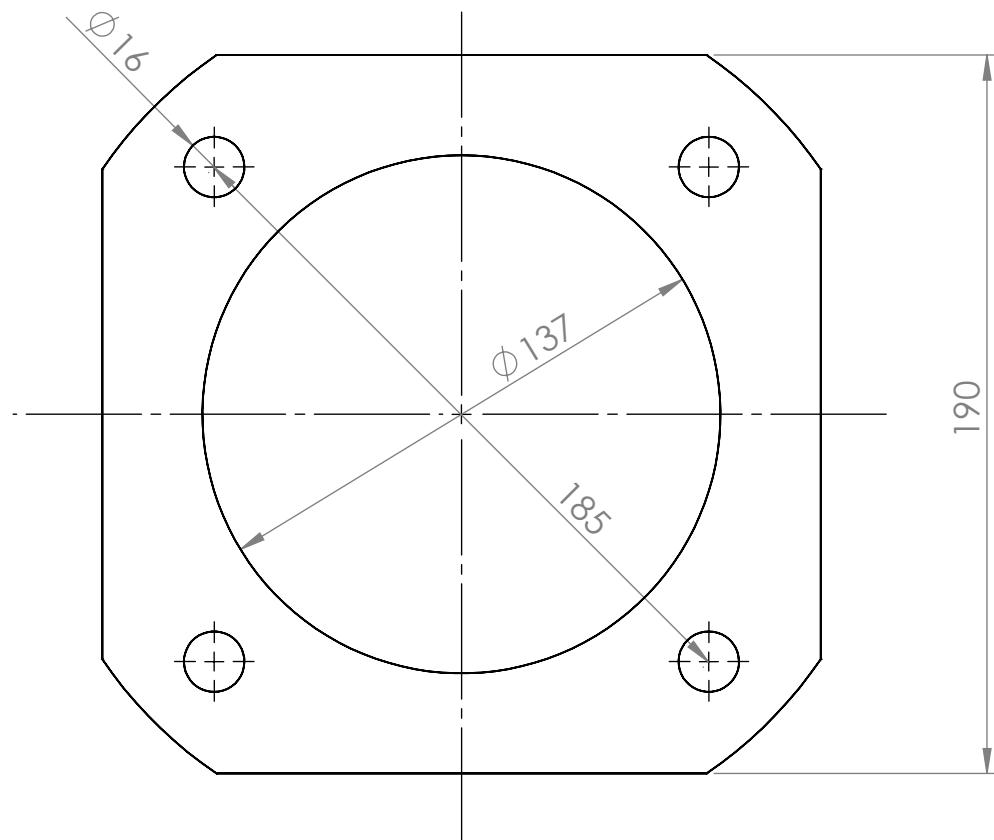
Konstru.	Datum	Ime i prezime	Potpis	Naziv: CIJEV		VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman		Za proizvod: PY-100.10		
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman				
Pregledao						
Mjerilo 1:2	Kom. za objekt 1	Materijal P235G1TH	Sirove mjere cijev Ø139,7x4,5x205	N. tez. kg. B. tez. kg.	Naknada za Zamjenjeno sa	

M 1:5

NAPOMENA: Podloga perf. lim Ø8mm zavariti sučeono sa mrežicom

Poz.	Naziv		Oznaka DIO	Kom.	Oznaka MATERIJAL	Dimenzijsa	Primjedba
Posebni zahtjevi:						Listova	1
						List broj	1
Konstru.	Datum	Ime i prezime	Potpis	Naziv: FILTARSKI ELEMENT	Za proizvod: PY- 100.10	511.300.610	 VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman					
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman					
Pregledao							
Mjerilo 1:2	Kom. za objekt 1	Materijal X10CrNi 18-10	Sirove mjere	N. tez. kg.	B. tez. kg.	Naknada za Zamjenjeno sa	

NAPOMENA: debljina brtve 1 mm

M 1:5

Poz.	Naziv		Kom.	Oznaka MATERIJAL	Dimenzijs MATERIJAL	Primjedba
	DIO					
Posebni zahtjevi:						
	Listova	1				
	List broj	1				
Konstru.	Datum	Ime i prezime	Potpis	Naziv: BRTVA		
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman		Za proizvod: PY- 100.10		
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman				
Pregledao						
Mjerilo 1:2	Kom. za objekt 1	Materijal TESNIT	Sirove mjere	N. tez. kg.	B. tez. kg.	Naknada za Zamjenjeno sa

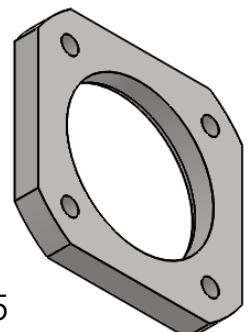
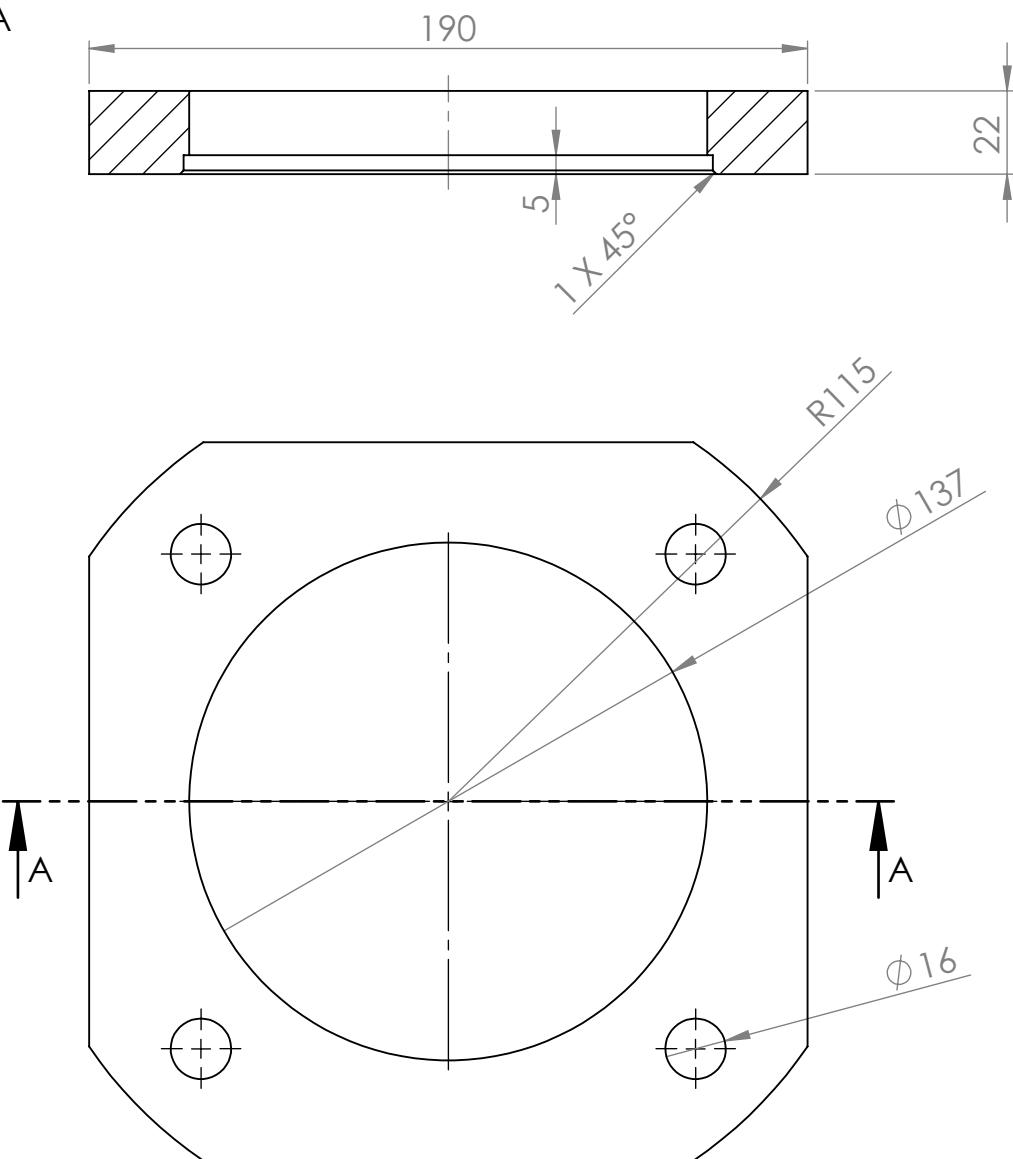

**VELEUČILIŠTE U
BJELOVARU**

511.008.510

N9

PRESJEK A-A
M 1 : 2

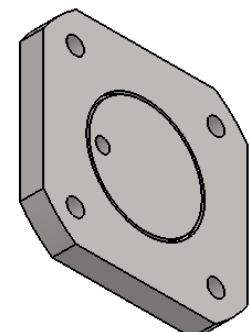
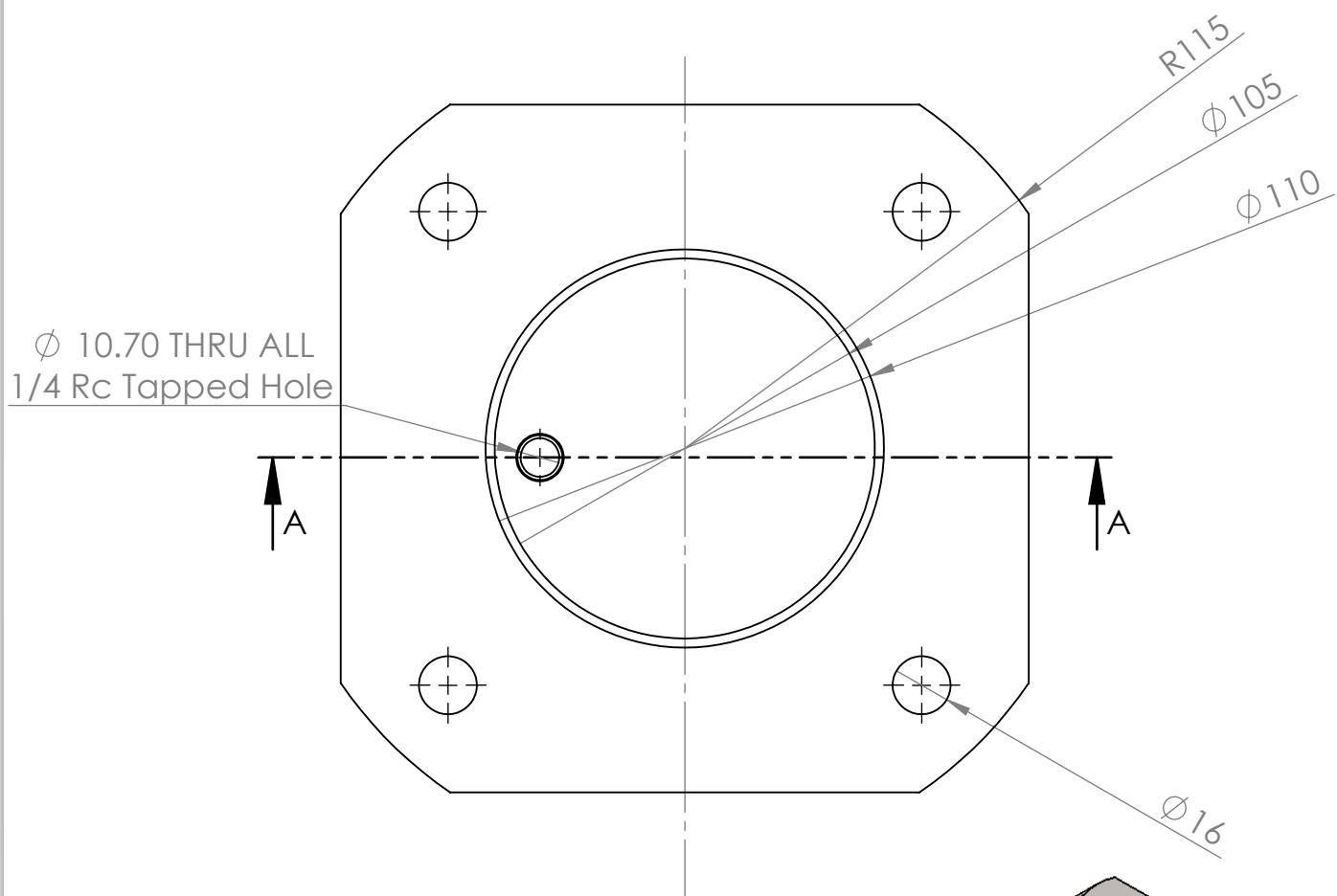
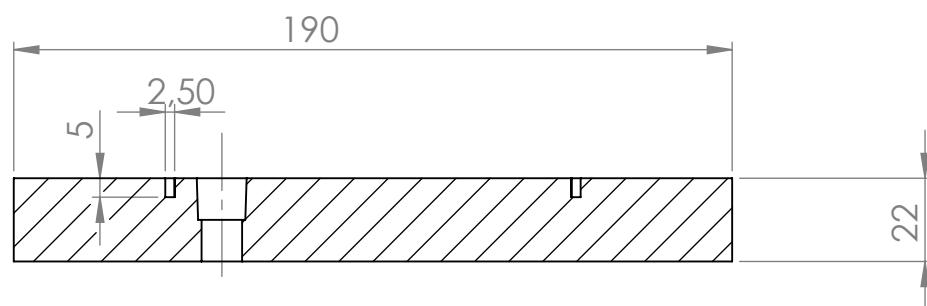

NAPOMENA: Skinuti ostre bridove!

M 1:5

Poz.	Naziv		Oznaka DIO	Kom.	Oznaka MATERIJAL	Dimenzijsa	Primjedba
Posebni zahtjevi:						Listova	1
						List broj	1
Konstru.	Datum	Ime i prezime	Potpis	Naziv: PRIRUB	Za proizvod: PY- 100.10	511.200.610	 VELEUČILIŠTE U BJELOVARU
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman					
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman					
Pregledao							
Mjerilo 1:2	Kom. za objekt 1	Materijal P235G1TH	Sirove mjere	N. tez. kg.	B. tez. kg.	Naknada za	
						Zamjenjeno sa	

N8

PRESJEK A-A
M 1 : 2

NAPOMENA: Skinuti ostre bridove!

M 1:5

Poz.	Naziv	Oznaka	Kom.	Oznaka	Dimenzija	Primjedba
	DIO			MATERIJAL		

Posebni zahtjevi:

Listova 1

List broj 1

Konstru.	Datum	Ime i prezime	Potpis	Naziv: POKLOPAC	Za proizvod: PY-100.10	511.200.610	
Razradio	3.9.2018.	Ana Čukman					
Crtao	3.9.2018.	Ana Čukman					
Pregledao							
Mjerilo 1:2	Kom. za objekt 1	Materijal Č.1214	Sirove mjere	N. tez. kg.	B. tez. kg.	Naknada za	
						Zamjenjeno sa	

IZJAVA O AUTORSTVU ZAVRŠNOG RADA

Pod punom odgovornošću izjavljujem da sam ovaj rad izradio/la samostalno, poštujući načela akademske čestitosti, pravila struke te pravila i norme standardnog hrvatskog jezika. Rad je moje autorsko djelo i svi su preuzeti citati i parafraze u njemu primjereni označeni.

Mjesto i datum	Ime i prezime studenta/ice	Potpis studenta/ice
U Bjelovaru, <u>24.9.2018.</u>	ANA ČUKMAN	Ana Čukman

Prema Odluci Veleučilišta u Bjelovaru, a u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, elektroničke inačice završnih radova studenata Veleučilišta u Bjelovaru bit će pohranjene i javno dostupne u internetskoj bazi Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Ukoliko ste suglasni da tekst Vašeg završnog rada u cijelosti bude javno objavljen, molimo Vas da to potvrdite potpisom.

Suglasnost za objavljivanje elektroničke inačice završnog rada u javno dostupnom
nacionalnom repozitoriju

ANA ČUKMAN

ime i prezime studenta/ice

Dajem suglasnost da se radi promicanja otvorenog i slobodnog pristupa znanju i informacijama cjeloviti tekst mojeg završnog rada pohrani u repozitorij Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i time učini javno dostupnim.

Svojim potpisom potvrđujem istovjetnost tiskane i elektroničke inačice završnog rada.

U Bjelovaru, 24. 9. 2018.

Ana Čukman
potpis studenta/ice